

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК»**

Проміжна скорочена фінансова звітність

*За 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року
(не підлягала аудиту)*

Зміст

Звіт про фінансовий стан	1
Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	2
Звіт про зміни у власному капіталі	4
Звіт про рух грошових коштів (прямий метод)	5

Примітки до фінансової звітності

1.	Загальна інформація	6
2.	Операційне середовище	6
3.	Основа складання фінансової звітності	7
4.	Основні положення облікової політики	11
5.	Суттєві облікові судження та оцінки	24
6.	Інформація за сегментами	26
7.	Грошові кошти та їх еквіваленти	28
8.	Кредити та аванси банкам	29
9.	Кредити та аванси клієнтам	31
10.	Інвестиції в цінні папери	38
11.	Похідні фінансові активи та зобов'язання	40
12.	Інвестиційна нерухомість	40
13.	Оподаткування	40
14.	Основні засоби та нематеріальні активи	41
15.	Активи з права користування	42
16.	Інші активи та зобов'язання	43
17.	Кошти банків	46
18.	Кошти клієнтів	47
19.	Інші залучені кошти	48
20.	Власний капітал	48
21.	Договірні та умовні зобов'язання	49
22.	Чисті комісійні доходи	54
23.	Чисті прибутки / (збитки) від операцій з іноземними валютами та банківськими металами	55
24.	Інші доходи	55
25.	Зміни очікуваних кредитних збитків	55
26.	Витрати на персонал та інші операційні витрати	56
27.	Управління ризиками	57
28.	Оцінка справедливої вартості	69
29.	Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення	74
30.	Операції із зв'язаними сторонами	75
31.	Достатність капіталу	77
32.	Зміни в зобов'язаннях, що стосуються фінансової діяльності	78
33.	Події після звітної дати	78

ПРОМІЖНИЙ СКОРОЧЕНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

на 30 червня 2023 року

(в тисячах гривень)

	Примітки	30 червня 2023	31 грудня 2022 (рекласифіковано)	31 грудня 2021 (рекласифіковано)
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	44 124 381	35 346 787	30 188 103
Кредити та аванси банкам	8	2 367 150	2 420 569	5 081 150
Кредити та аванси клієнтам	9	59 573 840	64 759 128	55 889 683
Інвестиції в цінні папери	10	42 590 156	23 217 149	29 458 919
Похідні фінансові активи	11	14 067	15 069	509
Інвестиційна нерухомість	12	156 366	156 366	153 955
Поточні податкові активи		2 537 775	2 690 423	-
Відстрочені податкові активи	13	30 387	30 138	32 254
Основні засоби та нематеріальні активи	14	1 196 167	1 234 025	1 187 141
Активи з права користування	15	190 870	166 113	255 664
Інші фінансові активи	16	545 677	900 755	334 523
Інші нефінансові активи	16	546 885	709 427	689 615
Загальна сума активів		153 873 721	131 645 949	123 271 516
Зобов'язання				
Кошти банків	17	4 511 444	6 567 526	9 499 926
Кошти клієнтів	18	133 395 403	112 778 613	96 736 381
Похідні фінансові зобов'язання	11	2 280	737	72 346
Інші залучені кошти	19	3 924 758	3 385 858	2 505 737
Забезпечення	21			
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		172 621	302 743	369 357
Інше забезпечення		260 461	396 062	266 105
Загальна сума забезпечень		433 082	698 805	635 462
Інші фінансові зобов'язання		597 492	771 373	1 343 870
Інші нефінансові зобов'язання		535 953	526 915	402 119
Поточні податкові зобов'язання		-	-	444 773
Загальна сума зобов'язань		143 400 412	124 729 827	111 640 614
Власний капітал				
Статутний капітал	20	13 837 000	13 837 000	13 837 000
Нерозподілений прибуток		(2 942 960)	(5 539 413)	(1 309 788)
Емісійний дохід		135 942	135 942	135 942
Результат від операцій з акціонером		(1 102 304)	(1 102 304)	(1 102 304)
Власні викуплені акції		(518 439)	(518 439)	(518 439)
Резервні та інші фонди банку		967 777	967 777	590 676
Інші резерви	20	96 293	(864 441)	(2 185)
Загальна сума власного капіталу, що відноситься до власників материнського підприємства		10 473 309	6 916 122	11 630 902
Загальна сума власного капіталу		10 473 309	6 916 122	11 630 902
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		153 873 721	131 645 949	123 271 516

Від імені керівництва Банку затверджено до випуску та підписано

В.о. Голови Правління

Родіон МОРОЗОВ

Головний бухгалтер

Наталія ІЛЬНИЦЬКА

28 липня 2023 року

Усенко В. +380 (050) 508-97-97

**ПРОМІЖНИЙ СКОРОЧЕНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ
ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД****за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року***(в тисячах гривень)*

Примітки	Звітний період		Попередній період	
	за поточний квартал	за поточний квартал нарастаючим підсумком з початку року	за відповідний квартал попереднього року	за відповідний квартал нарастаючим підсумком з початку року
Процентний дохід, розрахований з використанням методу ефективного відсотка				
Кредити клієнтам	1 942 007	3 854 937	1 587 390	2 755 037
Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 208 232	2 190 873	827 424	1 614 552
Депозитні сертифікати Національного банку України	1 178 073	1 490 244	95 919	199 807
Кошти у кредитних установах	134 096	269 170	18 286	40 520
	4 462 408	7 805 224	2 529 019	4 609 916
Інший процентний дохід				
Кредити клієнтам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	2 812	4 634	2 382	5 145
Фінансова оренда	20 755	37 146	38 427	101 868
	23 567	41 780	40 809	107 013
	4 485 975	7 847 004	2 569 828	4 716 929
Процентні витрати				
Кошти Національного банку України	(62 281)	(124 580)	(347 871)	(440 357)
Кошти клієнтів	(2 756 337)	(4 925 654)	(748 752)	(1 359 819)
Кошти кредитних установ	(68 985)	(129 565)	(27 692)	(58 536)
	(2 887 603)	(5 179 799)	(1 124 315)	(1 858 712)
Інші процентні витрати				
Орендне зобов'язання	(3 804)	(7 219)	(5 489)	(11 237)
	(3 804)	(7 219)	(5 489)	(11 237)
	(2 891 407)	(5 187 018)	(1 129 804)	(1 869 949)
Чисті процентні доходи до витрат за кредитними збитками	1 594 568	2 659 986	1 440 024	2 846 980
Відновлення/ (витрати) за кредитними збитками	7, 8, 9, 10, 25	157 146	856 506	(2 860 979)
				(4 770 305)
Чисті процентні доходи/ (витрати) після витрат за кредитними збитками	1 751 714	3 516 492	(1 420 955)	(1 923 325)
Зміна справедливої вартості кредитів клієнтам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(1 487)	209	7 530
Комісійні доходи	22	521 060	1 149 608	509 809
Комісійні витрати	22	(235 696)	(504 427)	(205 742)
Чисті (збитки)/ прибутки в результаті припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю		(2 284)	(801)	1 909
Чисті прибутки/ (збитки) від інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(11 787)	6 369	2 676
Чисті прибутки в результаті припинення визнання фінансових зобов'язань		128	295	91
				291

Примітки на сторінках 6 - 48 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

**ПРОМІЖНИЙ СКОРОЧЕНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ
ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД (продовження)**

	Примітки	Звітний період		Попередній період	
		за поточний квартал	за поточний квартал наростаючим підсумком з початку року	за поточний квартал	за поточний квартал наростаючим підсумком з початку року
Чисті прибутки від операцій з іноземними валютами та банківськими металами	23	88 756	227 875	108 168	575 364
Результат від операцій з похідними фінансовими інструментами		98 701	281 389	9 187	(343 821)
Чисті прибутки від інвестиційної нерухомості		3 256	6 348	1 959	6 180
Інші доходи	24	84 520	134 608	51 078	129 120
Непроцентні доходи		545 167	1 301 473	486 665	1 026 824
Витрати на персонал	26	(714 225)	(1 473 729)	(646 772)	(1 322 736)
Інші операційні витрати	26	(266 413)	(537 879)	(198 957)	(860 499)
Знос та амортизація	14	(74 465)	(153 307)	(63 106)	(124 201)
Амортизація активів з права користування		(21 315)	(42 553)	(21 199)	(44 294)
Зміна резерву під зменшення корисності активів та інші резерви	25	80 379	104 346	70 475	45 266
Непроцентні витрати		(996 039)	(2 103 122)	(859 559)	(2 306 464)
Прибуток/ (збиток) до оподаткування		1 300 842	2 714 843	(1 793 849)	(3 202 965)
(Витрати)/ відшкодування з податку на прибуток	13	(138 334)	(118 776)	3 886	4 118
Чистий прибуток/ (збиток)		1 162 508	2 596 067	(1 789 963)	(3 198 847)
Інший сукупний дохід					
<i>Інший сукупний дохід, який в подальшому буде перекласифікований у склад прибутків та збитків</i>					
Чиста величина зміни справедливої вартості боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та інструментів капіталу		973 206	814 315	107 264	(385 836)
Сума накопиченого (прибутку)/ збитку, перекласифікована у склад прибутків та збитків в результаті вибуття боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	20	11 787	(6 369)	(2 676)	(27 796)
Величина зміни оціночного резерву під очікувані кредитні збитки за борговими інструментами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	20	77 243	186 798	74 197	275 050
Податок на прибуток, пов'язаний із переоцінкою інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	20	(13 904)	(33 624)	–	–
		1 048 332	961 120	178 785	(138 582)
Інший сукупний прибуток/(збиток) після оподаткування		1 048 332	961 120	178 785	(138 582)
Всього, сукупний прибуток/(збиток)		2 210 840	3 557 187	(1 611 178)	(3 337 429)
Середньозважена кількість акцій (у тисячах)		13 837 000	13 837 000	13 837 000	13 837 000
Чистий і скоригований чистий прибуток/(збиток) на акцію (в гривнях)		0.08	0.19	(0.13)	(0.23)

Від імені керівництва Банку затверджено до випуску та підписано

В.о. Голови Правління

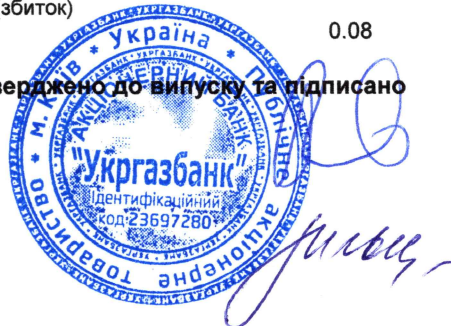
Родіон МОРОЗОВ

Головний бухгалтер

Наталія ІЛЬНИЦЬКА

18 липня 2023 року

Усенко В.
+380 (050) 508-97-97

ПРОМІЖНИЙ СКОРОЧЕНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

за 6 місяців, які закінчилися 30 червня 2023 року

(в тисячах гривень)

	Примітки	Статутний капітал	Емісійний дохід	Результат від операцій з акціонером	Власні викуплені акції	Резерви та інші фонди банку	Дооцінка	Резерв під прибутки та збитки за фінансовим періодом і оцінених за справедливою вартістю інструментів через інший мент				Нерозподілений прибуток	Власний капітал
								Резерв за фінансовим періодом і оцінених за справедливою вартістю інструментів	Резерв за фінансовим періодом і оцінених за справедливою вартістю інструментів	Резерв за фінансовим періодом і оцінених за справедливою вартістю інструментів	Резерв за фінансовим періодом і оцінених за справедливою вартістю інструментів		
На 1 січня 2022 року (рекламифіковано)		13 837 000	135 942	(1 102 304)	(518 439)	590 676	224 594	(224 854)	(1 925)	(1 309 788)		11 630 902	
Збиток		-	-	-	-	-	-	-	-	(3 198 847)		(3 198 847)	
Інший сукупний дохід		-	-	-	-	-	-	(138 583)	-	-		(138 583)	
На 30 червня 2022 року (рекламифіковано)		<u>13 837 000</u>	<u>135 942</u>	<u>(1 102 304)</u>	<u>(518 439)</u>	<u>590 676</u>	<u>224 594</u>	<u>(363 437)</u>	<u>(1 925)</u>	<u>(4 508 635)</u>		<u>8 293 472</u>	
На 1 січня 2022 року (рекламифіковано)		13 837 000	135 942	(1 102 304)	(518 439)	590 676	224 594	(224 854)	(1 925)	(1 309 788)		11 630 902	
Збиток		-	-	-	-	-	-	-	-	(3 861 513)		(3 861 513)	
Інший сукупний дохід	20	-	-	-	-	-	18 315	(871 582)	-	-		(853 267)	
Сукупний дохід		-	-	-	-	-	18 315	(871 582)	-	(3 861 513)		(4 714 780)	
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал	20	-	-	-	-	-	(8 989)	-	-	8 989		-	
Розподіл прибутку минулих років		-	-	-	-	377 101	-	-	-	(377 101)		-	
На 31 грудня 2022 року (рекламифіковано)		<u>13 837 000</u>	<u>135 942</u>	<u>(1 102 304)</u>	<u>(518 439)</u>	<u>967 777</u>	<u>233 920</u>	<u>(1 096 436)</u>	<u>(1 925)</u>	<u>(5 539 413)</u>		<u>6 916 122</u>	
Прибуток		-	-	-	-	-	-	-	-	2 596 067		2 596 067	
Інший сукупний дохід	20	-	-	-	-	-	-	962 602	(1 482)	-		961 120	
Сукупний дохід		-	-	-	-	-	-	962 602	(1 482)	2 596 067		3 557 187	
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал	20	-	-	-	-	-	(386)	-	-	386		-	
На 30 червня 2023 року		<u>13 837 000</u>	<u>135 942</u>	<u>(1 102 304)</u>	<u>(518 439)</u>	<u>967 777</u>	<u>233 534</u>	<u>(133 834)</u>	<u>(3 407)</u>	<u>(2 942 960)</u>		<u>10 473 309</u>	

Від імені керівництва Банку затверджено до випуску та підписано

В.о. Голови Правління

Родіон МОРОЗОВ

Головний бухгалтер

Наталія ІЛЬНИЦЬКА

В.о. Голови Правління 2023 рокуУсенко В.
+380 (050) 508-97-97

ПРОМІЖНИЙ СКОРОЧЕНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (прямий метод)**за 6 місяців, які закінчилися 30 червня 2023 року***(в тисячах гривень)*

	Примітки	30 червня 2023	30 червня 2022 (рекласифіковано)
Грошові потоки від (для) операційної діяльності			
Класи надходжень грошових коштів від операційної діяльності			
Комісійні доходи, що отримані		1 179 430	1 106 464
Чисте збільшення від операцій з іноземною валютою	23	130 019	209 584
Класи виплат грошових коштів від операційної діяльності			
Комісійні витрати, що сплачені		(504 426)	(407 196)
Виплати працівникам та виплати від їх імені		(1 411 703)	(1 207 032)
Інші виплати грошових коштів за операційною діяльністю		(696 688)	(787 519)
Чисті грошові потоки від (використані у) діяльності		(1 303 368)	(1 085 699)
Грошові потоки від (для) інвестиційної діяльності			
Чисте збільшення кредитів та заборгованості банків		61 879	5 058 949
Чисте збільшення /(зменшення) кредитів та заборгованості клієнтів		6 153 167	(13 682 222)
Чисте збільшення похідних фінансових активів		333 045	1 011
Чисте збільшення інших активів		376 128	371 775
Чисте зменшення коштів банків		(2 065 508)	(138 024)
Чисте збільшення коштів клієнтів		19 893 213	1 271 089
Чисте зменшення похідних фінансових зобов'язань		(45 644)	(2 130)
Чисте зменшення інших зобов'язань		(352 637)	(993 089)
Проценти сплачені		(4 857 412)	(1 810 768)
Проценти отримані		7 749 909	3 925 614
Повернення податків на прибуток (сплата)		—	(3 005 227)
Інші надходження грошових коштів		137 117	123 779
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		26 079 889	(9 964 942)
Грошові потоки від (для) інвестиційної діяльності			
Придбання цінних паперів		(35 134 018)	(182 563 101)
Надходження від реалізації інвестицій у цінні папери		17 083 431	184 657 885
Надходження від продажу основних засобів		1 421	374
Придбання основних засобів		(95 898)	(55 262)
Надходження від продажу інших довгострокових активів	16	154	31 096
Інші надходження грошових коштів		6 348	6 180
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		(18 138 562)	2 077 172
Надходження від запозичень			
Отримання інших залучених коштів		534 154	10 200 000
Погашення запозичень			
Повернення інших залучених коштів		(109 905)	(4 072 390)
Виплати за орендними зобов'язаннями		(43 065)	(36 951)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)	32	381 184	6 090 659
Чисте збільшення /(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів до впливу змін валютного курсу		8 322 511	(1 797 111)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти			
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		464 950	823 831
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		(9 867)	(2 959)
Чисте збільшення /(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів після впливу змін валютного курсу		8 777 594	(976 239)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду		35 346 787	30 188 103
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	7	44 124 381	29 211 864

Від імені керівництва Банку затверджено до випуску та підписано

В.о. Голови Правління

Родіон МОРОЗОВ

Головний бухгалтер

Наталія ІЛЬНИЦЬКА

28 липня 2023 року

Усенко В. +380 (050) 508-97-97

Примітки на сторінках 6 - 8 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

1. Загальна інформація

Організаційна структура та діяльність

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК» (далі – «Банк») було створено 21 липня 1993 року на базі злиття декількох комерційних банків. З вересня 2009 року український уряд здійснює контроль над Банком шляхом володіння контрольною частки участі у статутному капіталі Банку.

Банк приймає вклади від фізичних і юридичних осіб і надає кредити, здійснює платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, проводить операції з обміну валют і надає інші банківські послуги своїм корпоративним та роздрібним клієнтам. Головний офіс Банку розташований у Києві. Станом на 30 червня 2023 року мережа Банку має 221 зареєстрованих відділень (з них 219 діючих) (2022: 217 зареєстрованих відділень (з них 217 діючих)) у різних регіонах України. Юридична адреса Банку: вул. Єреванська, 1, м. Київ, Україна. Адреса для листування: вул. Старонаводницька, 19,21,23, м. Київ, Україна.

Станом на 30 червня 2023 та 30 червня 2022 років випущені акції Банку належали таким акціонерам:

Акціонер	30 червня 2023, %	31 грудня 2022, %
Міністерство фінансів України	94,94	94,94
Інші	5,06	5,06
Всього	100,00	100,00

Станом на 30 червня 2023 та 30 червня 2022 років кінцевою контролюючою стороною Банку була держава Україна в особі Міністерства фінансів України.

Банк не має дочірніх підприємств.

Дана проміжна скорочена фінансова звітність була затверджена до випуску та підписана керівництвом Банку 28 липня 2023 року.

2. Операційне середовище

На діяльність Банку впливають економіка та фінансові ринки України, яким притаманні особливості ринку, що функціонує. Правова, податкова і адміністративна системи продовжують вдосконалюватись, проте пов'язані з ризиком неоднозначності тлумачення їх вимог, які до того ж схильні до частих змін, що у сукупності з іншими юридичними та фіскальними перешкодами створює додаткові проблеми для суб'єктів господарювання, які ведуть бізнес в Україні.

24 лютого 2022 року російська федерація розпочала повномасштабне військове вторгнення в Україну. Війна, що триває, призвела до значних людських жертв, суттєвого переміщення населення, пошкодження інфраструктури, відключень електроенергії та значного порушення економічної діяльності в Україні в цілому. Це також мало негативний та тривалий вплив на політичне та бізнес-середовище в Україні, у тому числі на здатність багатьох суб'єктів господарювання продовжувати свою діяльність у звичайному режимі. У відповідь на військове вторгнення, Президентом України було запроваджено воєнний стан, який наразі продовжено до 18 серпня 2023 року.

Значна частина території України, включаючи, але не обмежуючись, частини Київської, Чернігівської, Сумської та Харківської областей, була окупована на початку війни, проте згодом ці регіони були звільнені. Станом на 30 червня 2023 року, темп активних бойових дій залишається інтенсивним, хоча при цьому вони зосереджені на сході та півдні України, і більшість територій Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей все ще перебувають під окупацією. Крім того, з жовтня 2022 року, російська федерація почала здійснювати ракетні атаки та атаки дронами, які вплинули на енергосистему та іншу критичну цивільну інфраструктуру по всій території України, що призвело до відключень електропостачання як для домогосподарств, так і для підприємств. Триваліший термін воєнних дій та їх вища інтенсивність продовжують мати суттєвий негативний вплив на економіку України.

З початком війни, НБУ запровадив певні адміністративні обмеження на операції з обміну валюти та рух капіталу, включаючи обмеження виплат відсотків і дивідендів за кордон. Через ці обмеження можливості обміну гривні є лімітованими, і вона не є вільно конвертованою валютою.

Після початку вторгнення всі глобальні рейтингові агентства знизили рейтинги України: Fitch Ratings - до рівня «СС», Moody's Investors Service – до рівня «Саа3» з негативним прогнозом, а Standard&Poor's Global Ratings – до рівня «ССС+» зі стабільним прогнозом.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

23 червня 2023 року рейтинговим агентством Fitch Ratings підтверджено довгостроковий рейтинг дефолту емітента (РДЕ) в іноземній валюті на рівні «СС». 06 квітня 2023 року рейтинговим агентством Standard & Poor's оновлено довгостроковий суверенний кредитний рейтинг України в іноземній валюті до рівня «ССС», прогноз «негативний». 10 лютого 2023 року рейтинговим агентством Moody's Investors Service оновлено довгостроковий суверенний кредитний рейтинг України в іноземній валюті до рівня «Са», прогноз «стабільний».

Відповідно до рішень Національного банку України, банки державного сектору, в тому числі АБ «УКРГАЗБАНК», включено до переліку об'єктів критичної інфраструктури в банківській системі України та переліку уповноважених банків України, що залучаються до роботи (здійснення операцій) в умовах особливого періоду.

3. Основа складання фінансової звітності

(а) Підтвердження відповідності

Дана фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»), випущених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку («РМСБО»), та пояснень, опублікованих Міжнародним Комітетом з тлумачення фінансової звітності («МКТФЗ») та вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16 липня 1999 року щодо складання фінансової звітності.

(б) Основа оцінки

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної собівартості, за винятком оцінки будівель, які оцінюються за переоціненою вартістю, інвестиційної нерухомості, яка оцінюється за справедливою вартістю, активів, утримуваних для продажу, які оцінюються за найменшою з двох величин – балансовою або справедливою вартістю з вирахуванням витрат на операції, пов'язаних з продажем, та фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю, як викладено у положеннях облікової політики нижче.

Справедлива вартість визначається як ціна, яка була б отримана у результаті продажу активу або сплачена у результаті передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи ця ціна безпосередньо спостерігається на ринку або оцінена із використанням іншої методики оцінки. Під час оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання Банк бере до уваги характеристики відповідного активу або зобов'язання так, як би учасники ринку враховували ці характеристики під час визначення ціни активу або зобов'язання на дату оцінки.

(в) Безперервність діяльності

За нинішніх обставин Банк продовжує свою операційну діяльність.

З метою безперервного функціонування в період воєнного стану, Банком було здійснено низку заходів для забезпечення безперебійної роботи ІТ інфраструктури та покращення інформаційної безпеки, у тому числі розширено використання хмарних технологій, налаштовано комплекси резервних каналів зв'язку, розширено функціонал мобільного застосунок.

Станом на 01 липня 2023 року, відповідно до вимог Національного банку України, у складі Банку успішно функціонує 121 опорне відділення, що становить 55% від загальної мережі діючих відділень Банку. Окрім опорних відділень, також і інші відділення Банку забезпечені генераторами, резервними каналами зв'язку тощо. Загалом, з 219 діючих відділень – 194 відділення забезпечено генераторами.

Банк продовжує функціонувати як універсальний з повним спектром банківських послуг усім категоріям клієнтів у відповідності до Основних (стратегічних) напрямів діяльності банків державного сектору на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки (Розпорядження КМУ від 07 травня 2022 року № 356-р) та Бюджету Банку на 2023 рік.

Пріоритетні напрямки у відповідності до Основних (стратегічних) напрямів діяльності банків державного сектору на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки є:

- аграрний сектор економіки - продовольче забезпечення країни;
- підприємства (об'єкти) критичної інфраструктури;
- галузі які забезпечують продовольчу безпеку - харчова промисловість, продуктовий рітейл тощо;
- інфраструктурні проекти, направлені на відновлення/розвиток об'єктів соціальної, транспортної та критичної інфраструктури;
- транспортно-логістична інфраструктура;
- релокація підприємств, що знаходились в тих регіонах України/місцях проведення активних бойових дій під час воєнного стану;
- імпортозаміщення продукції, що імпортувалась з росії та/або білорусі.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Ключовими бізнес-лініями для генерації доходів залишаються: корпоративний бізнес (в тому числі операції торговельного фінансування), малий та середній бізнес, роздрібний бізнес, інвестиційний банкінг.

Бюджет Банку передбачає утримання належного рівня ліквідності та дохідності, у тому числі шляхом оптимізації структури балансу. Фінансовий результат на 2023 рік, згідно Бюджету, є позитивним. Банк постійно проводить моніторинг поточної ситуації на предмет наявних і потенційних ризиків, щоб своєчасно реагувати необхідними інструментами для мінімізації будь-яких негативних наслідків.

Керівництво Банку стежить за станом розвитку поточної ситуації в Україні, що зумовлена збройним конфліктом, і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо та надання повного спектру банківських операцій. Подальший негативний розвиток подій та макроекономічних умов може негативно вплинути на фінансовий стан та результати діяльності Банку у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

Станом на 30 червня 2023 року загальна сума грошових коштів та їх еквівалентів становить 44 124 381 тис. грн. Також Банк не спостерігає значних відтоків з рахунків клієнтів (депозитних і поточних) порівнюючи з цією датою.

Банк порушив нефінансові ковенанти за кредитами, отриманими від кредитних установ, які передбачають подію дефолту та перехресного дефолту за договорами кредиту на суму 3 364 589 тис. грн. Банк отримав усі необхідні листи відмови від вимог виконання відповідних ковенантів («waiver») від кредиторів станом на 01 липня 2023 року (Примітка 19 та 27). Станом на дату затвердження цієї фінансової звітності, кредитори не надавали запитів на дострокове погашення заборгованості, та не надавали листів відмов від вимог виконання відповідних ковенантів.

Банк очікує порушення фінансових ковенант за кредитами у 2023 році. Банк отримав звільнення від зобов'язань щодо цих ковенант від 4 кредиторів, що покривають порушення ковенант за 12 місяців 2023 року на суму 2 370 млн. грн., та від 1 кредитора, який покриває ковенанти порушення за 7 місяців 2023 року на 949 млн. грн.

Банк знаходиться у постійній комунікації з кредиторами та очікує отримати від 1 кредитора необхідні листи відмови від вимог виконання відповідних фінансових ковенантів («waiver») протягом 12 місяців у 2023 році. Результат цих зусиль наразі неможливо прогнозувати, проте у разі отримання вимоги про дострокове погашення отриманих кредитів Банк має достатньо коштів для продовження безперервної діяльності та не потребуватиме додаткового фінансування для погашення даних кредитів.

Починаючи із кінця березня 2023 року, значення нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (далі – «норматив Н7») знаходяться в межах нормативного значення (не більше 20% від регулятивного капіталу), встановленого Національними банком України для системно-важливих банків. Станом на дату випуску цієї звітності, Банк немає порушень пруденційних вимог НБУ (нормативи та ліміти валютної позиції).

Для цілей своєї оцінки безперервності діяльності керівництво Банку дійшло висновку, що Банк зможе продовжувати безперервну діяльність.

Однак продовження військових дій може призвести до негативних наслідків у діяльності Банку. Також військові дії можуть призвести до продовження чинних або запровадження додаткових адміністративних обмежень з боку НБУ, які можуть становити загрозу для операційної діяльності, а також призвести до подальших збоїв у роботі ланцюжків фінансування як для Банку, так і для його клієнтів.

Таким чином, ці події або умови вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Ця фінансова звітність була складена на основі припущення про безперервність діяльності та не містить жодних коригувань, які були б необхідні, якби Банк не міг продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва Банку щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Банку. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінок керівництва Банку.

(г) Рекласифікації

При підготовці проміжної фінансової звітності станом на 30 червня 2023 року та за 6 місяців, що закінчилися цією датою, Банк здійснив рекласифікації в звіт про фінансовий стан у відповідності до формату подання звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі. Відповідно, було зроблено певні зміни у поданні порівняльної інформації за 2022 та 2021 рік для приведення її у відповідність до нового формату представлення даних.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Зокрема, в звіті про фінансовий стан були здійснені наступні рекласифікації:

- (1) Статті «Банківські метали», «інше майно» та «інші активи» об'єднано в окремі статті «Інші фінансові активи» та «Інші нефінансові активи»;
- (2) Змінено назву статті «Кошти у кредитних установах» на «Кредити та аванси банкам»;
- (3) Змінено назву статті «Кредити клієнтам та фінансова оренда» на «Кредити та аванси клієнтам»;
- (4) Змінено назву статті «Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід» на «Інвестиції в цінні папери»;
- (5) Змінено назву статті «Поточні активи з податку на прибуток» на «Поточні податкові активи»;
- (6) Змінено назву статті «Відстрочені активи з податку на прибуток» на «Відстрочені податкові активи»;
- (7) Змінено назву статті «Поточні зобов'язання з податку на прибуток» на «Поточні податкові зобов'язання»;
- (8) Статтю «Кошти Національного банку України» об'єднано зі статтею «Кошти кредитних установ» в статтю «Кошти банків» за виключенням кредитів міжнародних та інших фінансових організацій, які відображено в статті «Інші залучені кошти»;
- (9) Змінено назву статті «Резерви під гарантії, зобов'язання та юридичні ризики» на «Загальна сума забезпечень», яка в свою чергу представлена окремими статтями «Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії» та «Інше забезпечення»;
- (10) Статті «Орендні зобов'язання» та «Інші зобов'язання» об'єднано в окремі статті «Інші фінансові зобов'язання» та «Інші нефінансові зобов'язання»;
- (11) Змінено назву статті «Набуті права власності на акції» на «Власні викуплені акції»;
- (12) Змінено назву статті «Додатковий сплачений капітал» на «Емісійний дохід»;
- (13) Змінено назву статті «Результат від операцій з акціонерами» на «Результат від операцій з акціонером»;
- (14) Стаття «Накопичений дефіцит» представлений окремими статтями «Нерозподілений прибуток» та «Резервні та інші фонди банку»;
- (15) Змінено назву статті «Всього власний капітал» на «Загальна сума власного капіталу»;
- (16) Змінено назву статті «Всього власний капітал та зобов'язання» на «Загальна сума власного капіталу та зобов'язань».

У таблиці нижче наведено вплив відповідних рекласифікацій на розкриття інформації у звіті про фінансовий стан станом на 31 грудня 2022 та 2021 років:

		31 грудня 2022 (До Прим. рекласифікації)	Рекласифікація	31 грудня 2022 (Після рекла-сифікації)	31 грудня 2021 (До рекла-сифікації)	Рекласифікація	31 грудня 2021 (Після рекла-сифікації)
Активи							
Банківські метали	(1)	1 349	(1 349)	–	1 666	(1 666)	–
Інше майно	(1)	337 064	(337 064)	–	385 353	(385 353)	–
Інші активи	(1)	1 271 769	(1 271 769)	–	637 119	(637 119)	–
Інші фінансові активи	(1)	–	900 755	900 755	–	334 523	334 523
Інші нефінансові активи	(1)	–	709 427	709 427	–	689 615	689 615
Зобов'язання							
Кошти Національного банку України	(8)	998 956	(998 956)	–	4 699 967	(4 699 967)	–
Кошти кредитних установ	(8)	8 954 428	(8 954 428)	–	7 305 696	(7 305 696)	–
Кошти банків	(8)	–	6 567 526	6 567 526	–	9 499 926	9 499 926
Інші залучені кошти	(8)	–	3 385 858	3 385 858	–	2 505 737	2 505 737
Резерви під гарантії, зобов'язання та юридичні ризики	(9)	698 805	(698 805)	–	635 462	(635 462)	–
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	(9)	–	302 743	302 743	–	369 357	369 357
Інше забезпечення	(9)	–	396 062	396 062	–	266 105	266 105
Орендні зобов'язання	(10)	163 506	(163 506)	–	230 772	(230 772)	–
Інші зобов'язання	(10)	1 134 782	(1 134 782)	–	1 515 217	(1 515 217)	–
Інші фінансові зобов'язання	(10)	–	771 373	771 373	–	1 343 870	1 343 870
Інші нефінансові зобов'язання	(10)	–	526 915	526 915	–	402 119	402 119
Власний капітал							
Накопичений дефіцит	(14)	(4 571 636)	4 571 636	–	(719 112)	719 112	–
Нерозподілений прибуток	(14)	–	(5 539 413)	(5 539 413)	–	(1 309 788)	(1 309 788)
Резервні та інші фонди банку	(14)	–	967 777	967 777	–	590 676	590 676

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

При підготовці проміжної фінансової звітності станом на 30 червня 2023 року та за 6 місяців, що закінчилися цією датою, Банк здійснив рекласифікації в звіт про зміни у власному капіталі у відповідності до формату подання звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі. Відповідно, було зроблено певні зміни у поданні порівняльної інформації за 2022 рік для приведення її у відповідність до нового формату представлення даних.

Зокрема, в звіт про зміни у власному капіталі були здійснені наступні рекласифікації:

- (17) Стаття «Інші резерви» представлена окремими статтями «Дооцінка», «Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід» та «Резерв під прибутки та збитки від інвестицій в інструменти капіталу»;
- (18) Стаття «Накопичений дефіцит» представлена окремими статтями «Резервні та інші фонди банку» та «Нерозподілений прибуток»;
- (19) Змінено назву статті «Додатковий сплачений капітал» на «Емісійний дохід»;
- (20) Змінено назву статті «Операції з акціонерами» на «Результат від операцій з акціонером»;
- (21) Змінено назву статті «Набуті права власності на акції» на «Власні викуплені акції»;
- (22) Змінено назву статті «Капітал» на «Власний капітал».

У таблиці нижче наведено вплив відповідних рекласифікацій на розкриття інформації у звіт про зміни у власному капіталі станом на 31 грудня 2022 року:

	Прим.	Дооцінка	Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерв під прибутки та збитки від інвестицій в інструменти капіталу	Інші резерви	Резервні та інші фонди банку	Нерозподілений прибуток	Накопичений дефіцит
На 1 січня 2022 року (до рекласифікації)	(17),(18)	–	–	–	(2 185)	–	–	(719 112)
Рекласифікація	(17),(18)	(224 594)	224 854	1 925	2 185	(590 676)	1 309 788	719 112
На 1 січня 2022 року (після рекласифікації)	(17),(18)	224 594	(224 854)	(1 925)	–	590 676	(1 309 788)	–
На 31 грудня 2022 року (до рекласифікації)	(17),(18)	–	–	–	(864 441)	–	–	(4 571 636)
Рекласифікація	(17),(18)	(233 920)	1 096 436	1 925	864 441	(967 777)	5 539 413	4 571 636
На 31 грудня 2022 року (після рекласифікації)	(17),(18)	233 920	(1 096 436)	(1 925)	–	967 777	(5 539 413)	–

При підготовці проміжної фінансової звітності станом на 30 червня 2023 року та за 6 місяців, що закінчилися цією датою, Банк здійснив рекласифікації в звіт про рух грошових коштів у відповідності до формату подання звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі. Відповідно, було зроблено певні зміни у поданні порівняльної інформації на 30 червня 2022 року та за 6 місяців, що закінчилися цією датою, для приведення її у відповідність до нового формату представлення даних.

Зокрема, в звіт про рух грошових коштів були здійснені наступні рекласифікації:

- (23) Статті «Банківські метали» та «Інші доходи отримані» об'єднано в статтю «Інші надходження (вибуття) грошових коштів»;
- (24) Статті «Надходження від позикових коштів, отриманих від кредитних установ» та «Надходження позикових коштів, отриманих від Національного банку України» об'єднано в статтю «Отримання інших залучених коштів»;
- (25) Статті «Погашення від позикових коштів, отриманих від кредитних установ» та «Погашення позикових коштів, отриманих від Національного банку України» об'єднано в статтю «Повернення інших залучених коштів»;
- (26) Статтю «Надходження від інвестиційної нерухомості» розділено на статті «Надходження від продажу інвестиційної нерухомості» та «Інші надходження (вибуття) грошових коштів»;
- (27) Змінено назву статті «Винагороди та комісії отримані» на «Комісійні доходи, що отримані»;
- (28) Змінено назву статті «Чистий результат від операцій з іноземними валютами (реалізовані)» на «Чисте (збільшення)/зменшення від операцій з іноземною валютою»;
- (29) Змінено назву статті «Винагороди та комісії сплачені» на «Комісійні витрати, що сплачені»;
- (30) Змінено назву статті «Витрати на персонал» на «Виплати працівникам та виплати від їх імені»;
- (31) Змінено назву статті «Інші операційні витрати» на «Інші виплати грошових коштів за операційною діяльністю»;
- (32) Змінено назву статті «Кошти у кредитних установах» на «Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості банків»;

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- (33) Змінено назву статті «Кредити клієнтам» на «Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів»;
- (34) Статтю «Результат від операцій з похідними фінансовими інструментами» розділено на статті «Чисте (збільшення)/зменшення похідних фінансових активів» та «Чисте (збільшення)/зменшення похідних фінансових зобов'язань»;
- (35) Змінено назву статті «Інші активи» на «Чисте (збільшення)/зменшення інших активів»;
- (36) Змінено назву статті «Кошти кредитних установ» на «Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків»;
- (37) Змінено назву статті «Кошти клієнтів» на «Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів»;
- (38) Змінено назву статті «Інші зобов'язання» на «Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань»;
- (39) Змінено назву статті «Придбання інвестиційних цінних паперів» на «Придбання цінних паперів»;
- (40) Змінено назву статті «Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів» на «Надходження від реалізації інвестицій у цінні папери»;
- (41) Змінено назву статті «Надходження від продажу іншого майна» на «Надходження від продажу інших довгострокових активів»;
- (42) Змінено назву статті «Сплата основної частки орендного зобов'язання» на «Виплати за орендними зобов'язаннями»;
- (43) Змінено назву статті «Вплив змін обмінних курсів на грошові кошти та їх еквіваленти» на «Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти»;
- (44) Змінено назву статті «Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти» на «Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти».

У таблиці нижче наведено вплив відповідних рекласифікацій на розкриття інформації у звіті про рух грошових коштів станом на 30 червня 2022 року та за 6 місяців, що закінчилися цією датою:

	Прим.	30 червня 2022 (До рекласифікації)	Рекласифікація	30 червня 2022 (Після рекласифікації)
Інші доходи отримані	(23)	121 982	(121 982)	–
Банківські метали	(23)	1 797	(1 797)	–
Інші надходження (вибуття) грошових коштів	(23)	–	123 779	123 779
Надходження позикових коштів, отриманих від Національного банку України	(24)	10 200 000	(10 200 000)	–
Отримання інших залучених коштів	(24)	–	10 200 000	10 200 000
Погашення від позикових коштів, отриманих від кредитних установ	(25)	(372 390)	372 390	–
Погашення позикових коштів, отриманих від Національного банку України	(25)	(3 700 000)	3 700 000	–
Повернення інших залучених коштів	(25)	–	(4 072 390)	(4 072 390)
Надходження від інвестиційної нерухомості	(26)	6 180	(6 180)	–
Інші надходження (вибуття) грошових коштів	(26)	–	6 180	6 180
Результат від операцій з похідними фінансовими інструментами	(34)	(1 119)	1 119	–
Чисте збільшення похідних фінансових активів	(34)	–	1 011	1 011
Чисте зменшення похідних фінансових зобов'язань	(34)	–	(2 130)	(2 130)

(г) Функціональна валюта та валюта подання

Фінансова звітність представлена у тисячах гривень, якщо не зазначено інше. Гривня є валютою подання та функціональною валютою Банку.

4. Основні положення облікової політики

Зміни в обліковій політиці

Банк вперше застосував деякі поправки до стандартів, які вступили в силу по відношенню до річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати. Банк не застосовував достроково будь які інші стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але не вступили в силу.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Перерахунок іноземних валют

Операції в іноземних валютах первісно відображаються у функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Прибутки та збитки в результаті перерахунку операцій в іноземній валюті відображаються у звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід як чистий результат від операцій в іноземній валюті. Немонетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, які оцінюються за справедливою вартістю, перераховуються у гривні за обмінним курсом, що діє на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату операції.

Різниці між договірним обмінним курсом за певною операцією в іноземній валюті та офіційним курсом Національного банку України на дату такої операції також включаються до результату торгових операцій в іноземній валюті.

Офіційні обмінні курси Національного банку України, що були застосовані при складанні цієї фінансової звітності, є такими:

Валюта	30 червня 2023	31 грудня 2022
Долар США	36,5686	36,5686
Євро	40,0006	38,9510

Фінансові активи і зобов'язання

Первісне визнання

Дата визнання

Придбання або продаж фінансових активів і зобов'язань на стандартних умовах відображаються на дату укладення угоди, тобто на дату, коли Банк бере на себе зобов'язання щодо придбання активу або зобов'язання. До придбання або продажу на стандартних умовах відносяться придбання або продаж фінансових активів і зобов'язань в рамках договору, за умовами якого потрібно постачання активів і зобов'язань в межах терміну, встановленого правилами або угодами, прийнятими на ринку.

Первісна оцінка

Класифікація фінансових інструментів при первісному визнанні залежить від договірних умов і бізнес-моделі, використовуваної з метою управління інструментами. Фінансові інструменти первісно оцінюються за справедливою вартістю, включаючи витрати на операцію, крім випадків, коли фінансові активи та фінансові зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Категорії оцінки фінансових активів та зобов'язань

Банк класифікує всі свої фінансові активи на підставі бізнес-моделі, використовуваної для управління активами, і договірних умов активів як оцінювані за:

- ▶ амортизованою собівартістю;
- ▶ справедливою вартістю через інший сукупний дохід (СВІСД);
- ▶ справедливою вартістю через прибуток або збиток (СВПЗ).

Банк класифікує і оцінює похідні інструменти та торгові інструменти, за СВПЗ. Банк може на власний розсуд класифікувати фінансові інструменти як оцінювані за СВПЗ, якщо така класифікація дозволить усунути або значно зменшити непослідовність застосування принципів оцінки або визнання.

Кредити та аванси банкам, кредити та аванси клієнтам, інші фінансові інвестиції

Банк оцінює кредити та аванси банкам, кредити та аванси клієнтам і інші фінансові інвестиції за амортизованою собівартістю, тільки якщо виконуються обидві наступні умови:

- ▶ фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання передбачених договором грошових потоків;
- ▶ договірні умови фінансового активу обумовлюють отримання в зазначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу (SPPI).

Більш докладно дані умови розглядаються нижче.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Оцінка бізнес-моделі

Банк визначає бізнес-модель на рівні, який найкраще відображає, яким чином здійснюється управління об'єднаними в групи фінансовими активами для досягнення певної мети бізнесу.

Бізнес-модель Банку оцінюється не на рівні окремих інструментів, а на більш високому рівні агрегування портфелів і заснована на спостережуваних факторах, таких як:

- ▶ яким чином оцінюється результативність бізнес-моделі і прибутковість фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі, і яким чином ця інформація повідомляється ключовому управлінському персоналу Банку;
- ▶ ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і на прибутковість фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі) і, зокрема, спосіб управління даними ризиками;
- ▶ яким чином винагороджуються менеджери, керівники бізнесом (наприклад, чи базується винагорода на справедливій вартості активів чи на отриманих грошових потоках, передбачених договором);
- ▶ очікувана частота, обсяг і терміни продажів також є важливими аспектами при оцінці бізнес-моделі Банку.

Оцінка бізнес-моделі заснована на сценаріях, виникнення яких обґрунтовано очікується, без урахування так званого «найгіршого» або «стресового» сценаріїв. Якщо грошові потоки після первісного визнання реалізовані способом, відмінним від очікувань Банку, Банк не змінює класифікацію наявних фінансових активів, утримуваних в рамках даної бізнес-моделі, але в подальшому приймає таку інформацію до уваги при оцінці нещодавно створених або нещодавно придбаних фінансових активів.

Тест «виключно платежі в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу» (тест SPPI)

У рамках другого етапу процесу класифікації Банк оцінює договірні умови фінансового активу, щоб визначити, чи є передбачені договором грошові потоки за активом виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу (так званий SPPI-тест).

Для цілей даного тесту «основна сума боргу» являє собою справедливую вартість фінансового активу при первісному визнанні, і вона може змінюватися протягом строку дії даного фінансового активу (наприклад, якщо мають місце виплати в рахунок погашення основної суми боргу або амортизація премії / дисконту).

Найбільш значними елементами відсотків в рамках кредитного договору зазвичай є відшкодування за вартість грошей у часі і відшкодування за кредитний ризик. Для проведення SPPI-тесту Банк застосовує судження і аналізує доречні фактори, наприклад, в якій валюті виражений фінансовий актив, і період, на який встановлена процентна ставка.

У той же час договірні умови, які здійснюють більш ніж незначний вплив на схильність до ризиків або волатильність передбачених договором грошових потоків, які пов'язані з базовою кредитною угодою, що не обумовлюють виникнення передбачених договором грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу. У таких випадках фінансовий актив необхідно оцінювати за СВПЗ.

Боргові інструменти, які оцінюються за СВІСД

Згідно МСФЗ (IFRS) 9, Банк оцінює боргові інструменти за СВІСД, якщо виконуються обидві наступні умови:

- ▶ інструмент утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів;
- ▶ договірні умови фінансового активу дотримуються критеріїв SPPI-тесту.

Боргові інструменти, які оцінюються за СВІСД, згодом оцінюються за справедливою вартістю, а прибутки або збитки, що виникають в результаті зміни справедливої вартості, визнаються в складі іншого сукупного доходу (ІСД). Процентний дохід і прибуток або збиток від зміни валютних курсів визнаються в прибутку чи збитку таким же чином, як і в випадку фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю. При припиненні визнання накопичені прибуток або збиток, раніше визнані в складі ІСД, рекласифікуються зі складу ІСД в чистий прибуток або збиток.

ОКЗ за борговими інструментами, оцінюваним за СВІСД, не зменшують балансову вартість цих фінансових активів в звіті про фінансовий стан. Замість цього сума, що дорівнює оціночному резерву під очікувані збитки, який був би створений при оцінці активу за справедливою вартістю, визнається у складі ІСД як накопичена сума знецінення з визнанням відповідних сум у звіті про прибутки та збитки. Накопичена сума збитків, визнаних у складі ІСД, перекласифікується в чистий прибуток або збиток при припиненні визнання активу.

Фінансові гарантії, акредитиви та зобов'язання з надання кредитів

Банк випускає фінансові гарантії, акредитиви та зобов'язання з надання кредитів.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Фінансові гарантії спочатку визнаються у фінансовій звітності за справедливою вартістю, в сумі отриманої комісії. Після первісного визнання Банк оцінює своє зобов'язання по кожній гарантії по найбільшій величині з первісно визнаної суми за вирахуванням накопиченої амортизації, визнаної в звіті про прибуток або збиток, і оціночного резерву під ОКЗ.

Зобов'язання з надання кредитів та акредитиви виникають в результаті укладання договорів, протягом терміну дії яких Банк зобов'язаний надати клієнту кредит на визначених заздалегідь умовах. Стосовно таких зобов'язань застосовуються вимоги до оцінки ОКЗ.

Банк іноді випускає зобов'язання з надання кредитів за процентними ставками, нижчими від ринкових. Такі зобов'язання спочатку визнаються за справедливою вартістю і згодом оцінюються за найбільшою величиною з суми оціночного резерву під ОКЗ і первісно визнаної суми за вирахуванням, коли доречно, амортизації накопиченої суми доходу.

Гарантії виконання

Гарантії виконання – це договори, що надають компенсацію, якщо інша сторона не виконує передбачений договором обов'язок. Ризиком за договором з гарантією виконання є можливість невиконання передбаченого договором обов'язку іншою стороною.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають кошти в касі, кошти в Національному банку України, не обмежені для використання, кредити та аванси банкам зі строком погашення до 90 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями, та високоліквідні фінансові активи з початковими строками виплат до трьох місяців, ризик зміни справедливої вартості яких є незначним і які використовуються Банком при управлінні короткостроковими зобов'язаннями, включаючи овернайт депозитні сертифікати Національного банку України окрім залишків коштів на кореспондентських рахунках в банківських металах.

Залишки коштів на кореспондентських рахунках в банківських металах

Залишки коштів на кореспондентських рахунках в банківських металах у банках обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Вартість активів змінюється щодня залежно від цін на банківські метали та офіційних курсів обміну банківських металів на українському ринку.

Кредити та аванси банкам

У процесі своєї звичайної діяльності Банк надає кредити або розміщує депозити в інших кредитних установах на певні проміжки часу. Кошти в кредитних установах первісно визнаються за справедливою вартістю. Кошти в кредитних установах зі встановленим терміном погашення оцінюються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективного відсотка та обліковуються за вирахуванням очікуваних кредитних збитків.

Банківські метали

Дорогоцінні метали відображаються за меншою з вартостей – за чистою вартістю реалізації або за вартістю придбання. Чиста вартість реалізації банківських металів оцінюється на основі курсів, заявлених на ринку. Результат переоцінки визнається у якості курсових різниць по операціям з банківськими металами у складі статті «Прибутки від операцій з іноземними валютами та банківськими металами» Звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід.

Договори «репо» і зворотного «репо»

Договори продажу та зворотного придбання цінних паперів (договори «репо») відображаються у звітності як забезпечені операції фінансування. Цінні папери, реалізовані за договорами «репо», продовжують відображатись у звіті про фінансовий стан та переводяться до категорії цінних паперів, наданих як застава за договорами «репо», у випадку наявності у контрагента права на продаж або повторну заставу таких цінних паперів, що впливає з умов контракту або загальноприйнятої практики. Відповідні зобов'язання включаються до складу коштів інших банків або клієнтів. Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображається у складі коштів в інших банках або кредитів клієнтам, залежно від ситуації. Різниця між ціною продажу і ціною зворотного придбання розглядається як проценти і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективного відсотка.

Цінні папери, передані на умовах позики контрагентам, продовжують відображатись у фінансовій звітності. Цінні папери, залучені на умовах позики, визнаються тільки при реалізації третім особам і відображаються у прибутку або збитку як результат від операцій з інвестиціями, які оцінюються за справедливою вартістю через прибутки/збитки. Зобов'язання щодо їх повернення відображається за справедливою вартістю в складі зобов'язань за торговими операціями.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Похідні фінансові інструменти

У ході своєї звичайної діяльності Банк використовує різні похідні фінансові інструменти, включаючи форвардні контракти і свопи на валютних ринках, що укладаються переважно з українськими банками. Похідні інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю на дату укладання контракту, після чого вони переоцінюються за справедливою вартістю. Всі похідні інструменти відображаються як активи, якщо їх справедлива вартість має додатне значення, та як зобов'язання, якщо їх справедлива вартість має від'ємне значення.

Зміни справедливої вартості похідних інструментів визнаються негайно у Результаті від операцій з похідними фінансовими інструментами Звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід. Банк здійснює оцінку та розрахунок справедливої вартості форвардних контрактів та визнає її суттєві зміни у складі прибутку або збитку.

Хоча Банк і здійснює торгові операції з похідними інструментами для цілей хеджування ризиків, ці інструменти не відповідають критеріям обліку хеджування.

Позикові кошти

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, причому сутність договірних домовленостей передбачає, що Банк має зобов'язання надати кошти чи інший фінансовий актив власнику чи виконати зобов'язання у спосіб, відмінний від обміну фіксованої суми коштів чи іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають кошти банків, інші залучені кошти та кошти клієнтів. Після первісного визнання позикові кошти надалі відображаються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективного відсотка. Прибутки та збитки відображаються у складі прибутку або збитку, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

Оренда

i. Банк в якості орендаря

Банк застосовує єдиний підхід до визнання та оцінки всіх договорів оренди, окрім короткострокової оренди та оренди активів із низькою вартістю. Банк визнає орендне зобов'язання по відношенню до здійснення орендних платежів та активів з права користування, які є правами на використання базових активів.

Активи з права користування

Банк визнає активи з права користування на дату початку оренди (тобто на дату, на яку базовий актив стає доступним для використання). Активи з права користування оцінюються за початковою вартістю, з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків внаслідок зменшення корисності, з коригуванням на переоцінку орендного зобов'язання. Початкова вартість активів з права користування складається з суми первісної оцінки орендного зобов'язання, первісних прямих витрат та орендних платежів, здійснених на дату початку оренди або до дати початку оренди за вирахуванням отриманих стимулів до оренди. Якщо у Банка відсутня достатня впевненість в тому, що він отримає право власності на орендований актив наприкінці строку оренди, визнаний актив з права користування амортизується лінійним методом до більш ранньої з двох дат: строку корисного використання активу з права користування або кінця строку оренди. Активи з права користування перевіряються на предмет зменшення корисності активу.

Орендне зобов'язання

На дату початку оренди, Банк визнає орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, які будуть здійснені протягом строку оренди. Орендні платежі включають фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-яких стимулів до оренди, що підлягають отриманню; змінні орендні платежі, які залежать від індексу чи ставки; та сум, що очікуються до сплати за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну виконання можливості (опціону) придбання, якщо є достатня впевненість в тому, що Банк скористається такою можливістю, та сплату штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає потенційну можливість (опціон) припинення оренди. Змінні платежі, які не залежать від індексу чи ставки, визнаються витратами в тому періоді, в якому настає відповідна подія або умова, що призводить до здійснення таких платежів.

Для розрахунку теперішньої вартості орендних платежів Банк застосовує ставку додаткових запозичень орендаря на дату початку оренди, в випадку якщо припустиму ставку відсотка в договорі оренди не можна легко визначити. Після дати початку дії оренди величина орендного зобов'язання збільшується для відображення нарахування процентів та зменшується для відображення здійснених орендних платежів. Також, в випадку модифікації, зміни строку оренди, зміни по суті фіксованих орендних платежів чи зміни можливості (опціону) купівлі базового активу, здійснюється переоцінка балансової вартості орендних зобов'язань.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Короткострокова оренда та оренда активів із низькою вартістю

Банк застосовує звільнення від визнання до короткострокових договорів оренди (тобто до договорів, в яких на дату початку оренди передбачений термін дії оренди складає менше 12 місяців та які не містять можливості (опціону) купівлі). Банк також застосовує звільнення від визнання по відношенню до активів із низькою вартістю до договорів оренди офісного обладнання та договорів оренди інших активів, вартість яких вважається низькою (тобто до 150 тис. грн.). Орендні платежі за короткостроковою орендою та орендою активів із низькою вартістю визнаються в якості витрат по оренді лінійним методом протягом строку оренди.

ii. Операційна оренда – Банк в якості орендодавця

Оренда, за якою Банк не передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активом, класифікуються як операційна оренда. Дохід, що виникає від оренди враховується лінійним методом протягом терміну оренди і включається до складу чистих прибутків від інвестиційної нерухомості в звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід. Первісні прямі витрати, понесені в процесі узгодження та укладення договорів операційної оренди, включаються до балансової вартості переданого в оренду активу і визнаються протягом терміну оренди на тій же основі, що і дохід від оренди. Умовні орендні платежі визнаються в якості доходу в тому періоді, в якому вони були отримані.

iii. Фінансова оренда – Банк в якості орендодавця

Банк відображає дебіторську заборгованість за орендними платежами в сумі, що дорівнює чистим інвестиціям в оренду, починаючи з дати початку терміну оренди. Фінансовий дохід обчислюється за схемою, що відображає постійну періодичну норму прибутковості на балансову суму чистих інвестицій. Первісні прямі витрати враховуються в складі первісної суми дебіторської заборгованості по орендних платежах.

Очікувані кредитні збитки

Банк здійснює оцінку зменшення корисності для активних операцій, облік яких ведеться за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, фінансових гарантій, акредитивів та зобов'язань з надання кредитів.

У відповідності з загальним підходом, в залежності від міри погіршення кредитної якості з моменту первісного визнання, Банк відносить фінансові інструменти до однієї з наступних груп:

- ▶ Стадія 1 – фінансові інструменти, для яких відсутні ознаки суттєвого збільшення кредитного ризику. За даними фінансовими інструментами розраховуються очікувані кредитні збитки протягом наступних 12 місяців;
- ▶ Стадія 2 – фінансові інструменти, для яких наявні ознаки суттєвого збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, але відсутні ознаки зменшення корисності. За даними фінансовими інструментами розраховуються очікувані кредитні збитки на весь термін дії фінансових інструментів;
- ▶ Стадія 3 – фінансові інструменти, для яких наявні ознаки суттєвого збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання та об'єктивні ознаки зменшення корисності. За даними фінансовими інструментами розраховуються очікувані кредитні збитки на весь термін дії фінансових інструментів;
- ▶ ПСКЗ – придбані або створені кредитно-знецінені (ПСКЗ) активи – це фінансові активи, за якими було кредитне знецінення на момент первісного визнання. При первісному визнанні ПСКЗ активи оцінюються за справедливою вартістю, і згодом визнається процентний дохід, розрахований з використанням ефективної ставки відсотка, що скоригована з урахуванням кредитного ризику. Оціночний резерв під ОКЗ визнається або припиняє визнаватись тільки в тому обсязі, в якому відбулася подальша зміна суми очікуваних кредитних збитків за весь термін дії фінансового інструменту.
- ▶ Визначення суттєвого збільшення кредитного ризику та дефолту наведено у Примітці 27.

Реструктуризовані кредити та/або модифіковані

Банк намагається, у разі доцільності, переглядати умови кредитування – провести реструктуризацію, а не вступати в права володіння заставою. Реструктуризація – зміна істотних умов за первісним договором шляхом укладання додаткової угоди з боржником у зв'язку з фінансовими труднощами боржника (за визначенням Банку) та необхідністю створення сприятливих умов для виконання ним зобов'язань за активом (зміна процентної ставки; скасування (повністю або частково) нарахованих і несплачених боржником фінансових санкцій (штрафу, пені, неустойки) за несвоєчасне внесення платежів за заборгованістю боржника; зміна графіка погашення боргу (строків і сум погашення основного боргу, сплати процентів/комісій); зміна розміру комісії тощо).

В результаті внесення суттєвих змін в умови кредитного договору, в обліку Банку відбувається погашення первісного фінансового інструмента та визнання нового фінансового інструмента.

Банк визначає суттєвими наступні модифікації контрактних грошових потоків за фінансовими інструментами:

- ▶ зміна валюти фінансового інструменту;
- ▶ зміна типу відсоткової ставки фінансового інструменту (з фіксованої на плаваючу або навпаки);

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- консолідація декількох фінансових інструментів або дроблення одного фінансового інструменту на декілька.

Також щодо фінансових активів, Банк визначає наступну модифікацію контрактних грошових потоків як суттєву:

- включення до контракту додаткових умов / виключення з контракту умов / зміну умов контракту, що впливають на проходження тесту характеристик контрактних грошових потоків. Якщо результат «індикативного» тесту призводить до зміни результату тесту характеристик контрактних грошових потоків, проведеного на момент визнання фінансового інструменту, модифікація вважається суттєвою.

В разі суттєвої модифікації, Банк припиняє визнавати первісний фінансовий актив і визнає новий фінансовий актив. На дату модифікації Банк визнає новий фінансовий актив за справедливою вартістю, враховуючи витрати на операцію, що пов'язані зі створенням нового фінансового активу (за винятком нового активу, який обліковується за справедливою вартістю через прибуток або збиток), та визначає суму очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців.

Якщо в результаті модифікації виникає новий фінансовий актив, який є знеціненим під час первісного визнання, то за таким фінансовим інструментом Банк має визнавати кумулятивні зміни в очікуваних кредитних збитках протягом всього строку дії фінансового активу.

Банк постійно аналізує реструктуризовані кредити для того, щоб переконатись у дотриманні всіх критеріїв та можливості здійснення майбутніх платежів.

У випадках коли модифікація контрактних грошових потоків не призводить до припинення визнання первісного фінансового активу (тобто коли модифікація контрактних грошових потоків не є суттєвою), Банк продовжує застосовувати поточні підходи до обліку фінансового активу, контрактні умови якого було модифіковано. Враховуючи зміну контрактних грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка, Банк визнає доходи або витрати від модифікації, які включені в складі інших доходів/витрат в звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід.

У випадку модифікації умов договору викликаних ринковими змінами (наприклад: зниження процентної ставки у разі змін облікової ставки НБУ), за умови що зміни умов договору не були викликані значними фінансовими труднощами позичальника, первісна ефективна ставка відсотка, використана для розрахунку прибутку або збитку від модифікації, коригується для відображення поточних ринкових умов на момент модифікації

Списання кредитів

Кредити списуються за рахунок резерву під очікувані кредитні збитки за рішенням Правління Банку.

Банк визнає безнадійною заборгованість за активними банківськими операціями, за якою відсутні обґрунтовані очікування щодо відновлення фінансового активу. Банк здійснює списання такої безнадійної заборгованості за рахунок сформованого резерву.

Подальше відшкодування раніше списаних сум визнається як інші доходи в звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід в період відшкодування.

Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

ОКЗ за борговими інструментами, що оцінюються за СВІСД, не зменшують балансову вартість цих фінансових активів в звіті про фінансовий стан, які продовжують оцінюватися за справедливою вартістю. Замість цього сума, рівна оцінчному резерву під очікувані кредитні збитки, який був би створений при оцінці активу за справедливою вартістю, визнається у складі ІСД як накопичена сума знецінення з визнанням відповідних сум у звіті про прибутки та збитки. Накопичена сума кредитних збитків, визнаних у складі ІСД, перекласифікується в чистий прибуток або збиток при припиненні визнання активу.

Нефінансові активи

Інші нефінансові активи, крім відстрочених податків, оцінюються на кожну звітну дату на предмет виявлення ознак зменшення корисності. Сумою очікуваного відшкодування нефінансових активів є більша з двох оцінок: їх справедлива вартість за вирахуванням витрат на реалізацію або вартість у використанні. При оцінці вартості у використанні грошові потоки, що очікуються в майбутньому, дисконтуються до їх приведеної вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, властиві певному активу. Сума очікуваного відшкодування активу, який самостійно не генерує надходження грошових коштів незалежно від надходжень від інших активів, визначається по групі активів, що генерує грошові кошти, до якої відноситься цей актив. Збиток від зменшення корисності визнається тоді, коли балансова вартість активу або його одиниці, що генерує грошові кошти, перевищує його суму очікуваного відшкодування.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Усі збитки від зменшення корисності нефінансових активів визнаються у прибутку або збитку та сторнуються тільки тоді, коли змінюються оцінки, використані для визначення суми очікуваного відшкодування. Збиток від зменшення корисності сторнується тільки тоді, коли балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена, за вирахуванням зносу або амортизації, якби не був визнаний збиток від зменшення корисності.

Припинення визнання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансові активи

Припинення визнання фінансового активу (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається у разі, якщо:

- ▶ закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- ▶ Банк передав права на отримання грошових надходжень від такого активу, або якщо Банк зберіг права на отримання грошових потоків від активу, але взяв на себе контрактне зобов'язання перерахувати їх у повному обсязі третій стороні на умовах «транзитної угоди»;
- ▶ Банк або (а) передав практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом, або (б) не передав і не зберіг практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних з активом, але передав контроль над цим активом.

У разі, якщо Банк передав свої права на отримання грошових потоків від активу, і при цьому не передав і не зберіг практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних з активом, а також не передав контроль над активом, такий актив продовжує відображатись в обліку в межах подальшої участі Банку у цьому активі. Подальша участь Банку в активі, оцінюється за меншим із значень: первісною балансовою вартістю активу або максимальною сумою компенсації, яка може бути пред'явлена Банку до сплати.

Фінансові зобов'язання

Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається у разі виконання, анулювання чи закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або в разі внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, припиняється визнання первісного зобов'язання, а нове відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у складі прибутку або збитку.

Оподаткування

Розрахунок поточних витрат з податку на прибуток здійснюється відповідно до податкового законодавства України.

Поточний податок залежить від оподатковуваного прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від чистого прибутку, відображеного у звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, оскільки не включає статті доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на витрати для цілей оподаткування у інші роки, а також не включає статті, які ніколи не враховуються для цілей оподаткування. Оподатковуваний прибуток Банку визначається шляхом коригування фінансового результату, визначеного у фінансовій звітності Банку відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Податкового кодексу України. Зобов'язання Банку за поточними податками розраховуються з використанням ставок з податку на прибуток, які діяли протягом звітних періодів.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються стосовно всіх тимчасових різниць за методом балансових зобов'язань. Відстрочений податок на прибуток відображається стосовно всіх тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності, за винятком випадків, коли відстрочений податок на прибуток виникає в результаті первісного відображення гудвілу, активу або зобов'язання за операцією, що не являє собою об'єднання компаній, і яка на момент здійснення не впливає ані на обліковий прибуток, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток.

Відстрочені податкові активи відображаються лише тоді, коли існує ймовірність отримання у майбутньому оподатковуваного прибутку, за рахунок якого можна здійснити залік тимчасових різниць, що зменшують податкову базу. Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за ставками податку, що встановлюються податковим законодавством України у відповідні податкові звітні періоди.

Також в Україні податковим законодавством передбачено інші податки та збори. Ці податки відображаються в складі адміністративних та операційних витрат.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість, яка складається із офісних приміщень, утримується для отримання доходів від довгострокової оренди або збільшення вартості і не займається Банком. Інвестиційна нерухомість спочатку оцінюється за первісною вартістю, включно з витратами на здійснення операції. Після первісного визнання інвестиційна нерухомість відображається за справедливою вартістю, яка визначається на основі ринкових даних у результаті оцінки, проведеної незалежними оцінювачами, за вирахуванням накопичених у подальшому збитків від знецінення. Переоцінка здійснюється із достатньою регулярністю для того, щоб балансова вартість не відрізнялась істотно від тієї, яка була б визначена із використанням справедливої вартості на звітну дату. Прибутки та збитки, які виникають у результаті змін справедливої вартості інвестиційної нерухомості, включаються до складу прибутку або збитку того періоду, в якому вони виникають.

Основні засоби

Основні засоби (окрім будівель та земельних ділянок) відображаються за історичною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та визнаного збитку від знецінення, якщо такий є.

Після первісного визнання за собівартістю будівлі та земельні ділянки відображаються за переоціненою вартістю, що являє собою справедливую вартість на дату переоцінки за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації і будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності. Переоцінка проводиться досить часто, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу і його балансовою вартістю.

Приріст вартості від переоцінки відображається у складі іншого сукупного доходу, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного у складі прибутку або збитку. В цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається у складі прибутку або збитку. Зменшення вартості активу в результаті переоцінки визнається у складі прибутку або збитку, за винятком безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості по тому самому активу, визнаному у складі резерву переоцінки основних засобів.

Крім цього, накопичений знос на дату переоцінки виключається з одночасним зменшенням балансової вартості активу, і отримана сума перераховується виходячи з переоціненої суми активу. При вибутті активу відповідна сума, включена до резерву з переоцінки, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Нарахування амортизації починається з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому об'єкт основних засобів і нематеріальних активів став придатним для корисного використання, і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта основних засобів і нематеріальних активів.

Амортизація об'єкта основних засобів і нематеріальних активів нараховується виходячи з нового строку корисного використання, починаючи з місяця, наступного за місяцем зміни строку корисного використання.

Амортизація нараховується прямолінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів:

	Роки
Будівлі	50
Меблі та обладнання	2-10
Поліпшення орендованого майна	За меншим з строку дії відповідного договору оренди та строку корисної служби
Транспортні засоби	5

Залишкова вартість, строки корисної служби та методи нарахування амортизації активів переглядаються наприкінці кожного звітного року і коригуються за необхідності.

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших операційних і адміністративних витрат у періоді, в якому такі витрати були понесені, крім випадків, коли такі витрати підлягають капіталізації.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи включають придбане програмне забезпечення. Нематеріальні активи, придбані окремо, первісно визнаються за вартістю придбання. Після первісного визнання нематеріальні активи відображаються за фактичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи мають обмежені або невизначені строки корисної служби. Строк корисного використання нематеріального активу, який виникає в результаті договірних або інших юридичних прав, та відповідно, норма амортизації, обмежуються терміном чинності цих прав або нормами Податкового кодексу України.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисної служби аналізуються принаймні щорічно наприкінці кожного звітного року. Амортизація нараховується прямолінійним методом протягом очікуваних строків корисної служби активів. Строки корисного використання встановлюються в залежності від типу нематеріального активу та складають від 3 до 7 років.

Об'єкт основних засобів та нематеріальних активів припиняє визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигод від продовження використання цього активу.

Результат від реалізації основних засобів, який розраховується як різниця між сумою отриманих коштів і балансовою вартістю активів, визнається у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Інше майно

Банк визнає у складі іншого майна необоротні активи, які набув у власність шляхом реалізації права заставодержателя та утримує з метою подальшого продажу. Такі активи не відповідають критеріям визнання активів, утримуваних для продажу, та не можуть бути визнані необоротними активами для використання в поточній діяльності або інвестиційною нерухомістю. Такі активи оцінюються за собівартістю.

Резерви

Резерви визнаються, коли внаслідок певних подій у минулому Банк має поточне юридичне або дійсне зобов'язання, для врегулювання якого, з великим ступенем вірогідності, буде необхідне вибуття ресурсів, які містять у собі певні економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити.

Величина визнаних резервів – це найкраща оцінка суми, необхідної для погашення поточних зобов'язань на кінець звітного періоду, з врахуванням ризиків та невизначеності, пов'язаних із зобов'язаннями. Якщо величина резервів розрахована з використанням оцінених грошових потоків, необхідних для погашення поточних зобов'язань, то балансова вартість резервів визначається як дисконтована вартість таких грошових потоків (якщо вплив зміни вартості грошей в часі є суттєвим).

Коли очікується, що деякі або всі економічні вигоди, необхідні для погашення зобов'язань, будуть частково або повністю відшкодовані третьою стороною, то визнається дебіторська заборгованість, за умови повної впевненості в отриманні відшкодування та можливості достовірної оцінки суми такої дебіторської заборгованості.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення та інших виплат

Банк проводить визначені відрахування до Державної пенсійної системи України, яка вимагає від роботодавця здійснення поточних внесків, що розраховуються як відсоток від загальної суми заробітної плати. Ці витрати відносяться до періоду, в якому заробітна плата нараховується.

Статутний капітал та інші резерви

Прості та привілейовані акції відображаються у складі капіталу.

Набуті права власності на акції – набуття права власності на акції власної емісії Банку вираховується безпосередньо з капіталу. Прибуток чи збиток, що виникає в результаті придбання, продажу, випуску або анулювання власних акцій Банку, не відображається у складі прибутку чи збитку.

Сума перевищення отриманих коштів над номінальною вартістю випущених акцій відображається як додатковий сплачений капітал.

Інші резерви – резерви, відображені у складі капіталу (іншого сукупного доходу) в звіті про фінансовий стан Банку, включають резерв переоцінки інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, та резерв переоцінки будівель, який включає резерв переоцінки землі та будівель.

Прибуток чи збиток, що виникає внаслідок операцій з акціонерами Банку, визнається в складі власного капіталу як «Результат від операцій з акціонерами».

Звітність за сегментами

Сегментна звітність Банку ґрунтується на таких операційних сегментах: фізичні особи, юридичні особи, клієнти малого та середнього бізнесу, фінансові установи, управління активами та інше.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Умовні зобов'язання

Умовні зобов'язання не відображаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань надається, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним. Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних із ними економічних вигід є ймовірним.

Визнання доходів та витрат

Доходи визнаються, якщо існує висока вірогідність того, що Банк отримає економічні вигоди, а доходи можуть бути достовірно визначені.

Процентні доходи та витрати визнаються за методом нарахування з використанням методу ефективного відсотка. Метод ефективного відсотка – це метод визначення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів або фінансових зобов'язань) та розподілення процентних доходів або витрат протягом відповідного періоду.

Ефективний відсоток – це ставка, яка забезпечує точне приведення вартості очікуваних майбутніх грошових виплат або надходжень протягом очікуваного строку використання фінансового інструмента або, якщо доцільно, протягом коротшого періоду, до чистої балансової вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Банк включає до розрахунку ефективного відсотка всі сплачені та/або отримані комісії, збори та витрати на операцію, що є невід'ємною частиною доходу/витрат фінансового інструменту, а саме:

- а) комісії за ініціювання фінансового інструменту, що отримані/сплачені Банком і пов'язані зі створенням або придбанням такого фінансового інструменту;
- б) комісії, що отримані/сплачені Банком за зобов'язання з кредитування під час ініціювання або придбання кредиту як компенсація за участь у придбанні фінансового інструменту, якщо є ймовірність того, що кредитний договір буде укладено;
- в) комісії, що отримані/сплачені Банком під час випуску боргових зобов'язань, що обліковуються за амортизованою собівартістю.

Доходи за борговими фінансовими інструментами відображаються з використанням методу ефективного відсотка, за виключенням фінансових активів, що відображаються за справедливою вартістю через прибутки та збитки.

При списанні (частковому списанні) фінансового активу або групи аналогічних фінансових активів у результаті збитку від знецінення, процентні доходи визнаються у подальшому з використанням процентної ставки, яка застосовувалася для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінки збитку від знецінення.

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання - сума, у якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання під час первісного визнання, за вирахуванням отриманих або сплачених коштів [основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, пов'язаних з ініціюванням фінансового активу або фінансового зобов'язання], збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, - різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового інструменту, а також для фінансових активів скоригована з урахуванням оціночного резерву під кредитні збитки.

Валова балансова вартість фінансового активу - амортизована собівартість фінансового активу до коригування на величину оціночного резерву під кредитні збитки.

Розрахунок процентних доходів та витрат

Ефективна процентна ставка за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням розраховується при первісному визнанні фінансового активу або фінансового зобов'язання. При розрахунку процентних доходів і витрат ефективна відсоткова ставка застосовується до величини валової балансової вартості активу (коли актив не є кредитно-знеціненим) або справедливою вартості зобов'язання. Однак за фінансовими активами, які стали кредитно-знеціненими після первісного визнання, процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної відсоткової ставки до амортизованої вартості фінансового активу. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знов проводиться на основі валової балансової вартості.

За фінансовими активами, які були кредитно-знеціненими при первісному визнанні, процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної відсоткової ставки, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, до величини амортизованої вартості фінансового активу. Розрахунок процентного доходу за такими активами не здійснюється на основі валової балансової вартості, навіть якщо кредитний ризик за ними згодом зменшиться.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

При розрахунку ефективної відсоткової ставки за фінансовими інструментами, які не є придбаними або створеними кредитно-знеціненими активами, Банк оцінює майбутні грошові потоки, беручи до уваги всі договірні умови даного фінансового інструменту, але без урахування очікуваних кредитних збитків. Для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів ефективна відсоткова ставка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, розраховується з використанням величини очікуваних майбутніх грошових потоків, включаючи очікувані кредитні збитки.

Проценти отримані від активів, що оцінюються за справедливою вартістю, класифікуються як процентні доходи.

Комісійні доходи і витрати (далі – «комісії») – доходи і витрати за наданими/отриманими послугами, сума яких обчислюється пропорційно сумі активу або зобов'язання чи є фіксованою.

Коли існує вірогідність, що зобов'язання з кредитування призведе до укладання конкретного кредитного договору або надання траншу кредиту, плата за зобов'язання з кредитування включається до доходів майбутніх періодів разом з відповідними прямими витратами та визнається як коригування ефективного відсотка за наданим кредитом. Коли малоімовірно, що зобов'язання з кредитування призведе до укладання конкретного кредитного договору або надання траншу кредиту, плата за зобов'язання визнається у звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід протягом періоду, який залишився до кінця виконання даного зобов'язання. Коли спливає строк зобов'язання з кредитування, а кредитний договір так і не укладається або транш кредиту не був наданий, комісійні доходи за зобов'язаннями з кредитування визнаються у звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід після завершення цього строку. Комісія за обслуговування кредиту визнається як дохід під час надання послуги. Усі інші комісії визнаються після надання відповідних послуг.

Інші доходи визнаються у прибутках та збитках, коли завершується відповідна операція.

Комісійні доходи та витрати включають комісії, отримані/сплачені Банком за надання фінансових послуг, крім тих, що пов'язані з виникненням фінансового активу або зобов'язання, які є частиною ефективного процентного доходу/витрат.

Комісійні доходи від фінансових послуг, що надаються Банком, включають платіжні послуги, брокерські послуги, інвестиційні консультації та фінансове планування, інвестиційні банківські послуги та послуги з управління активами.

Комісійні доходи відображаються у звіті про прибутки та збитки в міру виконання Групою зобов'язання щодо виконання договору відповідно до правил МСФЗ (IFRS) 15 "Дохід за договорами з клієнтами".

Зокрема:

- Якщо зобов'язання виконується в певний момент ("момент часу"), відповідний дохід визнається у звіті про прибутки та збитки, коли послуга надається;
- Якщо зобов'язання виконується протягом певного періоду часу, відповідний дохід визнається у звіті про прибутки та збитки з метою відображення прогресу у виконанні такого зобов'язання.

Комісії за операції з цінними паперами, платіжні послуги, обмінні операції, операції з іноземною валютою, як правило, обліковуються в момент надання послуги та негайно списуються з рахунку клієнта.

Комісії за поточне управління, адміністрування кредитів, депозитні та депозитарні послуги, ведення рахунків, агентські послуги, адміністрування синдікованих кредитів, управління активами та обслуговування платіжних карток, як правило, визнаються протягом строку дії відповідного договору. Дохід оцінюється за прямолінійним методом і рівномірно розподіляється протягом строку дії договору, оскільки цей метод найкраще відображає зобов'язання Банку бути готовим задовольнити запити клієнтів. Рахунки за ці послуги здебільшого виставляються на регулярній основі (як правило, щомісяця), за окремі послуги рахунки виставляються авансом.

Комісії за надані кредити, крім тих, що пов'язані з їх наданням, які є частиною ефективного процентного доходу, або обліковуються в момент надання послуги, або визнаються протягом строку дії договору залежно від виду наданих послуг.

Сума доходів, пов'язаних з комісійними доходами, визначається на основі договірних умов. Змінність, яка могла б вплинути на суму, яку Банк очікує отримати, зазвичай не передбачається для послуг, що надаються Банком.

Якщо договір стосується різних товарів/послуг, які не мають окремої ціни, дохід розподіляється між різними зобов'язаннями, пропорційні до окремої ціни на поставлений товар/послугу. Таким чином, ці суми будуть обліковуватися у звіті про прибутки та збитки виходячи з термінів виконання кожного зобов'язання.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Застосування нових та переглянутих Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»)

Нові прийняті і переглянуті МСФЗ

З 01 січня 2022 року набрали чинності такі нові МСФЗ та зміни до МСФЗ:

- ▶ Щорічні удосконалення МСФЗ, цикл 2018 – 2020 років;
- ▶ Зміни до:
 - МСФЗ (IFRS) 3 “Об’єднання бізнесу”;
 - МСБО (IAS) 16 “Основні засоби”;
 - МСБО (IAS) 37 “Резерви, умовні зобов’язання та умовні активи”.

Щорічні удосконалення МСФЗ, цикл 2018 – 2020 років

Щорічні удосконалення МСФЗ, цикл 2018 – 2020 років – це комплексний пакет змін до МСФЗ, що зокрема передбачає:

Зміни до МСФЗ (IFRS) 9 “Фінансові інструменти”

Удосконалення роз’яснюють, що при оцінці того, чи відбувається обмін борговими інструментами між існуючим позичальником і кредитором на умовах, які суттєво відрізняються, комісії, які слід включати разом з дисконтованою теперішньою вартістю грошових потоків за новими умовами, включають лише комісії, сплачені або отримані між позичальником і кредитором, у тому числі комісії, сплачені або отримані позичальником або кредитором від іншої сторони.

Зміни до ілюстративних прикладів до МСФЗ (IFRS) 16 “Оренда”

Зміни стосуються вилучення з ілюстративного Прикладу 13 до МСФЗ (IFRS) 16 посилання на відшкодування орендодавцем орендареві витрат на поліпшення орендованого майна, а також пояснення щодо обліку такого відшкодування орендарем.

Зміни до МСБО (IAS) 16 “Основні засоби” - Надходження до використання за призначенням

Зміни вимагають, щоб надходження від продажу об’єктів, вироблених під час доставки об’єкта основних засобів до місця розташування та приведення його у стан, необхідний для використання за призначенням, визнавалися разом із собівартістю цих об’єктів у складі прибутку або збитку, а також щоб компанія оцінювала собівартість цих об’єктів із застосуванням вимог до оцінки, викладених в МСБО 2.

Поправки повинні застосовуватися ретроспективно, але тільки до тих об’єктів основних засобів, які доставлені до місця розташування і приведені в стан, необхідний для їх експлуатації у відповідності з планом використання, на початок самого раннього періоду, представленого у фінансовій звітності, в якій організація вперше застосувала ці поправки, або після цієї дати. Кумулятивний ефект від первісного застосування поправок буде визнаний як коригування вхідного залишку нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу, залежно від обставин) на початок найбільш раннього періоду, представленого у фінансовій звітності (в разі необхідності).

Зміни до МСБО (IAS) 37 “Забезпечення, умовні зобов’язання та умовні активи”

Зміни вимагають, щоб при визначенні витрат на виконання договору організація включала всі витрати, які безпосередньо відносяться до договору. Параграф 68А роз’яснює, що витрати на виконання договору включають як додаткові витрати на виконання договору, так і розподіл інших витрат, які безпосередньо пов’язані з виконанням договору.

Суб’єкт господарювання застосовує поправки до договорів, за якими він ще не виконав усіх своїх зобов’язань на початок річного звітного періоду, в якому він уперше застосовує поправки (дата первісного застосування). Суб’єкт господарювання не повинен перераховувати порівняльну інформацію. Замість цього суб’єкт господарювання визнає кумулятивний вплив первісного застосування поправок як коригування вхідного залишку нерозподіленого прибутку або іншого компонента власного капіталу, залежно від обставин, на дату первісного застосування.

Вищезазначені поправки до облікової політики не мали суттєвого впливу на фінансову звітність і не вимагали її перерахунку.

Нові стандарти, що не набули чинності.

Ряд нових стандартів та змін до стандартів набувають чинності для річних періодів, що починаються після 1 січня 2022 року, при цьому дозволяється їх дострокове застосування, однак Банк не застосовував достроково нові та змінені стандарти при складанні цієї фінансової звітності.

- ▶ МСФЗ (IFRS) 17 “Страхові контракти”; включаючи Зміни до МСФЗ (IFRS) 17, опубліковані 25 червня 2020 року;

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- ▶ Зміни до МСБО (IAS) 1 "Подання фінансової звітності", до Практичного керівництва № 2 з МСФЗ: "Розкриття інформації про облікову політику".
- ▶ Зміни до МСБО (IAS) 8 "Облікові політики, зміни у бухгалтерських оцінках та помилки" – Визначення облікових оцінок;
- ▶ Зміни до МСФЗ (IFRS) 17 "Страхові контракти" - Перше застосування МСФЗ (IFRS) 17 та МСФЗ (IFRS) 9 - Порівняльна інформація від 9 грудня 2021 року;
- ▶ Зміни до МСБО (IAS) 12 "Податки на прибуток, відстрочений податок, пов'язані з активами та зобов'язаннями, що виникають в результаті однієї операції", опубліковані 7 травня 2021 року;
- ▶ Зміни до МСБО 1 "Подання фінансової звітності": Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових, опубліковані 23 січня 2020 року. Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових - відстрочення дати набрання чинності, опубліковані 15 червня 2020 року та Довгострокові зобов'язання з фінансовими умовами, опубліковані 31 жовтня 2022 року;
- ▶ Зміни до МСФЗ 16 "Оренда" - "Орендні зобов'язання при продажу та зворотній оренді", випущені 22 вересня 2022 року.

Нижче розкрито деталі можливого впливу нових стандартів що не набули чинності на фінансову звітність та діяльність Банку. Інші нові стандарти, що не набули чинності, на фінансову звітність та діяльність Банку.

МСФЗ (IFRS) 17 замінює проміжний Стандарт – МСФЗ (IAS) 4, вимагає забезпечення послідовного обліку для всіх страхових договорів на основі поточної моделі оцінки, надає корисну інформацію про рентабельність договорів страхування.

До основних нововведень МСФЗ (IFRS) 17 належить: класифікація страхових та інвестиційних договорів; обов'язкове відокремлення компонентів, які не є страховими; визначення прибутковості страхових контрактів під час первісного визнання (наприклад чи є страхові контракти обтяжливими); вимоги до агрегування контрактів: за рівнем ризику, прибутковістю, датою випуску та іншими вимогами стандарту; розширення вимог до розкриття інформації у фінансовій звітності у структурі балансу та звіті про фінансові результати; актуарні розрахунки через різні методи оцінки зобов'язань. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується ретроспективно. Слід звернути увагу, що до початкової редакції МСФЗ (IFRS) 17, у червні 2020 року було внесено зміни, якими передбачено: відстрочення дати первісного застосування МСФЗ (IFRS) 17 до 01.2023, а також перенесення на цю дату втрати чинності тимчасового дозволу щодо не застосування МСФЗ (IFRS) 9; додаткове виключення зі сфери застосування МСФЗ (IFRS) 17 контрактів щодо кредитних карток, що передбачають страхове покриття, а також виключення (як опцію) кредитних договорів, які передбачають передачу страхового ризику; дозвіл на застосування МСФЗ (IFRS) 17 щодо проміжної фінансової звітності відповідно до вибору облікової політики на рівні суб'єкта господарювання; вимогу до суб'єкта господарювання, який на дату первісного визнання визнає збитки за випущеними обтяжливими страховими контрактами, визнавати також прибуток від утримуваних договорів перестраховування; спрощене подання інформації щодо страхових контрактів у Звіті про фінансовий стан (активи та зобов'язання за портфелями страхових контрактів, а не групами); спрощення щодо переходу на застосування МСФЗ (IFRS) 17 при об'єднанні бізнесу та щодо дати застосування опції зниження ризику та підходу застосування моделі справедливої вартості.

Зміни до МСБО (IAS) 1 "Подання фінансової звітності" полягають у заміні вимог до організацій розкривати свої «значущі положення» облікової політики (significant accounting policies) вимогою розкривати «суттєві положення» облікової політики (material accounting policies). Інформація є суттєвою, якщо її ненаведення, викривлення або завилювання може, згідно з обґрунтованими очікуваннями, вплинути на рішення, що приймаються основними користувачами фінансової звітності загального призначення на підставі такої звітності, яка надає фінансову інформацію про конкретного суб'єкта господарювання, що звітує.

Окрім того, додано керівництва про те, як організаціям слід застосовувати концепцію суттєвості при ухваленні рішень про розкриття облікової політики.

Банк здійснив аналіз наявних банківських продуктів: із кредитування (в тому числі надання кредитних карток), надання фінансових гарантій і надання гарантій виконання, та дійшов висновку щодо відсутності банківських продуктів, до яких мають застосовуватись вимоги МСФЗ (IFRS) 17. Кредитні договори (в тому числі кредитні картки) не відповідають визначенню договору страхування згідно з вимогами МСФЗ (IFRS) 17. До договорів фінансових гарантій Банк продовжує застосовувати вимоги МСФЗ (IFRS) 9, а до договорів гарантій виконання МСБО (IAS) 37, оскільки такі договори не відносяться до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 17.

5. Суттєві облікові судження та оцінки

Підготовка фінансової звітності згідно з МСФЗ вимагає від керівництва Банку формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування облікових політик, а також на суми активів, зобов'язань, доходів та витрат, відображених у фінансовій звітності. Оцінки та пов'язані з ними припущення ґрунтуються на історичному досвіді та інших факторах, які вважаються обґрунтованими за даних обставин, результати яких формують основу суджень стосовно балансової вартості активів та зобов'язань, яка не є очевидною з інших джерел. Хоча ці оцінки ґрунтуються на найкращому розумінні керівництвом поточних подій та операцій, фактичні результати можуть суттєво відрізнятись від цих оцінок.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Зокрема, інформація про суттєві сфери невизначеності оцінок та критичних суджень при застосуванні принципів облікової політики представлена далі.

Основні оцінки облікової політики

Керівництво підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування. Формуючи таке професійне судження, керівництво врахувало фінансовий стан Банку, свої існуючі наміри, заплановану в бюджеті прибутковість діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність Банку. (Примітка 3)

Справедлива вартість фінансових інструментів

Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток та похідні фінансові інструменти відображаються за їхньою справедливою вартістю.

Банк вважає, що бухгалтерські оцінки та припущення, які мають відношення до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування недоступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що: (а) вони з високим ступенем ймовірності піддаються змінам з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо процентних ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань при оцінці інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та (б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи/витрати може бути значним.

Якби керівництво використовувало інші припущення щодо процентних ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати оферти і коригувань при оцінці інструментів, їх вартість могла б суттєво відрізнитися від тієї, що відображена в фінансовій звітності.

Оціночні резерви під очікувані кредитні збитки

Оцінка збитків згідно з МСФЗ (IFRS) 9 за всіма категоріями фінансових активів вимагає застосування судження, зокрема, при визначенні ОКЗ та оцінці значного збільшення кредитного ризику необхідно оцінити величину і строки виникнення майбутніх грошових потоків і вартість забезпечення. Такі попередні оцінки залежать від ряду факторів, зміни в яких можуть привести до різних сум оціночних резервів під знецінення.

Розрахунки ОКЗ Банку є результатом складних моделей, що включають ряд базових припущень щодо вибору змінних вихідних даних і їх взаємозалежностей. До елементів моделей розрахунку ОКЗ, які вважаються судженнями і розрахунковими оцінками, відносяться наступні:

- ▶ критерії, які використовуються Банком для оцінки того, чи мало місце значне збільшення кредитного ризику, в результаті чого оціночний резерв під знецінення фінансових активів повинен визнаватись в сумі, що дорівнює ОКЗ за весь термін, і якісна оцінка;
- ▶ розробка моделей розрахунку ОКЗ, включаючи різні формули і вибір вхідних даних;
- ▶ визначення взаємозв'язків між макроекономічними сценаріями і економічними даними, наприклад, рівнем безробіття і вартістю забезпечення, а також вплив на показники ймовірності дефолту (PD), величину, схильну до ризику дефолту (EAD) та рівень втрат при дефолті (LGD);
- ▶ вибір прогнозних макроекономічних сценаріїв і їх зважування з урахуванням ймовірності для отримання економічних вихідних даних для моделей оцінки ОКЗ.

Вплив щодо зміни застосування судження шляхом застосування коригування керівництва у прогнозній інформації наведений у Примітці 27.

Детальна інформація представлена в Примітках 9 і 27.

Справедлива вартість будівель та земельних ділянок та інвестиційної нерухомості

Як зазначено у Примітці 4, будівлі та земельні ділянки відображені за переоціненою вартістю за вирахуванням накопичених у подальшому зносу та збитків від зменшення корисності. Для визначення справедливої вартості застосовувався переважно порівняльний підхід до оцінки. Порівняльний підхід до оцінки ґрунтується на аналізі результатів порівнянних продажів аналогічних будівель. Оцінка справедливої вартості будівель та земельних ділянок вимагає формування суджень та застосування припущень щодо порівняльності об'єктів майна та інших факторів. Для оцінки справедливої вартості об'єктів нерухомості керівництво залучає зовнішніх незалежних оцінювачів.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Відстрочені податкові активи

Оцінка ймовірності визнання відстрочених податкових активів вимагає від керівництва застосування судження, зокрема, при визначенні майбутніх податкових прибутків проти яких відстрочені податкові активи можуть бути реалізовані. Такі попередні оцінки залежать від ряду факторів, зміни в яких можуть привести до різних сум відстрочених податкових активів або зобов'язань. Інформація про дані оцінки зазначено у Примітці 13.

6. Інформація за сегментами

Для цілей управління Банк визначив п'ять операційних сегментів, виходячи з продуктів та послуг:

Юридичні особи:	Переважно надання кредитів, обслуговування депозитів та поточних рахунків юридичних осіб та клієнтів-установ.
Клієнти малого та середнього бізнесу (надалі – «МСБ»):	Переважно обслуговування клієнтів за цільовими програмами кредитування, депозитів та поточних рахунків клієнтів, діяльність яких відповідає певним критеріям та межах.
Фізичні особи:	Переважно обслуговування депозитів фізичних осіб, надання споживчих кредитів, овердрафтів, обслуговування кредитних карт та здійснення грошових переказів.
Фінансові установи:	Переважно розміщення та залучення коштів від інших фінансових установ в тому числі НБУ, міжнародних та інших фінансових установ.
Управління активами та інше:	Проведення операцій з ОВДП, фінансові, казначейські та інші центральні функції.

Керівництво здійснює моніторинг операційних результатів діяльності кожного з підрозділів окремо для цілей прийняття рішень про розподіл ресурсів та оцінки результатів їх діяльності. Результати діяльності сегментів визначаються інакше, ніж у фінансовій звітності, як видно з таблиці нижче. Облік податків на прибуток здійснюється на груповій основі, і вони не розподіляються між операційними сегментами.

Подана нижче інформація за сегментами відображається на основі, що використовується особою, яка відповідальна за прийняття операційних рішень для оцінки діяльності згідно з МСФЗ (IFRS) 8 «Операційні сегменти». Керівництво перевіряє окрему фінансову інформацію по кожному з сегментів, включаючи оцінку операційних результатів діяльності, активів та зобов'язань. Управління сегментами здійснюється, головним чином, на основі результатів їх діяльності без аналізу фінансування між сегментами та доходів і витрат між ними.

Протягом 6 місяців 2023 року Банк отримав доходи від операцій з одним клієнтом у сумі 1 973 981 тис. грн. (18,60%) Протягом 6 місяців 2022 року Банк отримав доходи від операцій з одним клієнтом у сумі 1 421 396 тис. грн. (21,61%).

У таблицях нижче подано інформацію про доходи та витрати та про окремі активи та зобов'язання стосовно операційних сегментів Банку.

30 червня 2023	Юридичні особи	МСБ	Фізичні особи	Фінансові установи	Управління активами та інше	Всього
Доходи						
Процентний дохід	2 973 185	633 619	289 913	1 759 414	2 190 873	7 847 004
Комісійні доходи, в тому числі:	409 129	245 055	362 342	48 113	84 969	1 149 608
-Розрахункові операції	86 231	197 082	337 431	48 113	76 920	745 777
-Гарантії та акредитиви	178 763	3 993	–	–	5 357	188 113
-Агентські операції на валютному ринку	124 052	42 855	15 208	–	–	182 115
-Кредитне обслуговування клієнтів	18 940	334	11	–	–	19 285
-Операції з цінними паперами	173	245	85	–	2 692	3 195
-Інше	970	546	9 607	–	–	11 123
Зміна резерву під зменшення корисності кредитів	950 245	84 361	17 286	(8 588)	(186 798)	856 506
Результат від операцій з похідними фінансовими інструментами	–	–	–	–	281 389	281 389
Чисті прибутки від операцій з іноземними валютами та банківськими металами	236 646	4 717	83 898	–	(97 386)	227 875
Зміни очікуваних кредитних збитків за іншими активами та інші резерви	115 588	(161)	21 730	31	(32 842)	104 346
Чисті прибутки від інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	–	–	–	6 369	6 369

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Юридичні особи	МСБ	Фізичні особи	Фінансові установи	Управління активами та інше	Всього
30 червня 2023						
Чисті прибутки від інвестиційної нерухомості	–	–	–	–	6 348	6 348
Чисті прибутки/(збитки) в результаті припинення визнання фінансових зобов'язань	238	34	23	–	–	295
Результат від операцій за наданими кредитами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	–	209	–	–	–	209
Інші доходи	13 519	15 894	57 560	–	47 635	134 608
Всього доходів	4 698 550	983 728	832 752	1 798 970	2 300 557	10 614 557
Витрати						
Процентні витрати	(3 169 975)	(1 022 472)	(733 207)	(254 145)	(7 219)	(5 187 018)
Комісійні витрати	(91 915)	(16 221)	(275 204)	(51 313)	(69 774)	(504 427)
Витрати на персонал	(415 859)	(292 918)	(634 513)	(29 026)	(101 413)	(1 473 729)
Знос та амортизація	(48 565)	(21 388)	(76 791)	(2 129)	(4 434)	(153 307)
Амортизація активів з права користування	(12 077)	(5 374)	(22 928)	(614)	(1 560)	(42 553)
Чисті прибутки в результаті припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю	(2 126)	635	690	–	–	(801)
Інші операційні витрати	(86 633)	(64 256)	(335 514)	(3 821)	(47 655)	(537 879)
Всього витрат	(3 827 150)	(1 421 994)	(2 077 467)	(341 048)	(232 055)	(7 899 714)
Результати сегменту	871 400	(438 266)	(1 244 715)	1 457 922	2 068 502	2 714 843
Витрати з податку на прибуток					(118 776)	(118 776)
Прибуток/ (збиток) за період					1 949 726	2 596 067
Активи сегменту	47 882 160	8 666 935	4 333 503	42 008 978	50 982 145	153 873 721
Зобов'язання сегменту	(80 031 801)	(22 669 716)	(30 989 290)	(8 436 202)	(1 273 403)	(143 400 412)
Інша інформація за сегментом						
Капітальні витрати	31 690	14 314	45 933	1 375	2 586	95 898

	Юридичні особи	МСБ	Фізичні особи	Фінансові установи	Управління активами та інше	Всього
30 червня 2022/ 31 грудня 2022						
Доходи						
Процентний дохід	2 048 136	533 528	280 386	40 520	1 814 359	4 716 929
Комісійні доходи	352 501	200 623	295 832	103 210	116 218	1 068 384
-Розрахункові операції	49 551	136 647	278 592	103 210	100 039	668 039
-Гарантії та акредитиви	168 052	5 506	–	–	12 155	185 713
-Кредитне обслуговування клієнтів	74 558	31 086	58	–	–	105 702
-Агентські операції на валютному ринку	58 502	26 433	3 355	–	39	88 329
-Операції з цінними паперами	538	185	316	–	3 984	5 023
-Інше	1 300	766	13 511	–	1	15 578
Чисті прибутки/(збитки) від операцій з іноземними валютами та банківськими металами	51 190	8 614	136 815	–	378 745	575 364
Зміни очікуваних кредитних збитків за іншими активами та інші резерви	92 646	(16 156)	(7 655)	30	(23 599)	45 266
Чисті прибутки від інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	–	–	–	27 796	27 796
Чисті прибутки від інвестиційної нерухомості	–	–	–	–	6 180	6 180
Результат від операцій за наданими кредитами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	–	5 625	–	–	–	5 625

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

30 червня 2022/ 31 грудня 2022	Юридичні особи	МСБ	Фізичні особи	Фінансові установи	Управління активами та інше	Всього
Чисті прибутки/(збитки) в результаті припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю	329	229	2 524	-	-	3 082
Чисті прибутки в результаті припинення визнання фінансових зобов'язань	159	87	45	-	-	291
Інші доходи	30 006	19 605	50 326	-	29 183	129 120
Всього доходів	2 574 967	752 155	758 273	143 760	2 348 882	6 578 037
Витрати						
Процентні витрати	(959 996)	(117 250)	(282 574)	(498 892)	(11 237)	(1 869 949)
Комісійні витрати	(84 630)	(11 420)	(199 979)	(108 498)	(40 670)	(445 197)
Зміна резерву під зменшення корисності кредитів	(3 208 765)	(828 203)	(459 784)	1 497	(275 050)	(4 770 305)
Витрати на персонал	(366 541)	(256 078)	(572 519)	(23 279)	(104 319)	(1 322 736)
Результат від операцій з похідними фінансовими інструментами	-	-	-	-	(343 821)	(343 821)
Знос та амортизація	(38 116)	(16 170)	(63 918)	(1 559)	(4 438)	(124 201)
Амортизація активів з права користування	(11 479)	(5 010)	(24 551)	(457)	(2 797)	(44 294)
Інші операційні витрати	(206 461)	(110 634)	(482 111)	(8 956)	(52 337)	(860 499)
Всього витрат	(4 875 988)	(1 344 765)	(2 085 436)	(640 144)	(834 669)	(9 781 002)
Результати сегменту	(2 301 021)	(592 610)	(1 327 163)	(496 384)	1 514 213	(3 202 965)
Витрати з податку на прибуток					4 118	4 118
Прибуток за період					1 518 331	(3 198 847)
Активи сегменту	52 197 057	9 424 941	4 516 330	34 948 577	30 559 044	131 645 949
Зобов'язання сегменту	(59 663 541)	(21 344 162)	(32 197 192)	(9 953 384)	(1 571 548)	(124 729 827)
Інша інформація за сегментом						
Капітальні витрати	17 619	6 836	28 736	637	1 434	55 262

7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Поточні рахунки в інших кредитних установах	21 155 170	20 508 440
Поточні рахунки у Національному банку України	9 340 148	4 770 104
Депозитні сертифікати НБУ (овернайт)	9 014 795	7 013 233
Грошові кошти у касі	4 629 392	3 060 267
	44 139 505	35 352 044
Мінус – резерв під зменшення корисності	(15 124)	(5 257)
Грошові кошти та їх еквіваленти	44 124 381	35 346 787

Поточні рахунки у Національному банку України являють собою кошти, розміщені для забезпечення щоденних розрахунків та інших операцій Банку. Обмеження щодо користування коштами, розміщеними на поточних рахунках в Національному банку України, відсутні.

Станом на 30 червня 2023 року та 31 грудня 2022 року Банк виконував вимоги Національного банку України щодо обов'язкових резервів.

За грошовими коштами та їх еквівалентами Банк не визначив подію збільшення кредитного ризику та класифікує ці активи у Стадії 1 з огляду на їх короткостроковість та швидкий термін оновлення на балансі.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Зміни очікуваних кредитних збитків за 6 місяців, які закінчилися 30 червня 2023 та 30 червня 2022 року були такими:

	Стадія 1
На 1 січня 2023 року	5 257
Нові створені або придбані активи	-
Активи, які були погашені	-
Зміна очікуваних кредитних збитків	9 130
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>9 130</i>
Курсові різниці	737
На 30 червня 2023 року	15 124
	Стадія 1
На 1 січня 2022 року	5 442
Нові створені або придбані активи	206
Активи, які були погашені	(18)
Зміна очікуваних кредитних збитків	2 325
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>2 513</i>
Курсові різниці	446
На 30 червня 2022 року	8 401

8. Кредити та аванси банкам

Кредити та аванси банкам включають:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Кошти за угодами зворотного РЕПО	634 874	399 168
Поточні рахунки у банках у банківських металах	284 659	276 538
Строкові кошти зі строком погашення понад 90 днів або прострочені	-	14 521
Інші кошти у банках	1 448 929	1 746 694
	2 368 462	2 436 921
Мінус – очікувані кредитні збитки	(1 312)	(16 352)
Кредити та аванси банкам	2 367 150	2 420 569

Станом на 30 червня 2023 року кредити та аванси банкам обліковуються за амортизованою собівартістю, за виключенням поточних рахунків банків у банківських металах в сумі 284 659 тис. грн., які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки (2022: 276 538 тис. грн.).

Станом на 30 червня 2023 року прострочені кошти у банках відсутні (2022: 14 521 тис. грн.).

Станом на 30 червня 2023 року кредити та аванси банкам у сумі 2 029 564 тис. грн. (або 85,69 % від загальної суми кредити та аванси банкам), були розміщені в трьох банках (2022: 2 072 181 тис. грн., в трьох банках або 85,03% загальної суми кредити та аванси банкам).

Станом на 30 червня 2023 року кошти за угодами зворотного РЕПО були забезпечені ОВДП справедливою вартістю 703 795 тис. грн. (2022: 421 235 тис. грн.).

Банк за кредитами та авансами банкам не визначив подію збільшення кредитного ризику та класифікує ці активи у Стадії 1 з огляду на їх короткостроковість та швидкий термін оновлення на балансі, за винятком коштів зі строком погашення понад 90 днів або прострочених.

Інші кошти у банках включають гарантійні депозити, розміщені переважно у зв'язку з клієнтськими операціями, як, наприклад, акредитиви, гарантії виконання зобов'язань та операції з дорожніми чеками та платіжними картками.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Аналіз змін валової балансової вартості кредитів та авансів банкам, що обліковуються за амортизованою вартістю, за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, представлений у наступній таблиці:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2023 року	2 145 862	-	14 521	2 160 383
Нові створені або придбані активи	1 489 675	-	-	1 489 675
Активи, які були погашені	(1 552 809)	-	-	(1 552 809)
Переведення у стадію 1	-	-	-	-
Переведення у стадію 2	-	-	-	-
Переведення у стадію 3	-	-	-	-
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання	-	-	-	-
Списання	-	-	(14 521)	(14 521)
Курсові різниці	1 075	-	-	1 075
На 30 червня 2023 року	2 083 803	-	-	2 083 803

Аналіз змін валової балансової вартості кредитів та авансів банкам, що обліковуються за амортизованою вартістю, за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року, представлений у наступній таблиці:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2022 року	4 892 664	-	10 832	4 903 496
Нові створені або придбані активи	7 980 499	-	-	7 980 499
Активи, які були погашені	(11 063 963)	-	-	(11 063 963)
Переведення у стадію 1	-	-	-	-
Переведення у стадію 2	-	-	-	-
Переведення у стадію 3	-	-	-	-
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання	-	-	-	-
Курсові різниці	336 662	-	3 689	340 351
На 31 грудня 2022 року	2 145 862	-	14 521	2 160 383

Зміни очікуваних кредитних збитків за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, були такими:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2023 року	1 830	-	14 522	16 352
Нові створені або придбані активи	864	-	-	864
Активи, які були погашені	(177)	-	-	(177)
Переведення у стадію 1	-	-	-	-
Переведення у стадію 2	-	-	-	-
Переведення у стадію 3	-	-	-	-
Зміна очікуваних кредитних збитків	(1 229)	-	-	(1 229)
Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць	(542)	-	-	(542)
Списання	-	-	(14 522)	(14 522)
Курсові різниці	24	-	-	24
На 30 червня 2023 року	1 312	-	-	1 312

Зміни очікуваних кредитних збитків за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року, були такими:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2022 року	3 387	-	10 832	14 219
Нові створені або придбані активи	48	-	-	48
Активи, які були погашені	(3 287)	-	-	(3 287)
Переведення у стадію 1	-	-	-	-
Переведення у стадію 2	-	-	-	-
Переведення у стадію 3	-	-	-	-
Зміна очікуваних кредитних збитків	(200)	-	(571)	(771)
Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць	(3 439)	-	(571)	(4 010)
Списання	-	-	-	-
Курсові різниці	121	-	1 356	1 477
На 30 червня 2022 року	69	-	11 617	11 686

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

9. Кредити та аванси клієнтам

Кредити та аванси клієнтам включають:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Юридичні особи	56 233 705	61 201 988
МСБ	10 019 868	10 781 717
Фізичні особи	5 503 129	5 709 448
Всього кредити та аванси клієнтам	71 756 702	77 693 153
Мінус – очікувані кредитні збитки	(12 182 862)	(12 934 025)
Кредити та аванси клієнтам	59 573 840	64 759 128

Станом на 30 червня 2023 року, кредити та аванси клієнтам включали кредити клієнтам в сумі 45 343 тис. грн. (2022: 60 654 тис. грн.), контрактні умови яких не відповідають умовам базової кредитної угоди, та які оцінюються за СВПЗ. Інформація про оцінку справедливої вартості кредитів та авансів клієнтам, що оцінюються за СВПЗ, представлена в Примітці 28.

Станом на 30 червня 2023 року, кредити та аванси клієнтам включали кредити клієнтам в сумі 2 245 тис. грн. (2022: 2 245 тис. грн.), що утримувались в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання контрактних грошових потоків та продажу. Інформація про оцінку справедливої вартості кредитів та авансів клієнтам, що оцінюються за СВІСД, представлена в Примітці 28.

Станом на 30 червня 2023 року, загальний обсяг заборгованості за кредитними угодами, за якими була проведена реструктуризація та які не є простроченими, становить 1 450 597 тис. грн. (2022: 1 964 393 тис. грн.).

Протягом 6 місяців 2023 року, Банком не здійснювалось погашення кредитів та авансів клієнтам за рахунок заставного майна. Вартість заставного майна, яке було використано для погашення кредитів та авансів клієнтам: операції відсутні (2022: 8 277 тис. грн.) (Примітка 16).

Станом на 30 червня 2023 року, сума кредитів клієнтам юридичним особам та МСБ, які знаходяться на окупованих, внаслідок військових дій, територіях склала 2 465 585 тис. грн., за якою сформований резерв у розмірі 2 325 035 тис. грн. (2022: 2 491 580 тис. грн. та 2 054 354 тис. грн. відповідно).

Станом на 30 червня 2023 року, сума кредитів фізичним особам, заставне майно яких знаходиться на окупованих, внаслідок військових дій, територіях, склала 119 591 тис. грн., за якою сформований резерв у розмірі 62 686 тис. грн. (2022: 172 584 тис. грн. та 64 009 тис. грн. відповідно).

Аналіз змін валової балансової вартості за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, представлений у наступних таблицях:

Юридичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2023 року	17 315 721	28 785 249	14 533 693	567 325	61 201 988
Нові активи та інші зміни за існуючими активами	7 660 402	1 194 961	344 015	16 373	9 215 751
Погашені активи	(9 940 662)	(3 554 810)	(949 954)	(5 311)	(14 450 737)
Переведення у стадію 1	2 337 017	(2 337 017)	–	–	–
Переведення у стадію 2	(2 713 786)	4 298 287	(1 584 501)	–	–
Переведення у стадію 3	(71 507)	(340 104)	411 611	–	–
Списано або припинено визнання внаслідок суттєвої модифікації	–	–	(60 511)	–	(60 511)
Курсові різниці	39 950	214 536	72 728	–	327 214
На 30 червня 2023 року	14 627 135	28 261 102	12 767 081	578 387	56 233 705

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

МСБ	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2023 року	5 230 965	3 056 688	2 433 410	-	10 721 063
Нові активи та інші зміни за існуючими активами	2 388 594	372 872	83 199	-	2 844 665
Погашені активи	(2 074 088)	(1 309 297)	(242 837)	-	(3 626 222)
Переведення у стадію 1	824 050	(747 502)	(76 548)	-	-
Переведення у стадію 2	(2 321 137)	2 362 909	(41 772)	-	-
Переведення у стадію 3	(5 923)	(213 186)	219 109	-	-
Списано або припинено визнання внаслідок суттєвої модифікації	-	-	(3 849)	-	(3 849)
Курсові різниці	2 256	28 367	8 245	-	38 868
На 30 червня 2023 року	4 044 717	3 550 851	2 378 957	-	9 974 525

Фізичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2023 року	3 562 564	103 543	2 026 730	16 611	5 709 448
Нові активи та інші зміни за існуючими активами	833 816	6 598	32 299	1 585	874 298
Погашені активи	(905 275)	(13 391)	(97 039)	(2 742)	(1 018 447)
Переведення у стадію 1	212 705	(166 750)	(45 955)	-	-
Переведення у стадію 2	(276 333)	310 629	(34 296)	-	-
Переведення у стадію 3	(7 312)	(203 844)	211 156	-	-
Списано або припинено визнання внаслідок суттєвої модифікації	-	-	(62 099)	(231)	(62 330)
Курсові різниці	2	-	158	-	160
На 30 червня 2023 року	3 420 167	36 785	2 030 954	15 223	5 503 129

До статті нові активи та інші зміни за існуючими активами, окрім виникнення нових активів, також включено нарахування відсотків та видача кредитних коштів в рамках кредитних ліній у відповідних стадіях протягом 6 місяців 2023 року.

Аналіз змін валової балансової вартості за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року, представлений у наступних таблицях:

Юридичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2022 року	33 275 253	9 917 838	3 424 334	256 494	46 873 919
Нові активи та інші зміни за існуючими активами	40 832 285	3 777 344	513 813	254 409	45 377 851
Погашені активи	(31 812 653)	(4 704 792)	(662 978)	(12 134)	(37 192 557)
Переведення у стадію 1	1 227 372	(1 217 905)	(9 467)	-	-
Переведення у стадію 2	(28 781 740)	29 301 593	(519 853)	-	-
Переведення у стадію 3	(427 106)	(11 544 831)	11 971 937	-	-
Списано або припинено визнання внаслідок суттєвої модифікації	-	-	(990 593)	-	(990 593)
Курсові різниці	3 002 310	3 256 002	806 500	68 556	7 133 368
На 31 грудня 2022 року	17 315 721	28 785 249	14 533 693	567 325	61 201 988

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

МСБ	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2022 року	6 368 371	1 531 545	391 921	-	8 291 837
Нові активи та інші зміни за існуючими активами	6 556 426	216 640	159 751	-	6 932 817
Погашені активи	(3 638 263)	(1 262 219)	(100 685)	-	(5 001 167)
Переведення у стадію 1	833 770	(810 786)	(22 984)	-	-
Переведення у стадію 2	(3 704 469)	4 882 503	(1 178 034)	-	-
Переведення у стадію 3	(1 230 293)	(1 896 033)	3 126 326	-	-
Списано або припинено визнання внаслідок суттєвої модифікації	-	-	(12 487)	-	(12 487)
Курсові різниці	45 423	395 038	69 602	-	510 063
На 31 грудня 2022 року	5 230 965	3 056 688	2 433 410	-	10 721 063

Фізичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2022 року	4 963 594	21 740	1 511 345	14 773	6 511 452
Нові активи та інші зміни за існуючими активами	1 170 450	18 766	70 316	4 100	1 263 632
Погашені активи	(2 021 111)	(30 345)	(164 719)	(2 262)	(2 218 437)
Переведення у стадію 1	658 138	(264 376)	(393 762)	-	-
Переведення у стадію 2	(641 444)	679 312	(37 868)	-	-
Переведення у стадію 3	(570 074)	(321 846)	891 920	-	-
Списано або припинено визнання внаслідок суттєвої модифікації	-	-	(232 585)	-	(232 585)
Курсові різниці	3 011	292	382 083	-	385 386
На 31 грудня 2022 року	3 562 564	103 543	2 026 730	16 611	5 709 448

До статті нові активи та інші зміни за існуючими активами, окрім виникнення нових активів, також включено нарахування відсотків та видача кредитних коштів в рамках кредитних ліній у відповідних стадіях протягом 2022 року.

Стаття списання кредитної заборгованості складається з списання проблемних кредитів 126 690 тис. грн. (2022: 1 235 665 тис. грн.).

Очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, були такими:

Юридичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2023 року	73 382	765 933	8 479 676	201 464	9 520 455
Нові активи	68 844	-	-	-	68 844
Погашені активи	(17 944)	(2 024)	(23 612)	-	(43 580)
Переведення у стадію 1	14 540	(14 540)	-	-	-
Переведення у стадію 2	(32 153)	1 174 643	(1 142 490)	-	-
Переведення у стадію 3	(25 771)	(7 244)	33 015	-	-
Зміна резерву	(50 260)	(1 128 492)	19 480	183 763	(975 509)
Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць	(42 744)	22 343	(1 113 607)	183 763	(950 245)
Зміна знецінених відсотків	-	-	263 756	5 615	269 371
Списано або припинено визнання внаслідок суттєвої модифікації	-	-	(60 511)	-	(60 511)
Курсові різниці	(67)	4 538	55 881	-	60 352
На 30 червня 2023 року	30 571	792 814	7 625 195	390 842	8 839 422

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

МСБ	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2023 року	49 575	90 312	1 472 935	-	1 612 822
Нові активи	9 303	-	13	-	9 316
Погашені активи	(644)	(522)	(4 321)	-	(5 487)
Переведення у стадію 1	23 387	(20 619)	(2 768)	-	-
Переведення у стадію 2	(24 736)	32 198	(7 462)	-	-
Переведення у стадію 3	(45)	(12 392)	12 437	-	-
Зміна резерву	(39 203)	(44 359)	(4 628)	-	(88 190)
Всього витрат					
на формування резерву					
до врахування впливу					
курсових різниць	(31 938)	(45 694)	(6 729)	-	(84 361)
Зміна знецінених відсотків	-	-	70 089	-	70 089
Списано або припинено					
визнання внаслідок					
суттєвої модифікації	-	-	(3 849)	-	(3 849)
Курсові різниці	(13)	1 023	5 540	-	6 550
На 30 червня 2023 року	17 624	45 641	1 537 986	-	1 601 251

Фізичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2023 року	77 463	30 680	1 685 648	6 956	1 800 747
Нові активи	12 152	-	2 058	1 282	15 492
Погашені активи	(2 096)	(2 795)	(18 364)	(7)	(23 262)
Переведення у стадію 1	47 548	(33 513)	(14 035)	-	-
Переведення у стадію 2	(37 347)	52 003	(14 656)	-	-
Переведення у стадію 3	(2 617)	(59 946)	62 563	-	-
Зміна резерву	(46 942)	22 597	17 470	(2 851)	(9 726)
Всього витрат					
на формування резерву					
до врахування впливу					
курсових різниць	(29 302)	(21 654)	35 036	(1 576)	(17 496)
Зміна знецінених відсотків	-	-	20 571	553	21 124
Списано або припинено					
визнання внаслідок					
суттєвої модифікації	-	-	(62 099)	(231)	(62 330)
Курсові різниці	2	-	142	-	144
На 30 червня 2023 року	48 163	9 026	1 679 298	5 702	1 742 189

Очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року, були такими:

Юридичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2022 року	406 403	1 354 074	2 283 053	31 035	4 074 565
Нові активи	606 096	56 174	30 083	16 750	709 103
Погашені активи	(18 464)	(137 792)	-	-	(156 256)
Переведення у стадію 1	19 994	(19 994)	-	-	-
Переведення у стадію 2	(1 659 302)	1 659 302	-	-	-
Переведення у стадію 3	(212 353)	(452 492)	664 845	-	-
Зміна резерву	1 575 518	1 066 194	(14 717)	28 923	2 655 918
Всього витрат					
на формування резерву					
до врахування впливу					
курсових різниць	311 489	2 171 392	680 211	45 673	3 208 765
Зміна знецінених відсотків	-	-	41 824	-	41 824
Списано	-	-	(416 693)	-	(416 693)
Курсові різниці	16 582	35 052	41 654	2 122	95 410
На 30 червня 2022 року	734 474	3 560 518	2 630 049	78 830	7 003 871

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

МСБ	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2022 року	25 298	76 931	272 065	-	374 294
Нові активи	31 586	-	1 726	-	33 312
Погашені активи	(746)	(18)	(2 388)	-	(3 152)
Переведення у стадію 1	2 005	(1 977)	(28)	-	-
Переведення у стадію 2	(112 481)	155 623	(43 142)	-	-
Переведення у стадію 3	(497 568)	(120 017)	617 585	-	-
Зміна резерву	629 210	215 675	(46 842)	-	798 043
Всього витрат					
на формування резерву					
до врахування впливу					
курсових різниць	52 006	249 286	526 911	-	828 203
Зміна знецінених відсотків	-	-	17 267	-	17 267
Списано	-	-	(11 665)	-	(11 665)
Курсові різниці	11	4 718	(1 123)	-	3 606
На 30 червня 2022 року	77 315	330 935	803 455	-	1 211 705

Фізичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСКЗ	Всього
На 1 січня 2022 року	10 405	7 016	1 407 404	9 688	1 434 513
Нові активи	710	-	1 008	491	2 209
Погашені активи	(220)	(321)	(6 730)	-	(7 271)
Переведення у стадію 1	2 755	(2 160)	(595)	-	-
Переведення у стадію 2	(34 755)	35 046	(291)	-	-
Переведення у стадію 3	(427 611)	(93 825)	521 436	-	-
Зміна резерву	493 104	58 216	(84 953)	(1 495)	464 872
Всього витрат					
на формування резерву					
до врахування впливу					
курсових різниць	33 983	(3 044)	429 875	(1 004)	459 810
Зміна знецінених відсотків	-	-	24 839	72	24 911
Списано	-	-	(108 164)	-	(108 164)
Курсові різниці	-	1	81 427	-	81 428
На 30 червня 2022 року	44 388	3 973	1 835 381	8 756	1 892 498

Нижче представлена інформація про недисконтовані ОКЗ при первісному визнанні за придбаними кредитно-знеціненими кредитами та авансами клієнтам, які були первісно визнані протягом 6 місяців 2023 року та за 2022 рік:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Юридичні особи	-	350 494
МСБ	-	-
Фізичні особи	6 003	9 775
Всього недисконтовані ОКЗ при первісному визнанні ПСКЗ	6 003	360 269

Застава

У наступній таблиці представлено аналіз загальної суми кредитного портфелю за типами забезпечення:

	30 червня 2023				
Тип забезпечення	Юридичні особи	МСБ	Фізичні особи	Всього	із них у Стадії 3 та ПСКЗ
Депозити	2 135 254	378 760	337	2 514 351	97 311
Нерухомість	23 652 908	3 315 478	2 608 605	29 576 991	8 930 009
Інші активи	20 476 392	4 882 038	1 058 611	26 417 041	4 408 442
Без забезпечення	9 969 151	1 443 592	1 835 576	13 248 319	4 336 387
Всього кредитів	56 233 705	10 019 868	5 503 129	71 756 702	17 772 149

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

31 грудня 2022					
Тип забезпечення	Юридичні особи	МСБ	Фізичні особи	Всього	із них у Стадії 3 та ПСКЗ
Депозити	2 914 698	371 632	4 751	3 291 081	85 474
Нерухомість	25 852 654	3 355 331	2 262 951	31 470 936	9 456 049
Інші активи	22 524 677	5 412 075	1 471 284	29 408 036	5 042 991
Без забезпечення	9 909 959	1 642 679	1 970 462	13 523 100	4 995 222
Всього кредитів	61 201 988	10 781 717	5 709 448	77 693 153	19 579 736

Представлені у цій таблиці суми відображають балансову вартість кредитів до вирахування суми очікуваних кредитних збитків, а не справедливую вартість застави. Банк оцінює справедливую вартість застави під час: надання кредиту, зміни структури застави за кредитним договором, реалізації застави у разі неспроможності позичальника погасити кредит, а також у випадках та з регулярністю, передбаченою законодавством України.

Станом на 30 червня 2023 року та 31 грудня 2022 року інші активи включають рухоме майно, товари в обігу, тощо.

За відсутності забезпечення очікувані кредитні збитки за кредитами клієнтів в Стадії 3 станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 були б вище на:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Юридичні особи	3 504 875	4 483 111
МСБ	420 183	706 209
Фізичні особи	88 086	125 045
	4 013 144	5 314 365

У наступній таблиці представлено структуру кредитів та авансів клієнтам в розрізі сегментів клієнтів та валюти заборгованості:

Тип клієнтів	30 червня 2023				31 грудня 2022			
	В іноземній валюті	В національній валюті	Всього	Знецінені	В іноземній валюті	В національній валюті	Всього	Знецінені
Державні підприємства та муніципалітети	6 911 140	9 099 331	16 010 471	2 402 269	7 411 800	10 577 284	17 989 084	2 668 621
Корпоративні клієнти	22 835 488	17 387 746	40 223 234	10 943 200	22 670 968	20 541 936	43 212 904	12 432 397
Малі, Середні та Мікро	2 074 722	7 945 147	10 019 868	2 380 501	2 168 012	8 613 705	10 781 717	2 435 377
Фізичні особи	1 310 620	4 192 508	5 503 129	2 046 178	1 366 349	4 343 099	5 709 448	2 043 341
Всього	33 131 970	38 624 732	71 756 702	17 772 148	33 617 129	44 076 024	77 693 153	19 579 736

У наступній таблиці представлено структуру кредитів та авансів клієнтам в розрізі сегментів клієнтів та строків:

Тип клієнтів	30 червня 2023			31 грудня 2022		
	До одного року	Понад один рік	Всього	До одного року	Понад один рік	Всього
Державні підприємства та муніципалітети	8 532 627	7 477 844	16 010 471	14 155 950	3 833 134	17 989 084
Корпоративні клієнти	23 149 777	17 073 457	40 223 234	27 865 485	15 347 419	43 212 904
Малі, Середні та Мікро	5 305 320	4 714 548	10 019 868	7 374 835	3 406 882	10 781 717
Фізичні особи	1 079 368	4 423 761	5 503 129	2 593 447	3 116 001	5 709 448
Всього	38 067 092	33 689 610	71 756 702	51 989 717	25 703 436	77 693 153

Станом на 30 червня 2023 року кредити та аванси клієнтам у сумі 25 119 377 тис. грн., були надані десятиєм найбільшим позичальникам/групам пов'язаних контрагентів Банку (35,01% від загальної суми кредитів та авансів клієнтам), за даними кредитами та авансами клієнтам було сформовано резерви під очікувані кредитні збитки в сумі 2 303 249 тис. грн. (2022: 25 183 771 тис. грн., або 32,41%, та резерви під очікувані кредитні збитки в сумі 2 446 556 тис. грн.)

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Кредити надаються головним чином клієнтам, що здійснюють діяльність на території України у таких галузях економіки:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Видобування, торгівля газом та паливом	12 880 800	13 415 120
Електроенергетика	10 784 332	10 966 784
Торгівля	10 622 999	10 334 202
Сільське господарство та харчова промисловість	9 607 819	11 555 348
Нерухомість	5 800 773	6 030 442
Фізичні особи	5 503 128	5 709 448
Транспорт	3 385 405	4 440 555
Виробництво	3 070 439	4 063 849
Будівництво	2 089 644	2 051 572
Металургія	1 826 615	1 821 325
Сфера обслуговування	1 758 146	1 941 336
Фінансові послуги	674 298	208 207
Муніципалітет	613 594	1 795 762
Телекомунікації	28 026	29 958
Інше	3 110 684	3 329 245
Всього	71 756 702	77 693 153

У нижчезазначеній таблиці наведено розподіл фінансової оренди за сегментами та строками:

	30 червня 2023			31 грудня 2022		
	Юридичні особи	МСБ	Всього	Юридичні особи	МСБ	Всього
До одного року						
Фінансова оренда	1 109	20 711	21 820	–	464 719	464 719
Мінус – очікувані кредитні збитки	–	(518)	(518)	–	(2 560)	(2 560)
Короткострокові угоди фінансового лізингу	1 109	20 193	21 302	–	462 159	462 159
Понад один рік						
Фінансова оренда	24 672	773 058	797 730	28 687	827 384	856 071
Мінус – очікувані кредитні збитки	(5 042)	(469 319)	(474 361)	(7 011)	(492 879)	(499 890)
Довгострокові угоди фінансового лізингу	19 630	303 739	323 369	21 676	334 505	356 181
Всього за угодами фінансової оренди	20 739	323 932	344 671	21 676	796 664	818 340

У наступній таблиці представлено структуру забезпечення за фінансовою орендою у розрізі галузей економіки та сегментів клієнтів Банку:

	30 червня 2023		31 грудня 2022	
	Юридичні особи	МСБ	Юридичні особи	МСБ
Транспорт	–	752 718	–	1 158 650
Сільське господарство та харчова промисловість	25 781	–	28 687	–
Сфера обслуговування	–	24 032	–	39 891
Виробництво	–	9 087	–	32 841
Без забезпечення	–	5 148	–	55 975
Нерухомість	–	2 784	–	4 747
Всього	25 781	793 769	28 687	1 292 104

У наступній таблиці представлено аналіз дебіторської заборгованості за фінансовою орендою станом на 30 червня 2023 року, що включено до портфелю кредитування юридичних осіб і МСБ:

	До 1 року	Від 1 року до 2 років	Від 2 років до 3 років	Від 3 років до 4 років	Від 4 років до 5 років	Всього
Валові інвестиції у фінансову оренду	334 979	395 754	193 385	25 541	–	949 659
Неотриманий фінансовий дохід майбутніх періодів за фінансовою орендою	(22 982)	(64 072)	(37 459)	(5 596)	–	(130 109)
Інвестиції у фінансову оренду	311 997	331 682	155 926	19 945	–	819 550

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У наступній таблиці представлено аналіз дебіторської заборгованості за фінансовою орендою станом на 31 грудня 2022 року, що включено до портфелю кредитування юридичних осіб і МСБ:

	До 1 року	Від 1 року до 2 років	Від 2 років до 3 років	Від 3 років до 4 років	Від 4 років до 5 років	Всього
Валові інвестиції у фінансову оренду	939 440	287 565	168 681	72 103	500	1 468 289
Неотриманий фінансовий дохід майбутніх періодів за фінансовою орендою	(48 639)	(44 015)	(37 475)	(17 203)	(167)	(147 499)
Інвестиції у фінансову оренду	890 801	243 550	131 206	54 900	333	1 320 790

10. Інвестиції в цінні папери

Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, включають:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Облігації внутрішньої державної позики (ОВДП)	28 987 250	20 630 471
Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України	10 700 036	–
Облігації Державної іпотечної установи	1 650 305	1 353 913
Муніципальні облігації	1 147 754	1 130 540
Облігації підприємств	94 960	90 893
Акції підприємств	9 851	11 332
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	42 590 156	23 217 149

Банк класифікує овернайт депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України, в складі Грошових коштів та їх еквівалентів. Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України, з іншими строками погашення, класифіковані до складу інвестицій в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Банк на власний розсуд класифікував деякі інвестиції в дольові інструменти в якості інвестицій в дольові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід на тій підставі, що вони не призначені для торгівлі.

Рух валової балансової вартості інвестицій в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, включають:

Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2023 року	5 895 024	17 354 591	2 015 955	25 265 570
Нові створені та придбані активи	35 057 201	–	–	35 057 201
Активи, що були погашені	(2 204 340)	(2 086 854)	(43 879)	(4 335 073)
Активи, що були продані	(11 841 539)	(2 941 139)	–	(14 782 678)
Переведення у стадію 1	–	–	–	–
Переведення у стадію 2	–	–	–	–
Переведення у стадію 3	–	–	–	–
Нараховані доходи(витрати)	1 594 482	926 304	105 124	2 625 910
Списання	–	–	–	–
Курсові різниці	(3)	–	–	(3)
Валова балансова вартість на 30 червня 2023 року	28 500 825	13 252 902	2 077 200	43 830 927

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	28 018 429	–	2 015 389	30 033 818
Нові створені та придбані активи	34 217 788	–	–	34 217 788
Активи, що були погашені	(28 467 148)	–	(671 770)	(29 138 918)
Активи, що були продані	(13 264 837)	–	–	(13 264 837)
Переведення у стадію 1	–	–	–	–
Переведення у стадію 2	(17 354 591)	17 354 591	–	–
Переведення у стадію 3	(399 133)	–	399 133	–
Нараховані доходи(витрати)	2 994 378	–	273 203	3 267 581
Списання	–	–	–	–
Курсові різниці	150 138	–	–	150 138
Валова балансова вартість на 31 грудня 2022 року	5 895 024	17 354 591	2 015 955	25 265 570

Зміни очікуваних кредитних збитків за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, були такими:

Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2023 року	139 009	854 204	105 352	1 098 565
Нові створені та придбані активи	466 081	–	–	466 081
Активи, що були погашені	(2 651)	(3 389)	–	(6 040)
Активи, що були продані	(49 306)	(11 205)	–	(60 511)
Переведення у стадію 1	–	–	–	–
Переведення у стадію 2	–	–	–	–
Переведення у стадію 3	–	–	–	–
Зміна резерву	15 151	(228 017)	134	(212 732)
Списання	–	–	–	–
Курсові різниці	101	–	–	101
Очікувані кредитні збитки на 30 червня 2023 року	568 385	611 593	105 486	1 285 464

Для визначення ОКЗ за державними облігаціями України Банк застосував PD та LGD міжнародних кредитних агентств на основі кредитного рейтингу України станом на 30 червня 2023 року.

Зміни очікуваних кредитних збитків за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року, були такими:

Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2022 року	51 380	–	306 833	358 213
Нові створені та придбані активи	20 882	–	–	20 882
Активи, що були погашені	(1 251)	–	–	(1 251)
Активи, що були продані	(1 080)	–	–	(1 080)
Переведення у стадію 1	–	–	–	–
Переведення у стадію 2	–	–	–	–
Переведення у стадію 3	(189 658)	–	189 658	–
Зміна резерву	232 587	–	21 581	254 168
Списання	–	–	–	–
Курсові різниці	167	–	–	167
Очікувані кредитні збитки на 30 червня 2022 року	113 027	–	518 072	631 099

Розформування резервів за очікуваними кредитними збитками за проданими та погашеними цінними паперами Банк відносить до складу чистих прибутків від інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід.

Станом на 30 червня 2023 року ОВДП справедливою вартістю 1 690 530 тис. грн. (2022: 1 084 684 тис. грн.) були передані в заставу за довгостроковими кредитами, отриманими від кредитних установ (Примітка 19).

Станом на 30 червня 2023 року ОВДП справедливою вартістю 11 333 228 тис. грн. були передані у заставу як забезпечення позик, отриманих від Національного банку України (2022: 16 566 069 тис. грн.) (Примітка 17).

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

11. Похідні фінансові активи та зобов'язання

Банк здійснює операції з обміну валют, в результаті яких Банк зобов'язаний надавати одну валюту в обмін на іншу валюту згідно з встановленими курсами обміну валют. Банк здійснює такі операції з українськими і міжнародними банками та клієнтами. Строк поставки валюти по таких операціях не перевищує один місяць. Банк укладає договори в валютах: долар США та Євро.

Банк укладає договори на придбання похідних фінансових інструментів з метою хеджування ризиків, однак ці інструменти не відповідають критеріям обліку хеджування.

Умовні суми у наведених нижче таблицях відображають суми до погашення та суми до отримання:

	30 червня 2023				31 грудня 2022			
	Умовна сума		Справедлива вартість		Умовна сума		Справедлива вартість	
	Активи	Зобов'язання	Активи	Зобов'язання	Активи	Зобов'язання	Активи	Зобов'язання
Договори в іноземній валюті								
Свопи/форварди	287 331	(279 005)	8 449	(123)	2 941 048	(2 926 410)	14 972	(334)
Споти	1 493 185	(1 489 724)	5 618	(2 157)	443 413	(443 719)	97	(403)
Всього похідні фінансові активи/ (зобов'язання)			14 067	(2 280)			15 069	(737)

12. Інвестиційна нерухомість

Рух за статтями інвестиційної нерухомості був таким:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Балансова вартість на 1 січня	156 366	153 955
Надходження	–	1 497
Коригування справедливої вартості	–	914
Балансова вартість на 30 червня / 31 грудня	156 366	156 366

До складу прибутків від інвестиційної нерухомості входить орендний дохід у сумі 6 348 тис. грн. (2022: 12 664 тис. грн.).

Оцінку справедливої вартості об'єктів інвестиційної нерухомості було проведено станом на 31 грудня 2022 року із залученням незалежних оцінювачів. Для оцінки справедливої вартості об'єктів переважно використовувались порівняльний та дохідний підходи до оцінки.

13. Оподаткування

Витрати з податку на прибуток включають:

	30 червня 2023	30 червня 2022
Витрати з поточного податку на прибуток	152 649	–
Зміни відстрочених податків – виникнення та сторнування тимчасових різниць	(33 873)	(4 118)
Відшкодування (витрати) з податку на прибуток	118 776	(4 118)

Нижче наведений розрахунок для приведення витрат з податку на прибуток, розрахованих за діючими ставками оподаткування, у відповідність до фактичного витрат з податку на прибуток:

	30 червня 2023	30 червня 2022
Прибуток / (збиток) до оподаткування	2 714 843	(3 202 965)
Нормативна ставка податку	18%	18%
Теоретичні витрати / (відшкодування) з податку на прибуток при застосуванні нормативної ставки	488 672	(576 534)
Витрати, які не враховуються при оподаткуванні	6 245	(6 983)
Зміни у визнаних відстрочених податкових активах/ зобов'язаннях	(33 659)	–
Зміни у невизнаних відстрочених податкових активах	(342 482)	579 399
Витрати / (відшкодування) з податку на прибуток	118 776	(4 118)

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 30 червня 2023 та 2022 років відстрочені податкові активи і зобов'язання та їх рух за відповідні періоди включають:

	Виникнення та сторнування тимчасових різниць			Виникнення та сторнування тимчасових різниць		
	У звіті про прибутки та збитки	У складі власного капіталу	30 червня 2023	У звіті про прибутки та збитки	У складі власного капіталу	30 червня 2022
Податковий ефект неоподатковуваних тимчасових різниць						
Оцінка інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	33 624	(33 624)	–	–	–	–
Основні засоби та нематеріальні активи	249	–	30 387	4 118	–	36 371
Відстрочені податкові активи/ (зобов'язання), чиста сума	33 873	(33 624)	30 387	4 118	–	36 371
Тимчасові різниці, щодо яких не визнаються відстрочені податкові активи						
Податкові збитки, перенесені на наступні періоди	(342 482)	–	342 513	579 400	–	579 400
Оцінка інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	(145 697)	162 330	–	24 944	65 418
Невизнані відстрочені податкові активи	(342 482)	(145 697)	504 843	579 400	24 944	644 818

Складання та подання фінансової звітності та податкової декларації з податку на прибуток підприємств відбувається в різні терміни. Внаслідок цього, між даними фінансового та податкового обліку можуть виникнути несуттєві відмінності. Дані відмінності знайдуть відображення в податковому обліку в наступному звітному періоді.

Відповідно до норм чинного податкового законодавства об'єктом оподаткування податком на прибуток – є фінансовий результат до оподаткування, визначений у фінансовій звітності Банку відповідно до МСФЗ, скоригований на різниці, які визначені нормами Податкового кодексу України. Таким чином, податковий облік здійснюється на підставі бухгалтерського обліку з послідовними податковими коригуваннями з метою своєчасного та достовірного складання податкової звітності.

Відстрочені податкові активи по переоцінці цінних паперів не визнаються Банком у зв'язку із відсутністю вірогідності реалізації відстрочених податкових активів.

Банком не визнаються відстрочені податкові активи стосовно податкових збитків (від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років) у зв'язку з існування суттєвої невизначеності щодо отримання в наступних звітних періодах достатнього оподаткованого прибутку.

Невизнані відстрочені податкові активи не мають дати закінчення терміну використання.

14. Основні засоби та нематеріальні активи

Рух основних засобів та нематеріальних активів представлений таким чином:

	примітка	Будівлі та земельні ділянки	Меблі та обладнання	Поліпшення орендованого майна	Транспортні засоби	Незавершене будівництво та об'єкти, що не введені в експлуатацію	Нематеріальні активи	Всього
Вартість або переоцінена сума								
На 1 січня 2023		839 734	1 081 349	32 288	72 135	31 350	729 903	2 786 759
Надходження		1 608	21 387	–	–	28 729	44 174	95 898
Вибуття		(1 362)	(6 767)	(286)	(1 274)	–	–	(9 689)
Передачі		10 976	32 968	627	–	(43 768)	(803)	–
Відновлення корисності		–	2 645	–	–	–	11	2 656
Набуття права власності		20 959	–	–	–	–	–	20 959
На 30 червня 2023		871 915	1 131 582	32 629	70 861	16 311	773 285	2 896 583
Накопичений знос								
На 1 січня 2023		–	860 848	29 027	61 184	–	601 675	1 552 734
Нарахований знос		11 283	73 094	1 148	4 010	–	63 772	153 307
Вибуття		(13)	(6 708)	(286)	(1 274)	–	–	(8 281)
Відновлення корисності		–	2 645	–	–	–	11	2 656
На 30 червня 2023		11 270	929 879	29 889	63 920	–	665 458	1 700 416

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	примітка	Будівлі та земельні ділянки	Меблі та обладнання	Поліпшення орендованого майна	Транспортні засоби	Незавершене будівництво та об'єкти, що не введені в експлуатацію	Нематеріальні активи	Всього
Чиста балансова вартість								
На 1 січня 2023		839 734	220 501	3 261	10 951	31 350	128 228	1 234 025
На 30 червня 2023		860 645	201 703	2 740	6 941	16 311	107 827	1 196 167
Вартість або переоцінена сума								
На 1 січня 2022		853 454	958 534	39 003	46 552	3 359	661 552	2 562 454
Надходження		-	120 114	-	-	76 852	117 578	314 544
Вибуття		(16 344)	(40 627)	(7 122)	(6 616)	-	(49 227)	(119 936)
Передачі		1 892	43 459	407	3 103	(48 861)	-	-
Переоцінка		732	-	-	-	-	-	732
Зменшення корисності		-	(15)	-	-	-	-	(15)
Рекласифікація з категорії активів з права користування	15	-	-	-	29 096	-	-	29 096
Рекласифікація до категорії активів, утримуваних для продажу	16	-	(116)	-	-	-	-	(116)
На 31 грудня 2022		839 734	1 081 349	32 288	72 135	31 350	729 903	2 786 759
Накопичений знос								
На 1 січня 2022		-	765 212	30 192	40 790	-	539 119	1 375 313
Нарахований знос		21 999	130 054	4 712	6 662	-	111 783	275 210
Вибуття		(349)	(40 271)	(6 079)	(6 003)	-	(49 227)	(101 929)
Переоцінка		(21 651)	-	-	-	-	-	(21 651)
Зменшення корисності		1	5 935	202	151	-	-	6 289
Рекласифікація з категорії активів з права користування	14	-	-	-	19 584	-	-	19 584
Рекласифікація до категорії активів, утримуваних для продажу	15	-	(82)	-	-	-	-	(82)
На 31 грудня 2022		-	860 848	29 027	61 184	-	601 675	1 552 734
Чиста балансова вартість								
На 1 січня 2022		853 454	193 322	8 811	5 762	3 359	122 433	1 187 141
На 31 грудня 2022		839 734	220 501	3 261	10 951	31 350	128 228	1 234 025

Оцінку справедливої вартості будівель та земельних ділянок було проведено станом на 31 грудня 2022 року із залученням незалежних оцінювачів. Для оцінки справедливої вартості будівель переважно використовувались порівняльний та дохідний підходи до оцінки. Основні припущення стосуються стану, якості та місця розташування будівель, що порівнювались.

Якби оцінка вартості будівель та земельних ділянок проводилась з використанням моделі первісної вартості, то балансова вартість будівель та земельних ділянок станом на 30 червня 2023 року становила би 843 765 тис. грн. (2022: 835 105 тис. грн.).

15. Активи з права користування

Активи з права користування включають:

	Примітка	Будівлі	Меблі та обладнання	Транспортні засоби	Всього	Орендні зобов'язання
Активи з права користування						
На 1 січня 2023		165 801	76	236	166 113	163 506
Надходження		77 197	269	-	77 466	77 466
Дострокове розірвання		(10 156)	-	-	(10 156)	(10 580)
Витрати з амортизації		(42 290)	(145)	(118)	(42 553)	-
Процентні витрати		-	-	-	-	7 219
Платежі		-	-	-	-	(49 096)
На 30 червня 2023		190 552	200	118	190 870	188 515

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Примітка	Активи з права користування				Орендні зобов'язання
		Будівлі	Меблі та обладнання	Транспортні засоби	Всього	
На 1 січня 2022		194 973	74	60 617	255 664	230 772
Надходження		66 473	339	494	67 306	67 306
Дострокове розірвання		(10 750)	–	(45 685)	(56 435)	(44 315)
Витрати з амортизації		(84 895)	(337)	(5 338)	(90 570)	–
Процентні витрати		–	–	–	–	12 642
Платежі		–	–	–	–	(102 899)
Зменшення корисності		–	–	(340)	(340)	–
Рекласифікація до категорії основні засоби та нематеріальні активи	14	–	–	(9 512)	(9 512)	–
На 31 грудня 2022		165 801	76	236	166 113	163 506

За 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року Банк визнав витрати за короткостроковою орендою, орендою активів із низькою вартістю та змінними орендними платежами, в розмірі 28 216 тис. грн. (30 червня 2022 року: 23 751 тис. грн.)

За 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, загальний відтік грошових коштів в зв'язку з орендою склав 77 312 тис. грн. (30 червня 2022 року: 71 804 тис. грн.).

16. Інші активи та зобов'язання

Інші активи включають:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Інші фінансові активи		
Дебіторська заборгованість за цінними паперами	400 052	400 040
Розрахунки за платіжними картками	339 665	580 135
Інші нараховані доходи	124 931	143 540
Інша дебіторська заборгованість за операціями з банками	101 700	190 928
Інше	17 384	19 551
	983 732	1 334 194
Мінус – очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами	(438 055)	(433 439)
Всього інші фінансові активи	545 677	900 755
Інші нефінансові активи		
Інше майно	334 307	337 064
Передоплати	192 180	313 641
Дебіторська заборгованість за майновими правами	83 361	110 887
Запаси	14 756	14 466
Заборгованість працівників	10 745	9 548
Банківські метали	1 475	1 349
Податки до відшкодування, крім податку на прибуток	1 146	946
Передоплати за активи, що будуть надані у фінансову оренду	648	2 612
Грошові кошти та банківські метали, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях	29	63 428
Інше	36 208	52 804
	674 855	906 745
Мінус – резерв під зменшення корисності за іншими нефінансовими активами	(127 970)	(197 318)
Всього інші нефінансові активи	546 885	709 427

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом 30 червня 2023 року балансова вартість іншого майна, складає 334 307 тис. грн. (2022: 337 064 тис. грн.):

	Земельні ділянки	Нежитлова нерухомість	Житлова нерухомість	Майнові права на нерухоме майно	Рухоме майно, меблі та обладнання	Всього
Вартість						
На 1 січня 2023	20 458	224 295	66 759	6 561	18 991	337 064
Надходження	–	3 104	–	–	–	3 104
Реалізація	(256)	(3 104)	(1 878)	–	–	(5 238)
Зменшення корисності активу	–	(623)	–	–	–	(623)
На 30 червня 2023	20 202	223 672	64 881	6 561	18 991	334 307

	Земельні ділянки	Нежитлова нерухомість	Житлова нерухомість	Майнові права на нерухоме майно	Рухоме майно, меблі та обладнання	Всього
Вартість						
На 1 січня 2022	21 642	262 088	75 936	6 561	19 126	385 353
Надходження	2 304	–	5 974	–	–	8 278
Реалізація	(2 960)	(33 707)	(8 623)	–	–	(45 290)
Знецінення	(528)	(4 086)	(6 528)	–	(135)	(11 277)
На 31 грудня 2022	20 458	224 295	66 759	6 561	18 991	337 064

Оцінку справедливої вартості іншого майна було проведено станом на 31 грудня 2022 року із залученням незалежних оцінювачів. Для оцінки справедливої вартості іншого майна переважно використовувались порівняльний та дохідний підходи до оцінки. За результатами аналізу проведеної оцінки, вартість іншого майна знецінена до рівня його справедливої вартості.

Нижче представлений аналіз змін оціночних резервів під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2023 року	2 412	6 729	424 298	433 439
Нові створені або придбані активи	3 204	3 786	12	7 002
Активи, які були погашені	(3 241)	(3 469)	(2 416)	(9 126)
Переведення у стадію 1	304	(143)	(161)	–
Переведення у стадію 2	(68)	169	(101)	–
Переведення у стадію 3	(240)	(6 928)	7 168	–
Зміна очікуваних кредитних збитків	(243)	341	5 294	5 392
Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць	(284)	(6 244)	9 796	3 268
Списання	–	–	(489)	(489)
Курсові різниці	1	–	1 836	1 837
На 30 червня 2023 року	2 129	485	435 441	438 055

Нижче представлений аналіз змін оціночних резервів під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2022 року	429	560	521 841	522 830
Нові створені або придбані активи	13 427	3 331	1 423	18 181
Активи, які були погашені	(259)	(908)	(523)	(1 690)
Переведення у стадію 1	767	(41)	(726)	–
Переведення у стадію 2	(203)	203	–	–
Переведення у стадію 3	(830)	(1 421)	2 251	–
Зміна очікуваних кредитних збитків	(1 283)	1 871	7 161	7 749

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць	11 619	3 035	9 586	24 240
Списання	(8)	–	(107 537)	(107 545)
Курсові різниці	(7)	–	161	154
На 30 червня 2022 року	12 033	3 595	424 051	439 679

Нижче представлений аналіз змін резервів під зменшення корисності за іншими нефінансовими активами за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року:

	Інші активи
На 1 січня 2023 року	197 318
Нараховано	22 566
Всього витрат на формування резерву під зменшення корисності до врахування впливу курсових різниць	22 566
Відновлення	(27 526)
Списано	(65 368)
Курсові різниці	980
На 30 червня 2023 року	127 970

Нижче представлений аналіз змін резервів під зменшення корисності за іншими нефінансовими активами за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року:

	Інші активи
На 1 січня 2022 року	182 327
Нараховано	5 955
Всього витрат на формування резерву під зменшення корисності до врахування впливу курсових різниць	5 955
Списано	(2 577)
Курсові різниці	3 444
На 30 червня 2022 року	189 149

Інші зобов'язання включають:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Інші фінансові зобов'язання		
Орендне зобов'язання	188 515	163 506
Кредиторська заборгованість за операціями з клієнтами	156 665	106 678
Нараховані витрати за розрахунково-касове обслуговування	43 363	50 688
Кредиторська заборгованість за операціями з пластиковими картками	41 783	267 411
Кредиторська заборгованість за професійними послугами	20 327	33 063
Кредиторська заборгованість за операціями з банками	18 060	7 481
Кредиторська заборгованість з придбання активів	14 316	12 906
Оренда приміщень	12 261	7 377
Кредиторська заборгованість за операціями з клієнтами щодо купівлі-продажу іноземної валюти, банківських та дорогоцінних металів	11 146	38 500
Супровід програмного забезпечення	10 794	1 920
Послуги зв'язу	8 244	7 247
Утримання приміщень	7 262	4 915
Ремонт та обслуговування основних засобів	4 214	1 150
Кредиторська заборгованість перед центром обробки операцій з платіжними картками	1 808	1 923
Послуги охорони	1 193	1 153
Зобов'язання за фінансовим лізингом	933	2 888
Інше	56 608	62 567
Всього інші фінансові зобов'язання	597 492	771 373

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Інші нефінансові зобов'язання		
Нарахування за невикористаними відпустками	386 889	325 864
Платежі до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	54 254	51 401
Доходи майбутніх періодів	53 221	48 345
Кредиторська заборгованість за податками та обов'язковими платежами, крім податку на прибуток	35 621	28 455
Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками	3 776	2 775
Інше	2 192	70 075
Всього інші нефінансові зобов'язання	535 953	526 915

Станом на 30 червня 2023 року інші фінансові зобов'язання включають залишки у сумі 3 110 тис. грн. контрагентів з географічною юрисдикцією в російській федерації та республіці білорусь (2022: 2 862 тис. грн.).

17. Кошти банків

Кошти банків включають:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Поточні рахунки	2 538 755	4 595 444
Кошти Національного банку України	999 564	998 956
Інші кошти банків	973 125	973 126
Кошти банків	4 511 444	6 567 526

Кошти Національного банку України включають:

	Термін погашення	Процентна ставка	30 червня 2023	Процентна ставка	31 грудня 2022
Довгострокові кредити, що отримані шляхом рефінансування	9 січня 2026 року	25% річних	999 564	25% річних	998 956
Всього кошти Національного банку України			999 564		998 956

Станом на 30 червня 2023 року облікова ставка Національного банку України становила 25% (2022: 25%).

Станом на 30 червня 2023 року та 31 грудня 2022 року нижче наведені активи були передані у заставу як забезпечення кредитів, отриманих від Національного банку України:

	Примітки	30 червня 2023	31 грудня 2022
ОВДП та ОВМП	10	11 333 228	16 566 069
Всього		11 333 228	16 566 069

Кредитний договір з Національним банком України укладено із загальним відновлювальним лімітом рефінансування в розмірі 41 112 415 тис. грн. строком по жовтень 2028 року.

Станом на 30 червня 2023 року кошти банків включають залишки у сумі 2 539 086 тис. грн. (56,28%), що були залучені від трьох банків (2022: залишки у сумі 3 254 132 тис. грн. (49,55%), що були залучені від трьох банків).

Станом на 30 червня 2023 року поточні рахунки банків включали кошти, залучені в банківських металах, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибутки або збитки, в сумі 79 493 тис. грн. (2022: 82 465 тис. грн.).

Станом на 30 червня 2023 року кошти банків включають залишки у сумі 8 033 тис. грн., які залучені від банків російської федерації та республіки білорусь (2022: 8 033 тис. грн.).

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

18. Кошти клієнтів

Кошти клієнтів за операційними сегментами включають:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Поточні рахунки		
- Юридичні особи	60 335 818	41 472 462
- МСБ	10 429 718	12 800 410
- Фізичні особи	15 973 708	16 718 093
	86 739 244	70 990 965
Строкові депозити		
- Юридичні особи	19 509 655	17 897 959
- МСБ	12 255 546	8 552 785
- Фізичні особи	14 890 958	15 336 904
	46 656 159	41 787 648
Кошти клієнтів	133 395 403	112 778 613

Станом на 30 червня 2023 року кошти клієнтів у сумі 41 744 538 тис. грн. (31,29%) включали заборгованість перед десятьма найбільшими клієнтами Банку (2022: 17 909 400 тис. грн. (15,88%).

Станом на 30 червня 2023 року кошти бюджетних організацій становили 1 716 100 тис. грн. та включали кошти клієнтів: за сегментом «Юридичні особи» 1 699 691 тис. грн. (2022: 998 160 тис. грн.) та за сегментом «МСБ» 16 409 тис. грн. (2022: 1 181 тис. грн.).

Станом на 30 червня 2023 року кошти клієнтів включали кошти, залучені в банківських металах, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибутки або збитки, за сегментом «Юридичні особи» в сумі 16 442 тис. грн. (2022: 15 553 тис. грн.), за сегментом «Фізичні особи» в сумі 157 810 тис. грн. (2022: 149 330 тис. грн.). Зміна справедливої вартості коштів, залучених в банківських металах, яка обумовлена змінами в кредитному ризику, станом на 30 червня 2023 року відсутня (2022: відсутня).

Аналіз коштів клієнтів за галузями є таким:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Сфера обслуговування	34 301 116	14 238 343
Фізичні особи	30 938 811	32 138 432
Енергетика	15 228 966	14 069 274
Транспорт	12 432 029	13 668 126
Виробництво	9 519 105	11 021 968
Торівля	8 759 291	8 258 425
Сільське господарство та харчова промисловість	5 318 138	3 643 022
Металургія	5 258 637	2 736 019
Фінансові послуги	4 213 884	5 143 687
Страховання	2 674 803	3 213 145
Будівництво	1 327 632	1 464 692
Інше	3 422 991	3 183 480
Кошти клієнтів	133 395 403	112 778 613

Станом на 30 червня 2023 року аналіз коштів клієнтів за галузями у розрізі статті «Фізичні особи» у сумі 30 938 811 тис. грн. (2022: 32 138 432 тис. грн.) включали частку коштів клієнтів за сегментом «МСБ» у сумі 74 145 тис. грн. (2022: 83 435 тис. грн.)

Станом на 30 червня 2023 року до категорії «Інше» включені кошти юридичних осіб-нерезидентів у сумі 3 168 410 тис. грн. (2022: 3 099 941 тис. грн.)

Станом на 30 червня 2023 року кредити та аванси клієнтам забезпечені коштами клієнтів на суму 2 514 351 тис. грн. (2022: 3 291 081 тис. грн.) (Примітка 9).

Станом на 30 червня 2023 року коштами клієнтів забезпечені договірні та умовні зобов'язання на суму 2 971 090 тис. грн. (2022: 4 832 300 тис. грн.) (Примітка 21).

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

19. Інші залучені кошти

Інші залучені кошти включають:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Строкові депозити та кредити	3 924 758	3 385 858
Інші залучені кошти	3 924 758	3 385 858

Станом на 30 червня 2023 року інші залучені кошти включають залишки у сумі 2 834 536 тис. грн. (72,22%), що були залучені від трьох кредитних установ (2022: залишки у сумі 2 759 266 тис. грн. (81,49%), що були залучені від трьох кредитних установ).

Станом на 30 червня 2023 року довгострокові кредити, отримані від кредитних установ, були забезпечені ОВДП справедливою вартістю 1 690 530 тис. грн. (2022: 1 084 684 тис. грн.) (Примітка 10).

В Примітці 27 наведена інформація станом на 30 червня 2023 року щодо порушення ковенант за строковими кредитами, залученими від кредитних установ у сумі 3 364 589 тис. грн. (2022: 3 339 098 тис. грн.).

20. Власний капітал**Статутний капітал**

Станом на 30 червня 2023 року випущений статутний капітал складався з 13 836 522 922 простих та 477 078 привілейованих акцій (2022: 13 836 522 922 простих та 477 078 привілейованих акцій) номінальною вартістю 1 грн. кожна. Прості акції наділяють власників правами участі у загальних зборах акціонерів, отримання дивідендів та, у разі ліквідації Банку, отримувати частину майна Банку або його вартості пропорційно до вартості належних їм акцій Банку в черговості і порядку, передбаченому законодавством України і статутом Банку. Акціонери-власники привілейованих акцій мають право голосу у окремих випадках згідно статуту та мають право на отримання щорічного фіксованого дивіденду, за винятком випадків, передбачених законодавством.

Кількість випущених і повністю сплачених акцій:

	Кількість акцій, тис.		Номінальна вартість, тис. грн.		Номінальна вартість, тис. грн.	Всього, тис. грн.
	Прості	Привілей- овані	Прості	Привілей- овані		
На 31 грудня 2021	13 836 523	477	13 836 523	477	13 837 000	13 837 000
Випущені та зареєстровані акції	—	—	—	—	—	—
На 31 грудня 2022	13 836 523	477	13 836 523	477	13 837 000	13 837 000
Випущені та зареєстровані акції	—	—	—	—	—	—
На 30 червня 2023	13 836 523	477	13 836 523	477	13 837 000	13 837 000

Резервний фонд

Банк формує резервний фонд на покриття непередбачених збитків по всіх статтях активів та позабалансових зобов'язань. Розмір відрахувань до резервного фонду має бути не менше 5 відсотків від прибутку Банку до досягнення ними 25 відсотків розміру регулятивного капіталу Банку. Станом на 30 червня 2023 року резервний фонд Банку складав 967 777 тис. грн. (2022: 967 777 тис. грн.). Резервний фонд відображений у статті «Резервні та інші фонди банку» Звіту про фінансовий стан.

Якщо, внаслідок діяльності Банку, розмір регулятивного капіталу зменшився до суми, що є меншою, ніж розмір статутного капіталу, то щорічні відрахування до резервного фонду мають становити 10 відсотків чистого прибутку Банку до досягнення ними розміру 35 відсотків від статутного капіталу Банку.

Рух за статтями інших резервів

Рух за статтями інших резервів був таким:

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Дооцінка	Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерв під прибутки та збитки від інвестицій в інструменти капіталу	Всього
На 1 січня 2022 року	224 594	(224 854)	(1 925)	(2 185)
Переоцінка основних засобів	23 127	–	–	23 127
Податок на прибуток, пов'язаний із переоцінкою основних засобів	(4 812)	–	–	(4 812)
Чиста величина зміни справедливої вартості боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	(1 449 078)	–	(1 449 078)
Сума накопиченого (прибутку)/збитку, перекласифікована у склад прибутків та збитків в результаті вибуття боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	(37 331)	–	(37 331)
Величина зміни оціночного резерву під очікувані кредитні збитки за борговими інструментами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	749 789	–	749 789
Податок на прибуток, пов'язаний з переоцінкою цінних паперів	–	(134 962)	–	(134 962)
Переведення в результаті вибуття активів	(8 989)	–	–	(8 989)
На 31 грудня 2022 року	233 920	(1 096 436)	(1 925)	(864 441)
Чиста величина зміни справедливої вартості боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	815 797	–	815 797
Сума накопиченого (прибутку)/збитку, перекласифікована у склад прибутків та збитків в результаті вибуття боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	(6 369)	–	(6 369)
Чиста величина зміни справедливої вартості інвестицій в інструменти капіталу, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	–	(1 482)	(1 482)
Величина зміни оціночного резерву під очікувані кредитні збитки за борговими інструментами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	186 798	–	186 798
Податок на прибуток, пов'язаний з переоцінкою цінних паперів	–	(33 624)	–	(33 624)
Переведення в результаті вибуття активів	(386)	–	–	(386)
На 30 червня 2023 року	233 534	(133 834)	(3 407)	96 293

21. Договірні та умовні зобов'язання

Юридичні аспекти

В ході звичайного ведення операцій, Банк виступає стороною різних судових процесів та спорів. Керівництво Банку вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок судових процесів, не матиме суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Банку.

Оподаткування

Для української системи оподаткування характерними є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється. Податкове законодавство є часто невизначеним, може мати різне трактування, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між органами фіскальної служби, уповноваженими організаціями, компаніями та іншими державними установами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку органів влади, які згідно із законодавством уповноважені застосовувати штрафні санкції, а також стягувати пеню. Ці факти створюють в Україні значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Керівництво вважає, що воно виконує всі вимоги чинного податкового законодавства. Проте не може існувати впевненості у тому, що податкові органи не матимуть іншої думки щодо відповідності Банку чинному податковому законодавству і не застосують штрафні санкції.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Договірні та умовні зобов'язання

Станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років договірні та умовні фінансові зобов'язання включали:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Зобов'язання кредитного характеру		
Фінансові гарантії	6 633 913	8 009 244
Зобов'язання з надання кредитів	11 355 270	10 875 864
Акредитиви:	4 078 322	5 226 349
- в тому числі покриті акредитиви	213 392	568 059
- в тому числі непокриті акредитиви	3 864 930	4 658 290
Авалі	6 666	19 133
	22 074 171	24 130 590
Гарантії виконання	637 822	856 764
	637 822	856 764
Договірні та умовні зобов'язання	22 711 993	24 987 354

Станом на 30 червня 2023 року сума зобов'язань з надання кредитів складає 11 355 270 тис. грн. (2022: 10 875 864 тис. грн.), в тому числі:

- ▶ зобов'язання з надання кредитів перед стратегічними клієнтами Банку (клієнти перед якими Банк буде виконувати зобов'язання з кредитування в умовах кризи та обмеженої ліквідності) в сумі 3 035 826 тис. грн. (2022: 2 569 681 тис. грн);
- ▶ зобов'язання з надання кредитів перед іншими клієнтами Банку в сумі 8 319 444 тис. грн. (2022: 8 306 183 тис. грн.).

Станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років зобов'язання з надання кредитів є відкличними зобов'язаннями.

Станом на 30 червня 2023 року оціночні резерви під ОКЗ щодо зобов'язань кредитного характеру становлять 172 621 тис. грн. (2022: 302 744 тис. грн.).

Станом на 30 червня 2023 року оціночні резерви за гарантіями виконання становлять 248 тис. грн. (2022: 143 тис. грн.).

Станом на 30 червня 2023 року, договірні та умовні зобов'язання забезпечені грошовими коштами на суму 2 971 090 тис. грн. (2022: 4 832 300 тис. грн.) (Примітка 18).

Нижче наведено аналіз змін оціночних резервів під очікувані кредитні збитки за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, за фінансовими гарантіями:

Юридичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2023 року	23 934	203 193	42 399	269 526
Нові гарантії	39 252	-	-	39 252
Гарантії, строк дії яких закінчився	(4 221)	(4 004)	(8 399)	(16 624)
Переведення у стадію 1	-	-	-	-
Переведення у стадію 2	(18 162)	18 162	-	-
Переведення у стадію 3	-	-	-	-
Зміна резерву	(25 166)	(108 996)	-	(134 162)
Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць	(8 297)	(94 838)	(8 399)	(111 534)
Курсові різниці	154	(3)	-	151
На 30 червня 2023 року	15 791	108 352	34 000	158 143

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

МСБ	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2023 року	37	156	–	193
Нові гарантії	186	–	–	186
Гарантії, строк дії яких закінчився	(38)	(7)	–	(45)
Переведення у стадію 1	–	–	–	–
Переведення у стадію 2	–	–	–	–
Переведення у стадію 3	–	–	–	–
Зміна резерву	(96)	(152)	–	(248)
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>52</i>	<i>(159)</i>	<i>–</i>	<i>(107)</i>
Курсові різниці	–	3	–	3
На 30 червня 2023 року	89	–	–	89

Нижче наведено аналіз змін оціночних резервів під очікувані кредитні збитки за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року, за фінансовими гарантіями:

Юридичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2022 року	132 540	56 535	–	189 075
Нові гарантії	18 198	–	–	18 198
Гарантії, строк дії яких закінчився	(5 236)	(207 785)	–	(213 021)
Переведення у стадію 1	1 368	(1 368)	–	–
Переведення у стадію 2	(253 886)	253 886	–	–
Переведення у стадію 3	–	–	–	–
Зміна резерву	291 416	(38 619)	–	252 797
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>51 860</i>	<i>6 114</i>	<i>–</i>	<i>57 974</i>
Курсові різниці	3 976	(3 183)	–	793
На 30 червня 2022 року	188 376	59 466	–	247 842

МСБ	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2022 року	119	–	1	120
Нові гарантії	7 665	–	–	7 665
Гарантії, строк дії яких закінчився	–	–	–	–
Переведення у стадію 1	–	–	–	–
Переведення у стадію 2	(3 288)	12 334	(9 046)	–
Переведення у стадію 3	(71 332)	–	71 332	–
Зміна резерву	70 540	(2 221)	(59 880)	8 439
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>3 585</i>	<i>10 113</i>	<i>2 406</i>	<i>16 104</i>
Курсові різниці	(74)	(208)	(2 406)	(2 688)
На 30 червня 2022 року	3 630	9 905	1	13 536

Нижче наведено зміни оціночних резервів за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, за гарантіями виконання:

Юридичні особи	Всього
На 1 січня 2023 року	126
Нараховано/(сторновано)	(58)
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>(58)</i>
Курсові різниці	–
На 30 червня 2023 року	68

МСБ	Всього
На 1 січня 2023 року	17
Нараховано/(сторновано)	163
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>163</i>
Курсові різниці	–
На 30 червня 2023 року	180

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Нижче наведено зміни оціночних резервів за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року, за гарантіями виконання:

Юридичні особи	Всього
На 1 січня 2022 року	805
Нараховано/(сторновано)	1 067
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>1 067</i>
Курсові різниці	6
На 30 червня 2022 року	1 878

МСБ	Всього
На 1 січня 2022 року	3
Нараховано/(сторновано)	37
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>37</i>
Курсові різниці	-
На 30 червня 2022 року	40

Нижче наведено аналіз змін оціночних резервів під очікувані кредитні збитки за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, за договірними та умовними зобов'язаннями:

Юридичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2023 року	2 629	219	-	2 848
Нові зобов'язання	8 118	-	-	8 118
Зобов'язання, строк дії яких закінчився	(66)	(412)	-	(478)
Переведення у стадію 1	264	(264)	-	-
Переведення у стадію 2	(7 701)	7 701	-	-
Переведення у стадію 3	-	-	-	-
Зміна резерву	(2 679)	(6 609)	-	(9 288)
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>(2 064)</i>	<i>416</i>	<i>-</i>	<i>(1 648)</i>
Курсові різниці	-	-	-	-
На 30 червня 2023 року	565	635	-	1 200

МСБ	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2023 року	212	38	-	250
Нові зобов'язання	39	-	-	39
Зобов'язання, строк дії яких закінчився	(4)	(35)	-	(39)
Переведення у стадію 1	-	-	-	-
Переведення у стадію 2	(26)	26	-	-
Переведення у стадію 3	-	-	-	-
Зміна резерву	(179)	(15)	-	(194)
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>(170)</i>	<i>(24)</i>	<i>-</i>	<i>(194)</i>
Курсові різниці	-	-	-	-
На 30 червня 2023 року	42	14	-	56

Фізичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2023 року	23 544	8	6 371	29 923
Нові зобов'язання	2 932	-	57	2 989
Зобов'язання, строк дії яких закінчився	(623)	-	(1 232)	(1 855)
Переведення у стадію 1	2 887	(12)	(2 875)	-
Переведення у стадію 2	(174)	1 502	(1 328)	-
Переведення у стадію 3	(41)	-	41	-
Зміна резерву	(16 060)	(1 495)	(369)	(17 924)
<i>Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць</i>	<i>(11 079)</i>	<i>(5)</i>	<i>(5 706)</i>	<i>(16 790)</i>
Курсові різниці	-	-	-	-
На 30 червня 2023 року	12 465	3	665	13 133

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Нижче наведено аналіз змін оціночних резервів під очікувані кредитні збитки за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року, за договірними та умовними зобов'язаннями:

Юридичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2022 року	2 490	160 221	–	162 711
Нові зобов'язання	373	–	–	373
Зобов'язання, строк дії яких закінчився	(304)	–	(3)	(307)
Переведення у стадію 1	18	(18)	–	–
Переведення у стадію 2	(38)	38	–	–
Переведення у стадію 3	–	–	–	–
Зміна резерву	(2 103)	(159 833)	3 694	(158 242)
Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць	(2 054)	(159 813)	3 691	(158 176)
Курсові різниці	3	1 399	–	1 402
На 30 червня 2022 року	439	1 807	3 691	5 937

МСБ	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2022 року	100	31	6 615	6 746
Нові зобов'язання	14	–	–	14
Зобов'язання, строк дії яких закінчився	(17)	–	(239)	(256)
Переведення у стадію 1	–	–	–	–
Переведення у стадію 2	(7)	211	(204)	–
Переведення у стадію 3	(2 574)	–	2 574	–
Зміна резерву	2 505	520	(8 645)	(5 620)
Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць	(79)	731	(6 514)	(5 862)
Курсові різниці	–	–	–	–
На 30 червня 2022 року	21	762	101	884

Фізичні особи	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
На 1 січня 2022 року	2 255	1	8 449	10 705
Нові зобов'язання	244	–	16	260
Зобов'язання, строк дії яких закінчився	(80)	–	(1 099)	(1 179)
Переведення у стадію 1	16	(15)	(1)	–
Переведення у стадію 2	(1)	1	–	–
Переведення у стадію 3	(3 273)	(12 230)	15 503	–
Зміна резерву	5 979	12 244	(5 073)	13 150
Всього витрат на формування резерву до врахування впливу курсових різниць	2 885	–	9 346	12 231
Курсові різниці	–	–	241	241
На 30 червня 2022 року	5 140	1	18 036	23 177

Забезпечення за позовами, гарантіями та договірними зобов'язаннями відображаються у складі зобов'язань.

Активи, надані як забезпечення

Банк надає як забезпечення активи, включені до звіту про фінансовий стан, в рамках різних поточних операцій, що здійснюються на звичайних умовах, що застосовуються до таких угод.

Станом на 30 червня 2023 року активи, які Банк передав в заставу як забезпечення зобов'язань, складають:

Вид зобов'язання	Сума зобов'язання	Вид активу	Балансова вартість активу
Довгострокові кредити, що отримані шляхом рефінансування від НБУ	999 564	ОВДП, ОВМП	11 333 228
Довгострокові кредити від фінансових установ	1 199 949	ОВДП	1 690 530
Всього	2 199 513		13 023 758

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2022 року активи, які Банк передав в заставу як забезпечення зобов'язань, складають:

<i>Вид зобов'язання</i>	<i>Сума зобов'язання</i>	<i>Вид активу</i>	<i>Балансова вартість активу</i>
Довгострокові кредити, що отримані шляхом рефінансування від НБУ	998 956	ОВДП, ОВМП	16 566 069
Довгострокові кредити від фінансових установ	664 241	ОВДП	1 084 684
Всього	1 663 197		17 650 753

Резерв під юридичні ризики відноситься до іншого майна Банку, права власності за яким ймовірно будуть втрачені, а також за позовами, за якими існує ймовірність понесення Банком збитків.

Зміна резерву під юридичні та інші ризики була такою:

	<i>Резерв під юридичні та інші ризики</i>
На 1 січня 2023 року	395 920
Нараховано	(12)
Списання	(135 695)
На 30 червня 2023 року	260 213
	<i>Резерв під юридичні та інші ризики</i>
На 1 січня 2022 року	265 297
Нараховано	1 164
Списання	(21)
На 30 червня 2022 року	266 440

22. Чисті комісійні доходи

Чисті комісійні доходи включають:

	<i>6 місяці, які закінчились 30 червня 2023</i>	<i>6 місяці, які закінчились 30 червня 2022</i>
Розрахункові операції	745 362	667 519
Гарантії та акредитиви	188 356	185 717
Агентські операції на валютному ринку	182 397	89 664
Кредитне обслуговування клієнтів	19 285	105 702
Операції з цінними паперами	2 955	5 022
Інше	11 253	14 760
Комісійні доходи	1 149 608	1 068 384
Розрахункові операції	(379 190)	(340 869)
Гарантії та акредитиви	(102 932)	(94 282)
Агентські операції на валютному ринку	(22 060)	(5 431)
Інше	(245)	(4 615)
Комісійні витрати	(504 427)	(445 197)
Чисті комісійні доходи	645 181	623 187

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

23. Чисті прибутки / (збитки) від операцій з іноземними валютами та банківськими металами

Чисті прибутки від операцій з іноземними валютами та банківськими металами включають:

	6 місяців, які закінчились 30 червня 2023	6 місяців, які закінчились 30 червня 2022
Торгові операції	130 019	209 584
Переоцінка валютних статей	97 856	365 780
Чисті прибутки / (збитки) від операцій з іноземними валютами та банківськими металами	227 875	575 364

24. Інші доходи

Інші доходи включають:

	6 місяців, які закінчились 30 червня 2023	6 місяців, які закінчились 30 червня 2022
Дохід від послуг з маркетингової підтримки	43 834	22 840
Отримання доходу від набуття права власності на нерухоме майно	20 959	–
Відшкодування витрат за договорами фінансової оренди	12 786	21 978
Повернення раніше списаних активів	11 531	6 216
Штрафи отримані та інші платежі за прострочення платежів по кредитному договору	7 457	22 860
Комісія від страхових компаній та банків	6 739	30 053
Дохід від реалізації інвестиційних та пам'ятних монет	6 386	1 335
Відшкодування витрат за комунальні послуги стосовно приміщень, наданих в оренду	4 975	4 408
Визнання справедливої вартості будівель	3 104	–
Відшкодування судових витрат	2 093	2 079
Надлишки при інкасації банкоматів	1 497	1 236
Результат від набутого права власності на кошти клієнтів	493	347
Відшкодування реєстраційних витрат	198	405
Позитивний результат від продажу основних засобів та нематеріальних активів	186	412
Позитивний результат від продажу активів, утримуваних для продажу	154	5 815
Інше	12 216	9 136
Всього інші доходи	134 608	129 120

В процесі роботи Банку мають місце випадки, коли на рахунках, що підлягають закриттю, є залишки коштів, за якими клієнт не звертається. Стаття «Результат від набутого права власності на кошти клієнтів» представлена доходом, який Банк визнав за коштами клієнтів згідно з Цивільним кодексом України, в результаті закінчення строку набувальної давності за даними залишками коштів.

25. Зміни очікуваних кредитних збитків

У таблиці нижче представлені витрати за очікуваними кредитними збитками за фінансовими інструментами, що відображені в звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року:

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Примітки	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСЗК	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	9 130	–	–	–	9 130
Кредити та аванси банкам	8	(542)	–	–	–	(542)
Кредити та аванси клієнтам	9	(103 984)	(45 005)	(1 085 300)	182 187	(1 052 102)
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	10	429 275	(242 611)	134	–	186 798
Повернення кредитів клієнтів, списаних в поточному році		–	–	210	–	210
Інші фінансові активи	16	(284)	(6 244)	9 796	–	3 268
Фінансові гарантії	21	(8 245)	(94 997)	(8 399)	–	(111 641)
Зобов'язання з надання кредитів	21	(13 313)	387	(5 706)	–	(18 632)
Всього витрати за кредитними збитками		312 037	(388 470)	(1 089 265)	182 187	(983 511)

В звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2023 року, представлені також зміни наступних інших резервів:

- ▶ витрати на формування резервів під інші нефінансові активи у сумі 22 566 тис. грн. (Примітка 16);
- ▶ розформування резервів під юридичні ризики у сумі (12) тис. грн. (Примітка 21);
- ▶ витрати на формування резервів за гарантіями виконання у сумі 105 тис. грн. (Примітка 21).

У таблиці нижче представлені витрати за очікуваними кредитними збитками за фінансовими інструментами, що відображені в звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року:

	Примітки	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	ПСЗК	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	2 513	–	–	–	2 513
Кошти в кредитних установах	8	(3 439)	–	(571)	–	(4 010)
Кредити клієнтам та фінансова оренда	9	397 478	2 417 634	1 636 997	44 669	4 496 778
Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	10	253 469	–	21 581	–	275 050
Повернення кредитів клієнтів, списаних в поточному році		–	–	(26)	–	(26)
Інші фінансові активи	16	11 619	3 035	9 586	–	24 240
Фінансові гарантії	21	55 445	16 227	2 406	–	74 078
Зобов'язання з надання кредитів	21	752	(159 082)	6 523	–	(151 807)
Всього витрати за кредитними збитками		717 837	2 277 814	1 676 496	44 669	4 716 816

В звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за 6 місяців, які закінчились 30 червня 2022 року, представлені також зміни наступних інших резервів:

- ▶ витрати на формування резервів під інші нефінансові активи у сумі 5 955 тис. грн. (Примітка 16);
- ▶ витрати на формування резервів під юридичні ризики у сумі 1 164 тис. грн. (Примітка 21);
- ▶ витрати на формування за гарантіями виконання у сумі 1 106 тис. грн. (Примітка 21).

26. Витрати на персонал та інші операційні витрати

Витрати на персонал та інші операційні витрати включають:

	6 місяців, які закінчились 30 червня 2023	6 місяців, які закінчились 30 червня 2022
Заробітна плата та премії	1 182 245	987 967
Нарахування на фонд заробітної плати	219 325	197 623
Інші витрати на персонал	72 159	137 146
Витрати на персонал	1 473 729	1 322 736
Ремонт та обслуговування основних засобів	114 468	86 860
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	110 341	86 786
Податки, крім податку на прибуток	62 662	48 656
Послуги зв'язку	57 268	48 929
Офісні витрати	50 044	37 777
Оренда та утримання приміщень	43 168	36 332
Професійні послуги	28 297	19 293
Витрати на охорону	18 010	22 551
Витрати на інкасацію цінностей	13 094	17 562

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	6 місяців, які закінчились 30 червня 2023	6 місяців, які закінчились 30 червня 2022
Благодійна діяльність	3 416	384 944
Витрати на відрядження	3 107	153
Маркетинг та реклама	1 042	5 083
Результат переоцінки іншого майна	623	–
Штрафи та пені	303	–
Супровід програмного забезпечення	182	28 007
Інше	31 854	37 566
Інші операційні витрати	537 879	860 499

27. Управління ризиками

Система управління ризиками Банку побудована з урахуванням його розміру, бізнес-моделі, масштабу діяльності, видам та складності операцій та забезпечує виявлення, вимірювання (оцінку), моніторинг, звітування, контроль, пом'якшення всіх суттєвих ризиків Банку з метою визначення Банком величини капіталу, необхідного для покриття всіх суттєвих ризиків, притаманних його діяльності.

Система управління ризиками, базується на розподілі обов'язків між підрозділами Банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту:

- ▶ перша лінія – на рівні бізнес-підрозділів та підрозділів підтримки діяльності Банку;
- ▶ друга лінія – на рівні підрозділів з управління ризиками, що включають департамент ризик-менеджменту та управління соціальних та екологічних ризиків, та департаменту комплаєнс;
- ▶ третя лінія – на рівні департаменту внутрішнього аудиту щодо перевірки та оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками.

Структура управління ризиками

Наглядова рада

Наглядова рада визначає і затверджує стратегію управління ризиками, кредитну політику, декларацію схильності до ризиків, політики управління окремими ризиками, план забезпечення безперервної діяльності, план фінансування в кризових ситуаціях, стратегію та оперативний план управління непрацюючими активами та стягнутим майном, визначає ризик-апетит та встановлює граничні розміри ризиків, визнає джерела капіталізації та іншого фінансування Банку, розглядає звітність про профіль ризику Банку, розглядає результати стрес-тестування, затверджує призначення та звільнення CRO, визначає випадки накладання заборони (вето) CRO, забезпечує функціонування та контроль за ефективністю системи управління ризиками.

Комітет з управління ризиками Наглядової ради

Комітет з управління ризиками Наглядової ради забезпечує наявність та підтримання в актуальному стані актів внутрішнього регулювання, що регламентують процес управління ризиками та кредитну політику Банку, здійснює регулярний моніторинг та аналіз поточного профілю ризиків, що приймаються Банком, здійснює контроль за дотриманням показників ризик-апетиту, визначених в декларації схильності до ризиків.

Правління

Правління відповідає за загальний підхід до управління ризиками і за впровадження стратегій та принципів управління ризиками, затверджених Наглядовою радою. Правління Банку делегує повноваження щодо оперативного управління ризиками колегіальним органам Банку та встановлює ліміти повноважень даних колегіальних органів.

Колегіальні органи Правління

Кредитна рада, кредитний комітет, комітет з методологічного забезпечення управління ризиками роздрібного, малого та мікробізнесу, комісія по роботі з проблемною заборгованістю позичальників, комісія з моніторингу кредитних операцій клієнтів, кредитні комісії дирекцій здійснюють управління кредитним ризиком в межах повноважень делегованих Правлінням.

Комітет з питань управління активами та пасивами здійснює управління ризиком ліквідності, процентним ризиком та ринковим ризиком в межах повноважень делегованих Правлінням.

Комітет з питань управління операційними ризиками здійснює управління операційним ризиком в межах повноважень делегованих Правлінням.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Комітет з питань управління інформаційною безпекою здійснює управління інформаційним ризиком як складовою операційного ризику в межах повноважень делегованих Правлінням.

Наглядова рада та комітети Наглядової ради Банку продовжують виконувати свої функції.

CRO (Chief Risk Officer) та підпорядковані йому підрозділи з управління ризиками

CRO та підпорядковані йому підрозділи з управління ризиками забезпечують своєчасне виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування щодо суттєвих ризиків, готують та надають звіти щодо ризиків Наглядовій раді, Комітету з управління ризиками Наглядової ради, Правлінню, колегіальним органам Правління, розробляють та підтримують в актуальному стані методики, інструменти та моделі оцінки ризиків, забезпечують координацію роботи з питань управління ризиками з іншими структурними підрозділами Банку, обчислюють профіль ризику Банку, забезпечують моніторинг та попередження порушень показників ризик-апетиту та лімітів ризику, контролюють наближення показників ризиків до затверджених граничних значень показників ризику та лімітів ризику та ініціюють вжиття заходів для попередження їх порушень, здійснюють стрес-тестування, готують висновки для ухвалення кредитних рішень як щодо нових кредитів, так і щодо зміни умов за діючими/існуючими кредитами, готують висновки щодо ризиків, які притаманні новим продуктам до моменту їх впровадження для прийняття відповідних управлінських рішень.

CCO (Chief Compliance Officer) та департамент комплаєнс

CCO та департамент комплаєнс здійснює розробку комплаєнс-процедур, у тому числі принципів комплаєнс, обов'язкових для дотримання усіма працівниками та керівництвом, забезпечує відповідність комплаєнс-функції поточним вимогам законодавства та проведення навчання та підвищення обізнаності працівників Банку щодо дотримання норм законодавства, відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк, культури управління ризиками, ураховуючи кодекс поведінки (етики), організовує безперервне функціонування комплаєнс-функції в Банку, координує встановлення потенційних зон комплаєнс-ризиків, який може призвести до втрати репутації Банком, правових або регуляторних санкцій чи фінансових збитків, забезпечує розробку та впровадження заходів обмеження (зниження) комплаєнс-ризиків, включаючи прозорі процеси з метою попередження, або зменшення рівня комплаєнс-ризиків, а також з метою виявлення, реєстрації та здійснення заходів щодо порушень комплаєнс, оцінює комплаєнс-ризиків, які притаманні новим продуктам та значним змінам в діяльності Банку до моменту їх впровадження для прийняття відповідних управлінських рішень, забезпечує організацію контролю за дотриманням банком норм щодо своєчасності та достовірності фінансової та статистичної звітності, готує висновки стосовно комплаєнс-ризиків для ухвалення рішень щодо здійснення активних операцій пов'язаних із Банком осіб.

Декларація схильності до ризиків

Банк визначає (декларує) сукупний ризик-апетит шляхом встановлення граничних показників агрегованого ризику та ризик-апетит до окремих ризиків шляхом встановлення граничних показників ризику щодо суттєвих ризиків, що визначені чинною Стратегією управління ризиками в АБ «УКРГАЗБАНК»:

- ▶ Кредитного ризику;
- ▶ Ризику ліквідності;
- ▶ Процентного ризику;
- ▶ Ринкових ризиків;
- ▶ Операційного ризику;
- ▶ Комплаєнс-ризиків;
- ▶ Ризику ВК/ФТ (запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення);
- ▶ Соціального та екологічного ризиків.

Декларація розробляється відповідно до припущень, що закладені в основу бюджету Банку, з урахуванням пруденційних вимог Національного банку України (у тому числі встановлених для системно важливих банків), та ковенант, яких Банк зобов'язався дотримуватися відповідно до угод з міжнародними фінансовими організаціями.

Сукупний ризик-апетит включає вимоги щодо дотримання нормативів капіталу, у тому числі з урахуванням очікуваних змін пруденційних вимог та регуляторного середовища.

Ризик-апетит щодо кредитного ризику включає систему показників контролю якості кредитного портфеля (частки непрацюючих активів та стягнутого майна), вартості кредитного ризику, обмеження ризику концентрації за найбільшими позичальниками, галузями тощо.

Ризик-апетит щодо ризику ліквідності включає мінімальні значення коефіцієнту покриття ліквідністю (LCR) в усіх валютах та окремо в іноземних валютах, тривалості періоду повного і своєчасного виконання Банком своїх платіжних (розрахункових) зобов'язань під час стресової ситуації, коефіцієнту чистого стабільного фінансування (NSFR), обмеження показників концентрації у зобов'язаннях.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Ризик-апетит щодо процентного ризику включає показники чутливості чистого процентного доходу та економічної вартості капіталу до паралельного/непаралельного зсуву кривих доходності в основних валютах.

Ризик-апетит щодо ринкових ризиків за інструментами банківської книги включає дотримання лімітів відкритої довгої та короткої валютної позиції, а за інструментами торгової книги встановлений як максимальні значення позицій, чутливих до ринкового ризику, та показник вартості під ризиком, що розраховується за параметричною моделлю на основі t-розподілу Стюдента із 7 ступенями свободи з довірчим інтервалом 99% на горизонті 10 торгових днів, а також як граничний розмір справедливої вартості фінансових інструментів торгової книги.

Ризик-апетит щодо операційного ризику встановлюється як максимальна сума прямих втрат від реалізації операційного ризику за підсумками року. При цьому незалежно від вартості інциденту та суми потенційного збитку Банком встановлено нульову толерантність до операційних ризиків, пов'язаних з інцидентами внутрішнього шахрайства, службової недбалості, порушення безперервності функціонування критичних бізнес-процесів.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом взятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору.

Наглядовою радою затверджена Кредитна політика, яка визначає основні напрямки кредитування і регламентує основні принципи та умови прийняття кредитного ризику. Для управління ризиком концентрації кредитного портфелю Банк здійснює моніторинг структури кредитного портфелю і за необхідності встановлює відповідні ліміти.

Для управління кредитним ризиком, Банком застосовуються наступні практичні заходи:

- ▶ встановлення граничного показника на частку непрацюючих активів у кредитному портфелі;
- ▶ встановлення граничного показника на приріст нових непрацюючих активів протягом звітного року;
- ▶ встановлення граничних показників вартості ризику (накопичена сума витрат на резерв до середнього значення кредитного портфеля за відповідний період);
- ▶ встановлення обмежень на здійснення кредитних операцій, що можуть порушити норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7);
- ▶ встановлення граничного показника на концентрацію кредитного портфеля за галузями;
- ▶ встановлення граничних показників на частку заборгованості найбільшого контрагента та 20 найбільших контрагентів у кредитному портфелі.

Балансова вартість статей звіту про фінансовий стан, включаючи похідні фінансові інструменти, без урахування впливу зниження ризику внаслідок угод про надання забезпечення, найбільш точно відображає максимальний розмір кредитного ризику за даними статтями.

Похідні фінансові активи та зобов'язання

Кредитний ризик, пов'язаний із похідними фінансовими активами та зобов'язаннями, обмежується їх номінальною сумою за відповідними договорами.

Ризики за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням

Банк надає своїм клієнтам гарантії, за якими Банк має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Суми таких платежів стягуються з клієнтів на умовах акредитиву. Зазначені гарантії наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і принципів контролю.

Більш детальна інформація стосовно максимального кредитного ризику за кожною категорією фінансових інструментів наведена у відповідних примітках.

Класифікація фінансових активів Банку за зовнішніми кредитними рейтингами

Кредитний рейтинг України, згідно з класифікацією міжнародних рейтингових агентств станом на 30 червня 2023 року, відповідав рівню СС (2022: ССС-). Банком використовується наступний підхід щодо визначення рейтингової оцінки за даними значень рейтингів декількох міжнародних рейтингових агентств:

- ▶ при наявності двох різних рейтингів враховується рейтинг того рейтингового агентства, який є нижчим;
- ▶ при наявності трьох різних рейтингів враховується рейтинг того рейтингового агентства, який є нижчим із двох найвищих.

Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, а саме: облігації внутрішньої державної позики та муніципальні облігації, що не мають рейтингу, – були віднесені Банком до відповідної категорії, виходячи з суверенного кредитного рейтингу України.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Інші залишки грошових коштів та їх еквівалентів, коштів у кредитних установах та інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, класифікуються з урахуванням поточних кредитних рейтингів, присвоєних міжнародними рейтинговими агентствами. У випадку, якщо контрагент не мав встановленого міжнародного рейтингу на звітну дату, Банк використовував міжнародні кредитні рейтинги, встановлені материнським компаніям, а у випадку, якщо власником контрагента виступає уряд чи держава, використовувався відповідний суверенний рейтинг країни власника. Найвищий можливий рейтинг – AAA. Інвестиційний рівень фінансових активів відповідає рейтингам від AAA до BBB-. Фінансові активи з рейтингом нижче BBB- відносяться до спекулятивного рівня, відповідно до прийнятої міжнародної практики.

Далі представлена класифікація за зовнішніми кредитними рейтингами фінансових активів Банку, що мають такі рейтинги:

	AAA – A	BBB – BB	B	CCC	Нижче CCC	Не мають рейтингу	30 червня 2023
Грошові кошти та їх еквіваленти (за винятком коштів у касі)	19 825 762	905 977	–	408 308	18 354 942	–	39 494 989
Кредити та аванси банкам	1 629 838	92 628	–	9 112	699	634 873	2 367 150
Похідні фінансові активи	3 774	957	–	887	–	8 449	14 067
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	23	–	–	–	42 492 005	98 128	42 590 156

Станом на 31 грудня 2022 року класифікація за кредитними рейтингами фінансових активів Банку:

	AAA – A	BBB – BB	B	CCC	Нижче CCC	Не мають рейтингу	31 грудня 2022
Грошові кошти та їх еквіваленти (за винятком коштів у касі)	16 909 150	3 420 064	–	173 970	11 783 336	–	32 286 520
Кредити та аванси банкам	1 026 540	985 699	–	9 162	–	399 168	2 420 569
Похідні фінансові активи	–	97	–	229	–	14 743	15 069
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	20	–	–	–	23 121 584	95 545	23 217 149

Резерв за активними операціями із банками, які не мають кредитного рейтингу, визначається від суверенного рейтингу країни із використанням внутрішніх рейтингових оцінок Банку.

Оцінка знецінення

Банк розраховує очікувані кредитні збитки на основі декількох сценаріїв, що зважаються на ймовірність реалізації для оцінки очікуваних недоотриманих грошових потоків, що дисконтуються із використанням ефективної процентної ставки. Недоотримані грошові потоки – це різниця між грошовими потоками, що мають бути сплачені Банку відповідно до умов договору, та грошовими потоками, що Банк очікує отримати. Підхід до розрахунку ОКЗ описаний нижче. Елементами розрахунку є:

Ймовірність дефолту (PD)	Розрахункова оцінка ймовірності припинення виконання контрагентом своїх зобов'язань.
Експозиція під ризиком (EAD)	Величина боргу за активом, який перебуває під ризиком дефолту контрагента, на будь-яку дату у майбутньому, із врахуванням очікуваних змін цієї величини після звітної дати, в тому числі виплати основної суми заборгованості і суми нарахованих доходів.
Втрати в разі дефолту (LGD)	Розрахункова оцінка збитків внаслідок дефолту контрагента. Показник LGD розраховується із застосуванням декількох сценаріїв. Оцінки ймовірностей за всіма сценаріями та підтипи втрат у разі дефолту поєднуються у загальну оцінку. Ймовірності сценаріїв роботи з проблемною заборгованістю розраховані на основі історичних даних. Рівень втрат у випадку дефолту за кредитами, що забезпечені заставою визначається на основі даних про вартість реалізації забезпечення, з урахуванням потенційного недоотримання коштів в порівнянні з балансовою вартістю (дисконт) та строку реалізації.

Визначення дефолту та відновлення кредитної якості

Для цілей оцінки ОКЗ Банк визнає настання події дефолту за фінансовим інструментом і, відповідно, відносить даний актив до Стадії 3 (кредитно-знецінені активи) у випадку прострочення платежів за договором на строк понад 90 днів, або у наступних випадках, незалежно від кількості днів прострочення боргу:

- ▶ внутрішній рейтинг позичальника вказує на дефолт або близькість до дефолту;
- ▶ відносно клієнта порушено справу про банкрутство або боржник повідомив про банкрутство;
- ▶ розпочато процес ліквідації клієнта;
- ▶ за фінансовим інструментом були змінені умови договору, без внесення яких клієнт не зміг би виконувати подальше обслуговування боргу;

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У зв'язку з воєнними діями, Банк розширив визначення дефолту та відносить активи до Стадії 3 також у наступних випадках:

- ▶ виробничі активи клієнта-юридичної особи знаходяться на тимчасово окупованій території, втрачені або зазнали значних руйнувань, при цьому, бізнес клієнта зупинений та подальше обслуговування боргу неможливе;
- ▶ заставне нерухоме майно за кредитом клієнта-фізичної особи знаходиться у регіонах, де ведуться активні бойові дії, або на території, що не контролюється Збройними силами України та/або зазнали значних пошкоджень під час бойових дій.

Значне збільшення кредитного ризику

Для визначення наявності факту значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту, Банк використовує визначені переліки подій, що містять ознаки зростання кредитного ризику. Вважається, що прострочення виконання грошових зобов'язань понад 30 днів є свідченням значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту, а також настання наступних подій, незалежно від кількості днів прострочення боргу:

- ▶ для клієнтів корпоративного та середнього бізнесу: показник DEBT/EBITDA становить більше 5, за умови, що на дату первісного визнання активу значення показника не перевищувало 5;
- ▶ для клієнтів корпоративного та середнього бізнесу: внутрішній рейтинг клієнта знизився більше ніж на 3 п.п. у порівнянні з рейтингом на дату первісного визнання активу.

У зв'язку з воєнними діями, Банк розширив критерії значного збільшення кредитного ризику на наступні:

- ▶ бізнес клієнта-юридичної особи зупинений / частково зупинений, але виробничі активи не зазнали значних руйнувань;
- ▶ клієнт здійснює діяльність у сегменті відновлювальних джерел енергії (через призупинення виплат "зеленого тарифу" на період дії воєнного стану);
- ▶ клієнту проведена повторна коротка реструктуризація (терміном не більше 12 місяців).

Оцінка знецінення на індивідуальній та колективній основі

В залежності від факторів, що зазначені нижче, Банк розраховує ОКЗ або на індивідуальній, або на колективній основі.

Банк розраховує ОКЗ на індивідуальній основі, за активами, що віднесені до Стадії 3 та загальна заборгованість за групою контрагентів яких перевищує граничні значення, що встановлені для відповідного сегменту бізнесу індивідуально значуща.

Банк об'єднує фінансові активи, що оцінюються на колективній основі в однорідні групи в залежності від внутрішніх характеристик кредитів, наприклад, строку прострочки платежів, виду продукту тощо.

Первинна ідентифікація місцезнаходження клієнтів на окупованих територіях проводиться на рівні відділень. У процесі комунікації з клієнтами (усної / письмової), Банк збирає інформацію щодо фактичного місця перебування позичальників-фізичних осіб та місця локації основних виробничих потужностей позичальників-юридичних осіб. Також використовується уся наявна інформація з відкритих джерел. Отримані дані додатково аналізуються підрозділами з управління ризиками, у тому числі, з використанням інформації щодо статусів територіальних одиниць, згідно наказів Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Прогнозна інформація та економічні сценарії

При визначенні показників, що можуть використовуватись в якості вихідних економічних даних для своїх моделей розрахунку ОКЗ Банк використовує широкий спектр показників, зокрема:

- ▶ темпи росту ВВП;
- ▶ інфляція (індекс споживчих цін), до відповідного місяця попереднього року (%);
- ▶ облікові ставки Національного банку України;
- ▶ рівень безробіття;
- ▶ обмінний курс;
- ▶ ціни на залізну руду;
- ▶ ціни на пшеницю;
- ▶ зростання реальної зарплати YoY.

Банк провів статистичний аналіз залежності ймовірності дефолту клієнтів Банку від економічних показників.

Банк визначив показники, що мають найтісніший зв'язок з рівнем дефолтів позичальників в кожному з сегментів портфелю.

Для отримання прогнозової інформації Банк використовує дані зовнішніх джерел (прогнози НБУ, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України та інших органів державної влади, прогнози МВФ, Світового банку та інших провідних міжнародних організацій, прогнози провідних міжнародних рейтингових агентств (компаній), таких як Moody's, Fitch Ratings, S&P Global Ratings, та дані інформаційної системи Bloomberg).

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

В таблиці нижче подані прогнозні значення економічних показників, що використовуються в економічному сценарії для розрахунку ОКЗ.

Показник	Сценарій ОКЗ	Імовірність сценарію, %	2023 рік	2024 рік та наступні роки
Темп приросту номінального ВВП, %	Оптимістичний	25	7,8	10,0
	Базовий	50	4,0	4,9
	Песимістичний	25	0,2	0,4
Облікова ставка НБУ	Оптимістичний	25	21,7	15,8
	Базовий	50	25,0	19,2
	Песимістичний	25	31,6	26,0
UIRD 12m UAH	Оптимістичний	25	12,87	18,81
	Базовий	50	13,18	19,44
	Песимістичний	25	13,5	20,07

Для аналізу впливу зміни макрофакторів на суму очікуваних кредитних збитків, використовувалося припущення щодо покращення або погіршення показника макрофакторів на 10%.

Так, покращення показника макрофакторів на 10% призведе до зменшення ОКЗ на 48 718 тис. грн. (за сегментом корпоративного та середнього бізнесу на 45 558 тис. грн., за сегментом малого та мікро бізнесу на 1 298 тис. грн., за сегментом роздрібного бізнесу на 1 862 тис. грн.).

Погіршення показника макрофакторів на 10% призведе до збільшення ОКЗ на 49 901 тис. грн. (за сегментом корпоративного та середнього бізнесу на 46 077 тис. грн., за сегментом малого та мікро бізнесу на 692 тис. грн., за сегментом роздрібного бізнесу на 3 132 тис. грн.).

Банк управляє кредитною якістю фінансових активів за допомогою внутрішньої системи присвоєння рейтингів, як описано вище. У таблиці нижче представлений аналіз кредитної якості в розрізі класів активів, звіту про фінансовий стан на підставі системи кредитних рейтингів Банку.

30 червня 2023 року	Примітки		Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Нижче стандартного рейтингу	Знецінені	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти (за винятком коштів у касі)	7	Стадія 1	39 091 938	39 321	378 854	–	39 510 113
Кредити та аванси банкам, що оцінюються за амортизованою собівартістю	8	Стадія 1	1 429 329	654 474	–	–	2 083 803
		Стадія 2	–	–	–	–	–
		Стадія 3	–	–	–	–	–
Кредити та аванси клієнтам, що оцінюються за амортизованою собівартістю:	9						
- Юридичні особи		Стадія 1	1 902 467	6 686 085	6 038 583	–	14 627 135
		Стадія 2	68 779	12 028 163	16 164 160	–	28 261 102
		Стадія 3	–	55 441	8 606 815	4 036 922	12 699 178
		ПСКЗ	–	–	420 057	158 330	578 387
- МСБ		Стадія 1	2 553 288	929 616	561 813	–	4 044 717
		Стадія 2	688 400	839 255	2 023 196	–	3 550 851
		Стадія 3	–	137 383	1 596 137	645 437	2 378 957
		ПСКЗ	–	–	–	–	–
- Фізичні особи		Стадія 1	3 246 838	173 276	40	13	3 420 167
		Стадія 2	2 965	23 619	10 201	–	36 785
		Стадія 3	–	175 134	2 493	1 846 409	2 024 036
		ПСКЗ	3 497	335	–	11 392	15 224
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	10	Стадія 1	28 500 825	–	–	–	28 500 825
		Стадія 2	13 252 902	–	–	–	13 252 902
Зобов'язання з надання кредитів:		Стадія 3	–	–	–	2 077 200	2 077 200
- Юридичні особи		Стадія 1	370 853	785 963	2 358 858	–	3 515 674
		Стадія 2	–	3 443 778	276 706	–	3 720 484
		Стадія 3	284 428	–	129 450	24 335	438 213
- МСБ		Стадія 1	325 079	87 484	94 432	–	506 995
		Стадія 2	31 540	141 058	27 305	–	199 903
		Стадія 3	–	1 687	4 429	3 149	9 265
- Фізичні особи		Стадія 1	2 899 962	39 635	159	63	2 939 819
		Стадія 2	34	2 873	1 670	–	4 577
		Стадія 3	–	5 046	376	14 918	20 340

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

30 червня 2023 року	Примітки		Високий рейтинг	Стан- дартний рейтинг	Нижче стан- дартного рейтингу	Знецінені	Всього
Фінансові гарантії, гарантії за векселями та акредитиви (за винятком покритих акредитивів):							
- Юридичні особи	21	Стадія 1	1 114 508	1 364 606	2 493 861	-	4 972 975
		Стадія 2	-	2 267 223	3 070 645	-	5 337 868
		Стадія 3	-	-	40 000	-	40 000
- МСБ		Стадія 1	59 028	500	79 071	-	138 599
		Стадія 2	-	-	16 067	-	16 067
		Стадія 3	-	-	-	-	-
Всього			95 826 660	29 881 955	44 395 378	8 818 168	178 922 161
31 грудня 2022 року	Примітки		Високий рейтинг	Стан- дартний рейтинг	Нижче стан- дартного рейтингу	Знецінені	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти (за винятком коштів у касі)							
Кредити та аванси банкам, що оцінюються за амортизованою собівартістю	7	Стадія 1	32 115 278	20 386	156 113	-	32 291 777
		Стадія 1	1 746 694	399 168	-	-	2 145 862
		Стадія 2	-	-	-	-	-
	8	Стадія 3	-	-	-	14 521	14 521
Кредити та аванси клієнтам, що оцінюються за амортизованою собівартістю:							
- Юридичні особи	9	Стадія 1	4 859 726	5 340 201	7 115 794	-	17 315 721
		Стадія 2	-	9 224 322	19 560 927	-	28 785 249
		Стадія 3	1 325	331 528	11 765 530	2 367 407	14 465 790
		ПСКЗ	-	-	410 375	156 950	567 325
- МСБ		Стадія 1	3 006 848	1 456 526	767 591	-	5 230 965
		Стадія 2	260 453	725 397	2 070 838	-	3 056 688
		Стадія 3	-	255 636	1 798 433	379 341	2 433 410
		ПСКЗ	-	-	-	-	-
- Фізичні особи		Стадія 1	3 129 780	431 958	791	35	3 562 564
		Стадія 2	1 786	75 271	26 486	-	103 543
		Стадія 3	-	288 475	4 877	1 726 460	2 019 812
		ПСКЗ	4 921	299	-	11 390	16 610
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід							
Зобов'язання з надання кредитів:	10	Стадія 1	5 895 024	-	-	-	5 895 024
		Стадія 2	17 253 807	100 784	-	-	17 354 591
		Стадія 3	-	-	-	2 015 955	2 015 955
- Юридичні особи		Стадія 1	515 633	3 100 809	779 797	-	4 396 239
		Стадія 2	-	1 647 491	671 848	-	2 319 339
		Стадія 3	4 891	-	312 267	333 372	650 530
- МСБ		Стадія 1	277 452	143 074	109 333	-	529 859
		Стадія 2	11 915	50 350	30 488	-	92 753
		Стадія 3	-	24 815	5 648	3 317	33 780
- Фізичні особи		Стадія 1	2 763 006	57 257	227	218	2 820 708
		Стадія 2	20	5 423	2 744	-	8 187
		Стадія 3	-	12 326	622	11 522	24 470
Фінансові гарантії, гарантії за векселями та акредитиви (за винятком покритих акредитивів):							
- Юридичні особи	21	Стадія 1	968 197	2 873 770	2 195 840	-	6 037 807
		Стадія 2	-	2 017 380	4 366 630	-	6 384 010
		Стадія 3	-	-	55 072	-	55 072
- МСБ		Стадія 1	48 508	4 240	7 134	-	59 882
		Стадія 2	-	148 467	1 429	-	149 896
		Стадія 3	-	-	-	-	-
Всього			72 865 264	28 735 353	52 216 834	7 020 488	160 837 939

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У таблиці нижче представлено опис щодо групування залишків за категоріями рейтингу:

Опис рівня внутрішнього рейтингу	Кількість днів прострочки	Рівень внутрішнього рейтингу	Рейтинг зовнішнього міжнародного рейтингового агентства (за шкалою Fitch), контрагенти-нерезиденти	Рейтинг зовнішнього міжнародного рейтингового агентства (за шкалою Fitch) та рівень внутрішнього рейтингу банків-резидентів та емітентів цінних паперів
Високий рейтинг	Прострочка платежів відсутня	A1, A2, A3	AAA+ до BBB-	Для банків-резидентів - при внутрішньобанківському рейтингу зі значенням рейтингу 1, 2 і CC (рейтинг України) Для емітентів цінних паперів - облігації внутрішньої державної позики та муніципальні облігації
Стандартний рейтинг	Від 1 до 30 днів, від 31 до 60 днів	B1, B2, B3	BB+ до B-	Для банків-резидентів при внутрішньобанківському рейтингу зі значенням 3 (значення рейтингу за міжнародною шкалою CC та нижче або NR) Для емітентів цінних паперів - які не мають рейтингу та віднесені до Стадії 1
Нижче стандартного рейтингу	Від 61 до 90 днів	C1, C2, C3, D1, D2, D3	CCC до C	Для банків-резидентів при внутрішньобанківському рейтингу зі значенням 4 (значення рейтингу за міжнародною шкалою CC та нижче або NR) Для емітентів цінних паперів - які не мають рейтингу та віднесені до Стадії 2
Знецінені	Більше 90 днів	E	D	Для банків-резидентів при внутрішньобанківському рейтингу зі значенням 5 (значення рейтингу за міжнародною шкалою D або NR) Для емітентів цінних паперів які не мають рейтингу та віднесені до Стадії 3

Рівень внутрішнього рейтингу для сегментів роздрібного, малого та мікробізнесу (частина МСБ) або інших клієнтів, для яких не визначено внутрішній або міжнародний рейтинг, визначається на основі кількості днів прострочки (колонка 2). При цьому, для сегментів роздрібного, малого та мікробізнесу у Стадії 3, рейтинг не може бути вищим за «Стандартний» навіть при відсутності простроченої заборгованості.

Рівень внутрішнього рейтингу для сегментів корпоративного та середнього бізнесу (частина МСБ) визначається на основі внутрішнього рейтингу (колонка 3).

Рівень внутрішнього рейтингу для клієнтів нерезидентів визначається на основі міжнародних рейтингів. Рівень внутрішнього рейтингу для Банків резидентів а емітентів цінних паперів визначається на основі нижчого значення внутрішнього або міжнародного рейтингу (колонка 4).

Для облігацій внутрішньої державної позики та муніципальних облігацій завжди визначається високий рейтинг (колонка 4). Розкриття зовнішнього кредитного рейтингу за цими фінансовими інструментами наводиться у розділі Класифікація фінансових активів Банку за зовнішніми кредитними рейтингами цієї примітки.

Географічна концентрація

Нижче наведено інформацію про географічну концентрацію монетарних активів та зобов'язань:

	30 червня 2023				Всього
	Україна	Країни-члени ОЕСР	Банки країн СНД та інші іноземні банки	в тому числі російська федерація та республіка білорусь	
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	23 393 406	20 725 222	5 753	–	44 124 381
Кредити та аванси банкам	644 684	1 722 466	–	–	2 367 150
Кредити та аванси клієнтам	59 573 840	–	–	–	59 573 840
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	42 590 133	23	–	–	42 590 156
Похідні фінансові активи	10 293	3 774	–	–	14 067
Інші фінансові активи	540 509	4 432	736	–	545 677

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

30 червня 2023					
	Україна	Країни-члени ОЕСР	Банки країн СНД та інші іноземні банки	в тому числі російська федерація та республіка білорусь	Всього
Зобов'язання	126 752 865	22 455 917	6 489	–	149 215 271
Кошти банків	4 503 411	–	8 033	8 033	4 511 444
Кошти клієнтів	133 395 403	–	–	–	133 395 403
Похідні фінансові зобов'язання	1 916	364	–	–	2 280
Інші залучені кошти	1 199 949	2 724 809	–	–	3 924 758
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	172 621	–	–	–	172 621
Інше забезпечення	260 461	–	–	–	260 461
Інші фінансові зобов'язання	555 169	37 311	5 012	3 110	597 492
	140 088 930	2 762 484	13 045	11 143	142 864 459
Різниця між активами та зобов'язаннями	(13 336 065)	19 693 433	(6 556)	(11 143)	6 350 812

31 грудня 2022					
	Україна	Країни-члени ОЕСР	Банки країн СНД та інші іноземні банки	в тому числі російська федерація та республіка білорусь	Всього
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	15 020 143	20 326 029	615	–	35 346 787
Кредити та аванси банкам	408 330	1 253 618	758 621	–	2 420 569
Похідні фінансові активи	14 973	96	–	–	15 069
Кредити та аванси клієнтам	64 759 128	–	–	–	64 759 128
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	23 217 129	20	–	–	23 217 149
Інші фінансові активи	900 754	–	–	–	900 754
	104 320 457	21 579 763	759 236	–	126 659 456
Зобов'язання					
Кошти банків	6 559 493	–	8 033	8 033	6 567 526
Кошти клієнтів	112 778 613	–	–	–	112 778 613
Похідні фінансові зобов'язання	346	391	–	–	737
Інші залучені кошти	664 241	2 721 617	–	–	3 385 858
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	302 743	–	–	–	302 743
Інше забезпечення	396 062	–	–	–	396 062
Інші фінансові зобов'язання	731 679	34 887	4 807	2 862	771 373
	121 433 177	2 756 895	12 840	10 895	124 202 912
Різниця між активами та зобов'язаннями	(17 112 720)	18 822 868	746 396	(10 895)	2 456 544

Ризик ліквідності та управління джерелами фінансування

Ризик ліквідності – це ризик, який виникає через неспроможність Банку виконати свої зобов'язання в належні строки, не зазнавши при цьому неприйнятних втрат, або через нездатність управляти незапланованими відтоками коштів, змінами джерел фінансування та/або виконувати позабалансові зобов'язання. З метою обмеження цього ризику керівництво використовує різні джерела фінансування додатково до своєї основної бази депозитів. Керівництво також здійснює щоденне управління ліквідністю Банку з урахуванням залишків коштів на кореспондентських рахунках та планів щодо надходжень та відтоків коштів; управління поточною ліквідністю строком до 1 місяця шляхом визначення потреб Банку у ліквідних коштах та визначення величини розриву ліквідності протягом зазначеного періоду; управління ліквідністю на строк більше одного місяця шляхом оцінки ступеня невідповідності строкової структури активів строковій структурі пасивів та розробки заходів щодо підтримання у майбутньому відповідного рівня ліквідності Банку.

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків від звітної дати до дати погашення здійснюється згідно з відповідним договором.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років Банк дотримувався нормативних вимог Національного банку України за нормативами ліквідності щодо мінімального рівня коефіцієнту покриття ліквідності в усіх валютах та окремо в іноземних валютах (нормативні значення станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років становлять не менше 100%) та щодо мінімального значення коефіцієнту чистого стабільного фінансування (нормативне значення станом на 30 червня 2023 становить не менше 100% та 31 грудня 2022 років становить не менше 90%). Значення коефіцієнтів покриття ліквідності в усіх валютах та окремо в іноземних валютах, та коефіцієнту чистого стабільного фінансування становлять:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
LCR _{вв} , коефіцієнт покриття ліквідністю за всіма валютами	193,11%	142,73%
LCR _{ів} , коефіцієнт покриття ліквідністю в іноземній валюті	247,76%	167,15%
NSFR, коефіцієнт чистого стабільного фінансування	143,66%	113,89%

Аналіз активів та зобов'язань Банку за строками їх очікуваного відшкодування або погашення наведений у Примітці 29.

Аналіз фінансових зобов'язань за строками, що залишились до погашення

У таблицях нижче подано інформацію щодо майбутніх недисконтованих грошових потоків за фінансовими зобов'язаннями станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років в розрізі строків, що залишились до погашення згідно з умовами договорів. Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу, які представлені в розрізі сум до отримання та до сплати за строками, що залишились до погашення. Зобов'язання, що підлягають погашенню за вимогою, вважаються такими, що підлягають виплаті на найбільш ранню можливу дату. Однак, Банк розраховує на те, що значна частина клієнтів не вимагатиме виплат на найбільш ранню можливу дату.

Банк порушив нефінансові ковенанти за іншими залученими коштами, отриманими від кредитних установ, які передбачають подію дефолту та перехресного дефолту за договорами кредиту. Кредитори, у відповідності до діючих договорів, мають право вимагати дострокового погашення заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями, сума довгострокових зобов'язань 3 364 589 тис. грн. (2022: 3 339 098 тис. грн.) класифікована як зобов'язання на вимогу. Інформація щодо отриманих Банком листів відмов від вимог виконання відповідних ковенантів («waiver») від кредиторів наведена у Примітці 3.

Фінансові зобов'язання станом на 30 червня 2023	На вимогу та до 3 місяців	Від 3 до 12 місяців	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Всього
Кошти Національного банку України	63 014	187 331	1 381 274	–	1 631 619
Кошти інших банків	3 511 880	–	–	–	3 511 880
Інші залучені кошти	3 923 769	33 342	169 904	524 660	4 651 675
Похідні фінансові інструменти:					
- суми до отримання за договором	(446 098)	–	–	–	(446 098)
- суми до сплати за договором	448 378	–	–	–	448 378
Кошти клієнтів	122 620 150	10 681 763	996 626	2 136	134 300 675
Інші фінансові зобов'язання	435 804	71 295	149 774	–	656 873
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	130 556 897	10 973 731	2 697 578	526 796	144 755 002

Фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2022	На вимогу та до 3 місяців	Від 3 до 12 місяців	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Всього
Кошти Національного банку України	61 644	188 356	1 505 479	–	1 755 479
Кошти інших банків	5 568 569	–	–	–	5 568 569
Інші залучені кошти	3 853 144	1 638	14 332	45 536	3 914 650
Похідні фінансові інструменти:					
- суми до отримання за договором	(292 305)	–	–	–	(292 305)
- суми до сплати за договором	293 042	–	–	–	293 042
Кошти клієнтів	102 883 214	9 518 688	887 375	1 557	113 290 834
Інші фінансові зобов'язання	584 832	62 555	123 986	–	771 373
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	112 952 140	9 771 237	2 531 172	47 093	125 301 642

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У наведеній нижче таблиці відображено строки погашення договірних та умовних фінансових зобов'язань Банку, які передбачені відповідними договорами. Усі невиконані зобов'язання з надання позик включаються в той часовий період, що містить найбільш ранню дату, до якої клієнт може вимагати їх виконання. У випадку договорів фінансової гарантії максимальна сума гарантії відноситься на найбільш ранній період, у якому ця гарантія може вимагатись.

	<i>На вимогу</i>
30 червня 2023 року	22 074 171
31 грудня 2022 року	24 130 590

Операційний ризик

Операційний ризик – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників або інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем або внаслідок зовнішніх факторів.

Основним органом управління операційним ризиком в Банку є Правління, до повноважень якого входить встановлення принципів, що забезпечать методику ефективного управління та контролю операційних ризиків. Комітет з питань управління операційними ризиками є колегіальним органом Правління, до функцій якого входить втілення політики управління операційним ризиком, удосконалення бізнес-процесів, запровадження систем / додаткових систем внутрішнього контролю, розробка комплексу заходів за результатами розгляду операційних інцидентів.

Інформація про те, як Банк здійснював операційну діяльність в умовах війни наведено у Примітці 2.

Процентний ризик

Процентний ризик – це наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу Банку, який виникає внаслідок несприятливих змін процентних ставок на ринку. Цей ризик впливає як на прибутковість Банку, так і на економічну вартість його активів, зобов'язань та позабалансових інструментів. Наведена нижче таблиця відображає чутливість до можливих змін у процентних ставках при незмінному значенні всіх інших змінних звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід Банку.

Чутливість звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід відображає вплив припустимих змін у процентних ставках на чистий процентний дохід Банку за один рік, що виникає внаслідок розривів активів та зобов'язань за строковістю до перегляду процентної ставки, яка відображає строковість до перегляду базової ставки для інструментів з плаваючою (змінюваною) процентною ставкою та строковість до погашення для інструментів з фіксованою процентною ставкою.

Чутливість звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (за методом розривів строковості до переоцінки)

30 червня 2023						
	До 1 місяця	Від 1 місяця до 3 місяців	Від 3 до 12 місяців	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Всього
Активи	43 966 870	15 794 870	28 637 739	30 571 201	2 192 294	121 162 974
Зобов'язання	101 982 143	9 772 402	10 090 855	826 184	37 204	122 708 788
Різниця між активами та зобов'язаннями	(58 015 273)	6 022 468	18 546 884	29 745 017	2 155 090	(1 545 814)
1%	(556 311)	50 160	69 614	–	–	(436 537)
-1%	556 311	(50 160)	(69 614)	–	–	436 537

30 червня 2022						
	До 1 місяця	Від 1 місяця до 3 місяців	Від 3 до 12 місяців	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Всього
Активи	39 311 424	9 973 958	37 264 122	29 166 878	2 811 053	118 527 435
Зобов'язання	97 142 193	9 714 409	8 449 671	2 338 761	293	117 645 327
Різниця між активами та зобов'язаннями	(57 830 769)	259 549	28 814 451	26 828 117	2 810 760	882 108
1%	(554 542)	2 162	108 153	–	–	(444 227)
-1%	554 542	(2 162)	(108 153)	–	–	444 227

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик зміни справедливої вартості або майбутніх грошових потоків від фінансових інструментів внаслідок коливання ринкових змінних, як, наприклад, процентні ставки, обмінні курси валют та дохідність цінних паперів. Банк класифікує ринкові ризики як торгові та неторгові. Ризик за неторговими позиціями управляється та контролюється з використанням аналізу чутливості.

Валютний ризик

Валютний ризик – наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют та цін на банківські метали. Комітет з питань управління активами та пасивами Банку встановлює ліміти за позиціями в іноземній валюті згідно з вимогами Національного банку України. Моніторинг позицій здійснюється на щоденній основі.

Основні позиції активів та зобов'язань у іноземних валютах на 30 червня 2023 року представлені таким чином:

	Гривня	Долари США	Євро	Інші валюти	Всього
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	20 704 213	13 700 282	9 620 763	99 123	44 124 381
Кредити та аванси банкам	237 046	1 750 415	95 030	284 659	2 367 150
Кредити та аванси клієнтам	34 220 360	14 141 589	11 211 891	–	59 573 840
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	42 422 422	144 450	23 284	–	42 590 156
Інвестиційна нерухомість	156 366	–	–	–	156 366
Поточні податкові активи	2 537 775	–	–	–	2 537 775
Відстрочені податкові активи	30 387	–	–	–	30 387
Основні засоби та нематеріальні активи	1 196 167	–	–	–	1 196 167
Активи з права користування	190 870	–	–	–	190 870
Інше фінансові активи	516 747	21 427	7 503	–	545 677
Інші нефінансові активи	482 400	20 842	6 192	37 451	546 885
Загальна сума активів	102 694 753	29 779 005	20 964 663	421 233	153 859 654
Зобов'язання					
Кошти банків	1 125 429	2 323 941	962 747	99 327	4 511 444
Кошти клієнтів	88 159 321	27 513 111	17 500 102	222 869	133 395 403
Інші залучені кошти	849 294	–	3 075 464	–	3 924 758
Резерви за кредитними зобов'язаннями	156 319	1 195	15 107	–	172 621
Інше забезпечення	260 460	–	1	–	260 461
Інші фінансові зобов'язання	403 222	69 487	108 086	16 697	597 492
Інші нефінансові зобов'язання	532 207	3 746	–	–	535 953
Загальна сума зобов'язань	91 486 252	29 911 480	21 661 507	338 893	143 398 132
Чиста довга/(коротка) визнана позиція	11 208 501	(132 475)	(696 844)	82 340	
Активи до отримання	266 835	433 183	1 065 216	15 281	1 780 515
Активи до відправлення	–	(1 209 999)	(501 282)	(57 447)	(1 768 728)
Чиста довга/(коротка) невизнана позиція	266 835	(776 816)	563 934	(42 166)	
Загальна довга/(коротка) визнана та невизнана позиція	11 475 336	(909 291)	(132 910)	40 174	

Основні позиції активів та зобов'язань у іноземних валютах на 31 грудня 2022 року представлені таким чином:

	Гривня	Долари США	Євро	Інші валюти	Всього
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	13 864 043	15 031 176	6 371 311	80 257	35 346 787
Кредити та аванси банкам	543	2 117 697	25 792	276 537	2 420 569
Кредити та аванси клієнтам	38 771 373	14 775 687	11 212 068	–	64 759 128
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	22 770 125	446 669	355	–	23 217 149
Інвестиційна нерухомість	156 366	–	–	–	156 366
Поточні податкові активи	2 690 423	–	–	–	2 690 423
Відстрочені податкові активи	30 138	–	–	–	30 138
Основні засоби та нематеріальні активи	1 234 025	–	–	–	1 234 025
Активи з права користування	166 113	–	–	–	166 113
Інше фінансові активи	833 148	58 946	8 661	–	900 755
Інші нефінансові активи	572 265	55 116	35 578	46 468	709 427
Всього активи	81 088 562	32 485 291	17 653 765	403 262	131 630 880

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Гривня	Долари США	Євро	Інші валюти	Всього
Зобов'язання					
Кошти банків	1 468 066	4 849 559	140 053	109 848	6 567 526
Кошти клієнтів	72 579 652	25 940 206	14 041 727	217 028	112 778 613
Інші залучені кошти	327 391	–	3 058 467	–	3 385 858
Резерви за кредитними зобов'язаннями	295 935	5 359	1 449	–	302 743
Інше забезпечення	396 047	–	15	–	396 062
Інші фінансові зобов'язання	635 772	44 745	65 391	25 465	771 373
Інші нефінансові зобов'язання	454 583	20 219	44 683	7 430	526 915
Всього зобов'язання	76 157 446	30 860 088	17 351 785	359 771	124 729 090
Чиста довга/(коротка) визнана позиція	4 931 116	1 625 203	301 980	43 491	
Активи до отримання	2 941 048	401 418	31 161	10 834	3 384 461
Активи до відправлення	–	(2 829 876)	(524 899)	(15 354)	(3 370 129)
Чиста довга/(коротка) невизнана позиція	2 941 048	(2 428 458)	(493 738)	(4 520)	
Загальна довга/(коротка) визнана та невизнана позиція	7 872 164	(803 255)	(191 758)	38 971	

У наступній таблиці представлені валюти, в яких Банк має значні позиції станом на 30 червня 2023 та 2022 років за монетарними активами та зобов'язаннями. Проведений аналіз полягає в розрахунку впливу можливої зміни у валютних курсах по відношенню до української гривні на звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (внаслідок наявності неторгових монетарних активів і зобов'язань, справедлива вартість яких чутлива до змін валютного курсу). Наведене у таблиці від'ємне значення відображає потенційне чисте зменшення в звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід чи власному капіталі, а додатні значення відображають потенційне чисте збільшення.

Валюта	Збільшення валютного курсу, % 30 червня 2023	Вплив на прибуток до оподаткування 30 червня 2023	Збільшення валютного курсу, % 30 червня 2022	Вплив на прибуток до оподаткування 30 червня 2022
Долар США	25,00%	(227 323)	14,00%	(2 664)
Євро	25,00%	(33 228)	15,00%	(14 541)

Валюта	Зменшення валютного курсу, % 30 червня 2023	Вплив на прибуток до оподаткування 30 червня 2023	Зменшення валютного курсу, % 30 червня 2022	Вплив на прибуток до оподаткування 30 червня 2022
Долар США	-25,00%	227 323	-11,00%	2 093
Євро	-25,00%	33 228	-13,00%	12 602

28. Оцінка справедливої вартості

Справедлива вартість визначається як ціна, яка була б отримана у результаті продажу активу або сплачена у результаті передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи ця ціна безпосередньо спостерігається на ринку або оцінена із використанням іншої методики оцінки.

Справедлива вартість визначалася Банком з використанням наявної ринкової інформації, якщо така існує, та відповідних методів оцінки. Однак, для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціночної справедливої вартості необхідні певні судження. Оцінки, представлені в цій фінансовій звітності, можуть не відображати суми, які Банк зможе отримати при фактичній реалізації наявного в нього пакета тих чи інших активів чи повинен буде сплатити при передачі зобов'язань.

Банк використовує таку ієрархію для визначення справедливої вартості активів та зобов'язань і розкриття інформації про неї в розрізі моделей оцінки:

- 1-й рівень: котирування (нескориговані) цін на активних ринках для ідентичних активів чи зобов'язань;
- 2-й рівень: методи, дані в основі яких, що мають значний вплив на справедливую вартість, є такими, що прямо чи опосередковано спостерігаються на ринку;
- 3-й рівень: методи, дані в основі яких, що мають значний вплив на справедливую вартість, не спостерігаються на ринку.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку, які оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі, а також справедлива вартість будівель

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Деякі фінансові активи та фінансові зобов'язання, а також будівлі Банку, оцінюються за справедливою вартістю на кінець звітного періоду. Нижче подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих активів та зобов'язань (зокрема, методики оцінки та використані вхідні дані):

Активи/зобов'язання	Рівень ієрархії справедливої вартості	Методики оцінки та ключові вхідні дані
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2	Дисконтовані потоки грошових коштів: майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої суттєві дані прямо або опосередковано спостерігаються. Оцінки використовують одну або декілька визначених цін для звичайних операцій, які піддаються спостереженню на ринку, який не вважається активним.
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	3	Дисконтовані потоки грошових коштів: майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню, відносяться припущення щодо майбутніх фінансових показників емітента, його профілю ризику, а також економічні припущення щодо галузі та географічної юрисдикції, в якій емітент здійснює свою діяльність.
Кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток та Кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	3	Дисконтовані потоки грошових коштів: майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню, відносяться припущення щодо майбутніх фінансових показників позичальника, його профілю ризику, а також економічні припущення щодо галузі та географічної юрисдикції, в якій позичальник здійснює свою діяльність.
Похідні фінансові інструменти	2	Дисконтовані потоки грошових коштів: майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик від різних контрагентів.
Будівлі та земельні ділянки, Інвестиційна нерухомість	3	Банк залучає незалежних оцінювачів для визначення справедливої вартості будівель та земельних ділянок та інвестиційної нерухомості, при цьому використовується порівняльний підхід до оцінки, а для об'єктів, які не мають ринкових аналогів використовується дохідний підхід. Для порівняльного підходу до оцінки ціни ринкових продажів по зіставних об'єктах нерухомості у безпосередній близькості коригуються з врахуванням різниці в основних параметрах (таких як площа об'єкту нерухомості). Основним параметром, що використовується при даному методі оцінки є ціна за квадратний метр об'єкту нерухомості.
Кредити та аванси банкам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	2	Фінансові активи в банківських металах визнаються за справедливою вартістю через прибутки або збитки. Вартість активів змінюється на щоденній основі в залежності від ціни банківських металів та офіційного курсу, що оприлюднюється НБУ щодо банківських металів на ринку України. Балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості.
Кошти банків, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	2	Фінансові зобов'язання в банківських металах визнаються за справедливою вартістю через прибутки або збитки. Вартість зобов'язань змінюється на щоденній основі в залежності від ціни банківських металів та офіційного курсу, що оприлюднюється НБУ щодо банківських металів на ринку України. Балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості.
Кошти клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	2	Фінансові зобов'язання в банківських металах визнаються за справедливою вартістю через прибутки або збитки. Вартість зобов'язань змінюється на щоденній основі в залежності від ціни банківських металів та офіційного курсу, що оприлюднюється НБУ щодо банківських металів на ринку України. Балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У таблиці нижче поданий аналіз активів та зобов'язань, представлених у звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю, у розрізі рівнів ієрархії джерел справедливої вартості:

30 червня 2023				
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, які оцінюються за справедливою вартістю				
Кредити та аванси банкам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	–	284 659	–	284 659
Похідні фінансові активи	–	14 067	–	14 067
Кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	–	–	45 343	45 343
Кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	–	2 245	2 245
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	23	40 930 000	1 660 133	42 590 156
Інвестиційна нерухомість	–	–	156 366	156 366
Будівлі та земельні ділянки	–	–	860 645	860 645
Всього	23	41 228 726	2 724 732	43 953 481

Зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю

Кошти банків, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	–	79 493	–	79 493
Похідні фінансові зобов'язання	–	2 280	–	2 280
Кошти клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	–	174 252	–	174 252
Всього	–	256 025	–	256 025

31 грудня 2022				
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, які оцінюються за справедливою вартістю				
Кредити та аванси банкам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	–	276 538	–	276 538
Похідні фінансові активи	–	15 069	–	15 069
Кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	–	–	60 654	60 654
Кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	–	2 244	2 244
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	20	21 851 904	1 365 225	23 217 149
Інвестиційна нерухомість	–	–	156 366	156 366
Будівлі та земельні ділянки	–	–	839 734	839 734
Всього	20	22 143 511	2 424 223	24 567 754

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	31 грудня 2022			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю				
Кошти банків, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	–	82 465	–	82 465
Похідні фінансові зобов'язання	–	737	–	737
Кошти клієнтів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	–	164 883	–	164 883
Всього	–	248 085	–	248 085

Зміни у категорії фінансових інструментів 3-го рівня, оцінених за справедливою вартістю

У таблиці нижче представлені зміни у сумах активів та зобов'язань 3-го рівня, які оцінюються за справедливою вартістю:

	На 1 січня 2023	Перехід в 3-тій рівень	Нереалізований дохід (переоцінка)	Придбання / нові активи	Реалізація	Погашення	Уцінка, визнана у складі власного капіталу та зміна резерву	Нараховані відсотки у складі процентних доходів	На 30 червня 2023
Фінансові активи									
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 365 225	–	–	–	–	(43 879)	233 797	104 990	1 660 133
Кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	60 654	–	237	–	–	(19 510)	–	3 962	45 343

Вплив змін у ключових припущеннях на оцінки справедливої вартості фінансових інструментів 3-го рівня, оцінюваних за справедливою вартістю

У таблиці нижче представлено вплив використання можливих альтернативних припущень на оцінки справедливої вартості інструментів 3-го рівня:

	30 червня 2023		31 грудня 2022	
	Балансова вартість	Вплив можливих альтернативних припущень	Балансова вартість	Вплив можливих альтернативних припущень
Фінансові активи				
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 660 133	2 948 / (2 948)	1 365 225	102 083 / (90 079)
Кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	45 343	842 / (806)	60 654	1 258 / (1 205)

Для аналізу впливу на вартість інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, використовувалось припущення щодо зміни величини відсоткової ставки. Зменшення відсоткової ставки на 10% призведе до збільшення справедливої вартості на 2 948 тис. грн. (2022: 102 083 тис. грн.). Збільшення відсоткової ставки на 10% призведе до зменшення справедливої вартості на 2 949 тис. грн. (2022: 90 079 тис. грн.).

Для аналізу впливу на вартість кредитів клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, використовувалось припущення щодо зміни величини ставки дисконтування майбутніх грошових потоків. Зменшення ставки дисконтування на 10% призведе до збільшення справедливої вартості на 842 тис. грн. (2022: 1 258 тис. грн.). Збільшення ставки дисконтування на 10% призведе до зменшення справедливої вартості на 806 тис. грн. (2022: 1 205 тис. грн.).

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, які не відображаються за справедливою вартістю

Оцінена справедлива вартість фінансових активів і фінансових зобов'язань визначається з використанням ринкових цін, методів дисконтованих грошових потоків та інших належних методів оцінки вартості і може не відображати справедливую вартість цих інструментів на дату затвердження цієї фінансової звітності. Такі розрахунки не відображають жодних премій або дисконтів, що можуть виникнути внаслідок пропозиції на продаж одночасно всієї суми певного фінансового інструмента. Оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо очікуваних у майбутньому грошових потоків, поточних економічних умов, характеристик ризику різних фінансових інструментів та інших факторів.

Грошові кошти та їх еквіваленти та кредити та аванси банкам представлені залишками на кореспондентських рахунках та короткостроковими депозитами. У зв'язку з короткостроковим характером цих фінансових інструментів та відповідними фактичними процентними ставками, встановленими по подібних фінансових інструментах, балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів, залишків коштів у інших банках приблизно дорівнює їх справедливій вартості.

Для визначення справедливої вартості прогнозні грошові потоки дисконтуються за ринковими ставками, встановленими на звітну дату по аналогічних інструментах.

Фінансові активи / фінансові зобов'язання	Рівень ієрархії справедливої вартості	Методики оцінки та ключові вихідні дані
Кредити та аванси клієнтам	3	Дисконтовані потоки грошових коштів: майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню. До даних, що не піддаються спостереженню, відносяться припущення щодо майбутніх фінансових показників контрагента, його профілю ризику, а також економічні припущення щодо галузі та географічної юрисдикції, в якій контрагент здійснює свою діяльність. До найсуттєвіших вихідних даних належала ставка дисконтування, яка відображає кредитний ризик контрагентів.
Кошти клієнтів	3	Дисконтовані потоки грошових коштів: майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням даних, що не піддаються спостереженню.

30 червня 2023				
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, справедлива вартість яких розкривається				
Кредити та аванси банкам	–	2 082 491	–	2 082 491
Кредити та аванси клієнтам	–	–	56 729 029	56 729 029
Всього	–	2 082 491	56 729 029	58 811 520
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається				
Кошти Національного банку України	–	999 564	–	999 564
Кошти інших банків	–	3 432 387	–	3 432 387
Інші залучені кошти	–	3 924 758	–	3 924 758
Кошти клієнтів	–	–	133 342 379	133 342 379
Всього	–	8 356 709	133 342 379	141 699 088

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	31 грудня 2022			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, справедлива вартість яких розкривається				
Кредити та аванси банкам	–	2 144 031	–	2 144 031
Кредити та аванси клієнтам	–	–	63 338 814	63 338 814
Всього	–	2 144 031	63 338 814	65 482 845
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається				
Кошти Національного банку України	–	998 956	–	998 956
Кошти інших банків	–	5 486 105	–	5 486 105
Інші залучені кошти	–	3 385 858	–	3 385 858
Кошти клієнтів	–	–	112 607 571	112 607 571
Всього	–	9 870 919	112 607 571	122 478 490

Нижче наводиться порівняння балансової вартості та справедливої вартості в розрізі класів фінансових інструментів Банку, що не обліковуються за справедливою вартістю в звіт про фінансовий стан. У таблиці не наводяться значення справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	30 червня 2023		31 грудня 2022	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Фінансові активи				
Кредити та аванси банкам	2 082 491	2 082 491	2 144 031	2 144 031
Кредити та аванси клієнтам	59 526 252	56 729 029	64 696 230	63 338 814
Всього активів	61 608 743	58 811 520	66 840 261	65 482 845
Фінансові зобов'язання				
Кошти Національного банку України	999 564	999 564	998 956	998 956
Кошти інших банків	3 432 387	3 432 387	5 486 105	5 486 105
Інші залучені кошти	3 924 758	3 924 758	3 385 858	3 385 858
Кошти клієнтів	133 221 151	133 342 379	112 613 730	112 607 571
Всього зобов'язань	141 577 860	141 699 088	122 484 649	122 478 490

29. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз активів та зобов'язань за очікуваними строками погашення. Інформація про договірні недисконтовані зобов'язання Банку стосовно погашення наведена у Примітці 27.

	30 червня 2023				31 грудня 2022			
	На вимогу/ До одного року	Понад один рік	Без строку погашення	Всього	На вимогу/ До одного року	Понад один рік	Без строку погашення	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	44 124 381	–	–	44 124 381	35 346 787	–	–	35 346 787
Кредити та аванси банкам	2 367 150	–	–	2 367 150	2 420 569	–	–	2 420 569
Кредити та аванси клієнтам	33 420 874	26 152 966	–	59 573 840	39 625 091	25 134 037	–	64 759 128
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	15 589 367	27 000 789	–	42 590 156	7 675 568	15 541 581	–	23 217 149
Похідні фінансові активи	14 067	–	–	14 067	15 069	–	–	15 069
Інвестиційна нерухомість	–	–	156 366	156 366	–	–	156 366	156 366
Поточні податкові активи	–	2 537 775	–	2 537 775	–	2 690 423	–	2 690 423
Відстрочені податкові активи	–	30 387	–	30 387	–	30 138	–	30 138
Основні засоби та нематеріальні активи	–	–	1 196 167	1 196 167	–	–	1 234 025	1 234 025
Активи з права користування	–	–	190 870	190 870	–	–	166 113	166 113
Інші фінансові активи	540 316	5 361	–	545 677	889 087	11 668	–	900 755
Інші нефінансові активи	204 618	342 267	–	546 885	330 205	42 158	337 064	709 427
Всього	96 260 773	56 069 545	1 543 403	153 873 721	86 302 376	43 450 005	1 893 568	131 645 949

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	30 червня 2023				31 грудня 2022			
	На вимогу/ До одного року	Понад один рік	Без строку погашення	Всього	На вимогу/ До одного року	Понад один рік	Без строку погашення	Всього
Кошти банків	3 511 880	999 564	–	4 511 444	5 568 570	998 956	–	6 567 526
Кошти клієнтів	132 424 337	971 066	–	133 395 403	111 896 149	882 464	–	112 778 613
Похідні фінансові зобов'язання	2 280	–	–	2 280	737	–	–	737
Інші залучені кошти	3 386 629	538 129	–	3 924 758	3 339 743	46 115	–	3 385 858
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	169 292	3 329	–	172 621	298 185	4 558	–	302 743
Інше забезпечення	260 461	–	–	260 461	395 995	68	–	396 063
Інші фінансові зобов'язання	405 083	192 409	–	597 492	609 112	162 261	–	771 373
Інші нефінансові зобов'язання	530 483	5 470	–	535 953	520 663	6 252	–	526 915
Всього	140 690 445	2 709 967	–	143 400 412	122 629 154	2 100 674	–	124 729 828
Чиста сума	(44 429 672)	53 359 578	1 543 403	10 473 309	(36 326 778)	41 349 331	1 893 568	6 916 121

Банк представив у статті «Інші залучені кошти» строкові кредити, залучені від кредитних установ у сумі 3 364 589 тис. грн (2022: 3 339 098 тис. грн.). як кошти на вимогу у зв'язку із порушенням ковенант. В Примітці 27 наведена інформація щодо порушення ковенант.

Керівництво Банку вважає, що від'ємний розрив ліквідності (розрив ліквідності між фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями зі строком погашення «до року» станом на 30 червня 2023 року складає (43 843 346) тис. грн.) є контрольованим та не загрожує здатності Банку своєчасно та в повному обсязі розраховуватись за власними зобов'язаннями. Так, Банк має обсяг вторинного резерву ліквідних коштів, що представлений:

► необтяженими цінними паперами – облігаціями внутрішньої державної позики України у сумі 16 574 287 тис. грн., муніципальними облігаціями у сумі 230 960 тис. грн., які характеризуються високим рівнем ліквідності та були віднесені до строку погашення «понад один рік», що можуть бути отримані шляхом продажу вказаних цінних паперів або шляхом залучення кредиту рефінансування від Національного банку України під заставу цих цінних паперів. Станом на 30 червня 2023 року, справедлива вартість цінних паперів, які можуть вважатись покриттям кумулятивного розриву ліквідності за часовим кошиком «до одного року», складає 16 805 247 тис. грн.;

► стабільними залишками коштів клієнтів на поточних та інших рахунках, що визначені за допомогою власних методик Банку, які базуються на статистичному аналізі коливань залишків на поточних рахунках клієнтів. Станом на 30 червня 2023 року, стабільні залишки на поточних та інших рахунках оцінюються в сумі 50 406 497 тис. грн. На основі припущення щодо здатності продовжувати свою діяльність на безперервній основі фактичний термін погашення стабільного залишку може розглядатися як «без строку погашення»;

Таким чином, від'ємний розрив ліквідності, що виник станом на 30 червня 2023 року, у сумі (43 843 346) тис. грн., на основі очікуваних строків реалізації зазначених фінансових інструментів змінюється на позитивний розрив ліквідності та може оцінюватися в розмірі 23 368 398 тис. грн.

30. Операції із зв'язаними сторонами

У ході своєї звичайної діяльності Банк надає позики та аванси, залучає депозити та здійснює інші операції із зв'язаними сторонами. Сторони вважаються зв'язаними у випадку, коли одна сторона має можливість контролювати іншу сторону через одного чи кількох посередників або здійснює суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових та операційних рішень. Умови операцій із зв'язаними сторонами встановлюються на щоденній основі і можуть бути відмінними від ринкових умов.

Станом на 30 червня 2023 року, 94,94% статутного капіталу Банку було у власності держави, під контролем Міністерства фінансів України (2022: 94,94%). Відповідно, операції та залишки із зв'язаними сторонами представляють собою операції з державою, суб'єктами господарювання, зв'язаними з органами державної влади (прямо та опосередковано), членами провідного управлінського персоналу Банку та суб'єктами господарювання, які контролюються, мають спільний контроль або знаходяться під їх суттєвим впливом.

Суб'єкти господарювання, зв'язані з органами державної влади – суб'єкти господарювання, які контролюються, перебувають під спільним контролем або суттєвим впливом органів державної влади.

Органи державної влади – органи державної влади, урядові агенції та подібні органи державної влади – місцеві, національні або міжнародні.

Ключовий управлінський персонал - члени Правління та Наглядової ради Банку.
Родичі членів Правління та Наглядової ради Банку включені до складу статті «Інші зв'язані сторони».

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

При розгляді взаємовідносин кожної можливої зв'язаної сторони особлива увага приділяється змісту відносин, а не тільки їхній юридичній формі. Обсяги операцій, залишки за операціями зі зв'язаними сторонами на кінець періоду та відповідні суми доходів і витрат за період були такими:

	30 червня 2023			31 грудня 2022 / 30 червня 2022		
	Підприємства, які контролю- ються державою	Інші зв'язані сторони	Ключовий управ- лінський персонал	Підприємства, які контролю- ються державою	Інші зв'язані сторони	Ключовий управ- лінський персонал
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	9 014 795	–	–	7 013 233	–	–
Поточні рахунки у Національному банку України	9 340 148	–	–	4 770 104	–	–
Поточні рахунки та рахунки овернайт в інших кредитних установах	383 707	–	–	171 902	–	–
Кошти в кредитних установах	9 810	–	–	9 162	–	–
Кредити та аванси клієнтам, валова балансова вартість	15 888 182	–	304	17 867 123	2 934	285
Мінус очікувані кредитні збитки/резерв під зменшення корисності	(891 291)	–	(14)	(948 828)	(31)	(10)
Інвестиції в цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	42 492 005	–	–	23 123 068	–	–
Активи з права користування	3 997	–	–	4 038	–	–
Зобов'язання						
Кошти Національного банку України	999 564	–	–	998 957	–	–
Кошти кредитних установ						
– поточні рахунки	6 136	–	–	12	–	–
– строкові депозити та кредити	1 199 949	–	–	664 241	–	–
– інші кошти	1 183	–	–	1 183	–	–
Кошти клієнтів:						
– поточні рахунки	40 802 364	9 630	19 320	19 857 268	151 512	30 624
– строкові рахунки	4 503 444	2 141	4 444	3 524 219	67 589	7 600
Орендні зобов'язання	5 350	–	–	5 277	–	–
Договірні та умовні зобов'язання						
Фінансові гарантії	3 692 108	–	–	4 154 416	–	–
Зобов'язання з надання кредитів	3 853 401	3 050	800	3 511 023	103	1 315
Акредитиви	213 392	–	–	567 598	–	–
Гарантії виконання	295 153	–	–	305 817	–	–

	30 червня 2023			31 грудня 2022 / 30 червня 2022		
	Підприємства, які контролю- ються державою	Інші зв'язані сторони	Ключовий управ- лінський персонал	Підприємства, які контролю- ються державою	Інші зв'язані сторони	Ключовий управ- лінський персонал
Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід						
Процентний дохід, розрахований з використанням методу ефективного відсотка:						
– кредити клієнтам	1 101 422	71	69	830 981	255	966
– інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2 184 541	–	–	1 608 197	–	–
– депозитні сертифікати Національного банку України	1 490 244	–	–	199 807	–	–
Процентні витрати:						
– кошти Національного банку України	124 580	–	–	440 357	–	–
– кошти кредитних установ	27 434	–	–	10 604	–	–
– кошти клієнтів	1 638 838	25	41	597 988	2 525	532
– орендні зобов'язання	489	–	–	587	73	–
Відновлення/(витрати) за кредитними збитками	57 537	51	461	(106 194)	59	(255)
Чисті прибутки від інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6 066	–	–	25 670	–	–
Інші доходи	3 075	–	–	354	107	469
Інші операційні витрати	133 331	–	71	113 799	340	608

За кредитами та авансами клієнтам, наданими зв'язаним сторонам, діапазон ставок наступний (%):

валюта	30 червня 2023		31 грудня 2022	
	Юридичні особи	Фізичні особи	Юридичні особи	Фізичні особи
UAH	10,4 – 33,5	42,0 – 42,0	10,4 – 33,5	42,0 – 42,0
USD	5,0 - 7,5	–	3,5 - 7,5	–
EUR	4,5 - 4,5	–	4,5 - 4,5	–

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

За коштами клієнтів: поточні рахунки, отриманими від зв'язаних сторін, діапазон ставок наступний (%):

валюта	30 червня 2023		31 грудня 2022	
	Юридичні особи	Фізичні особи	Юридичні особи	Фізичні особи
UAH	0 – 17,5	0 – 10,0	0 – 19,8	0 – 10,0
USD	0 – 0,1	0 – 0,1	0 – 0,8	0 – 0,1
EUR	-	0 – 0,0001	0 – 0,25	-

За коштами клієнтів: строкові рахунки, отриманими від зв'язаних сторін, діапазон ставок наступний (%):

валюта	30 червня 2023		31 грудня 2022	
	Юридичні особи	Фізичні особи	Юридичні особи	Фізичні особи
UAH	10,0 – 18,75	5,0 – 16,2	6,0 – 19,95	6,0 – 14,5
USD	0,1	0,01 – 1,2	2,5 – 3,7	0,05 – 1,2
EUR	0,01	0,01	-	0,01

Ризик концентрації

Ризик концентрації - ризик визначається Банком як ризик можливих втрат внаслідок концентрації ризику на конкретних інструментах, окремих операціях та галузях економіки.

Специфіка діяльності Банку пов'язана зі значними обсягами операцій із державними підприємствами, внаслідок чого виникає значна концентрація кредитного та інвестиційного ризиків щодо окремих контрагентів та груп пов'язаних контрагентів та галузей економіки.

Станом на 30 червня 2023 року, 50% активів та 33% зобов'язань були зосереджені в операціях з державними компаніями, Національним банком України, державними банками та державними органами (2022: 40% активів та 19% зобов'язань).

Банк здійснює управління ризиком концентрації у кредитному портфелі та портфелі цінних паперів шляхом встановлення лімітів для окремих контрагентів та груп контрагентів.

Виплати ключовому управлінському персоналу включали такі статті:

	30 червня 2023	30 червня 2022
Заробітна плата та премії	35 113	40 969
Всього виплати ключовому управлінському персоналу	35 113	40 969

31. Достатність капіталу

Політика Банку передбачає підтримку сталого рівня власного капіталу з метою забезпечення належної довіри з боку інвесторів, кредиторів та інших учасників ринку, а також сталого розвитку бізнесу в майбутньому. При цьому враховується і вплив рівня капіталу на прибутки акціонерів, у зв'язку з чим Банк визнає необхідність балансу між підвищенням прибутковості, що є можливим в результаті підвищення співвідношення запозиченого та власного капіталу, і перевагами та стабільністю, які забезпечуються за рахунок стійкості фінансової позиції.

Національний банк України як головний регулюючий орган встановлює вимоги до розміру капіталу Банку в цілому та здійснює моніторинг виконання цих вимог на основі звітності за національними стандартами. Банк та його окремі операції знаходяться під безпосереднім наглядом з боку національних регулюючих органів.

Згідно з існуючими вимогами до рівня капіталу, встановленими НБУ, банки повинні підтримувати показник співвідношення капіталу та активів, зважених на ризик («показник адекватності капіталу за українськими нормативними вимогами»), вище певного встановленого мінімального показника. Станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років зазначений мінімальний рівень, становить 10%. Банк відповідає нормативним вимогам щодо показника рівня капіталу за періоди, що закінчилися 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років.

Банк аналізує свою діяльність щодо виконання вимог до мінімального розміру капіталу, включаючи вимоги щодо адекватності капіталу, розраховані згідно з Базельською Угодою 1988 року, як визначено у документі Базельського комітету з банківського нагляду «Міжнародна конвергенція: виміри капіталу та стандарти капіталу» (із змінами, внесеними у квітні 1998 року) та Поправкою до Базельської угоди для врахування ринкових ризиків (із змінами, внесеними у листопаді 2005 року), відомою як Базель I. Станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років мінімальний рівень показника достатності капіталу згідно з вимогами Базель I становить 8% та мінімальний рівень показника достатності капіталу першого рівня – 4%.

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У наступній таблиці показано склад позиції Банку по капіталу, розрахованої згідно з вимогами Базельської угоди, станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років:

	30 червня 2023	31 грудня 2022
Капітал першого рівня	11 448 933	8 852 729
Капітал другого рівня	(1 006 011)	(1 966 745)
Всього капітал	10 442 922	6 885 984
Активи, зважені за ризиком	74 291 613	79 034 713
Показник достатності капіталу першого рівня	15,41%	11,20%
Сукупний показник достатності капіталу	14,06%	8,71%

Станом на 30 червня 2023 та 31 грудня 2022 років Банк дотримувався показника достатності капіталу, розрахованого згідно з положеннями Базельської угоди.

32. Зміни в зобов'язаннях, що стосуються фінансової діяльності

	Кошти Національного банку України	Інші залучені кошти (довгострокові)	Орендне зобов'язання	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2022	4 699 967	2 505 737	230 772	7 436 476
Надходження	7 200 000	999 718	67 306	8 267 024
Погашення	(10 900 000)	(648 443)	(90 871)	(11 639 314)
Курсові різниці	–	521 944	–	521 944
Інше	(1 011)	6 903	(43 701)	(37 809)
Балансова вартість на 31 грудня 2022	998 956	3 385 859	163 506	4 548 321
Надходження	–	534 154	77 466	611 620
Погашення	–	(109 905)	(43 065)	(152 970)
Курсові різниці	–	82 214	–	82 214
Інше	608	32 436	(9 392)	23 652
Балансова вартість на 30 червня 2023	999 564	3 924 758	188 515	5 112 837

33. Події після звітної дати

Станом на дату затвердження цієї фінансової звітності до випуску, спостерігається високий рівень невизначеності, пов'язаний з війною. Військові сили російської федерації продовжують здійснювати руйнування інфраструктури і виробничих потужностей, частина території України знаходиться під окупацією.

Правління Національного банку України ухвалило рішення знизити облікову ставку з 25% до 22% із 28 липня 2023 року.

На всій території України з 1 липня 2023 року скасований карантин, який був встановлений з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19.